

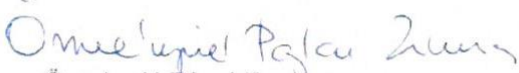
PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készítette:

Nevelőtestület

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület egyhangúlag elfogadta.

Tamási, 2024. augusztus 27.


Örményi Pápai Zsuzsanna
nevelőtestület képviselője


Nagy Roland
igazgató

1. Tartalomjegyzék

I. NEVELÉSI PROGRAM	10
1. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI AZ ÓVODÁBAN, AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN ÉS A GIMNÁZIUMBAN	14
1.1. Alapelveink.....	14
1.2. Céljaink és feladataink.....	14
2. TANULÓINK SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATAINK:	23
3. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD, A TESTI NEVELÉS SZOKÁSAINAK ALAKÍTÁSA, EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS KIEMELT SZEREPE	25
4. A KERESZTÉNY ÉLETRE NEVELÉS	28
5. ÉRTELMI NEVELÉS	30
6. KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	31
7. A PEDAGÓGIAI FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI.....	36
8. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN ÉS A GIMNÁZIUMBAN.....	37
9. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN ÉS A GIMNÁZIUMBAN	38
10. AZ IFJÚSÁGVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA AZ ÓVODÁBAN, AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN ÉS A GIMNÁZIUMBAN	44
11. AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTEL RENDJE.....	49
12. KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL.....	50
13. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN ÉS A GIMNÁZIUMBAN	53

14. AZ INTÉZMÉNYVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ, GYERMEK ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN, AZ ÓVODÁBAN ÉS A GIMNÁZIUMBAN	57
II. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE	59
1. ÁLTALÁNOS ISKOLA	59
2. GIMNÁZIUM.....	70
3. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS	82
4. A TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	83
5. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA.....	85
6. VERSENYEK, BAJNOKSÁGOK, ISKOLAI ÜNNEPSÉGEK, MEGEMLÉKEZÉSEK	90
7. ÉRETTSÉGI VIZSGA.....	95
8. TANULMÁNYI ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ KIRÁNDULÁSOK.....	96
9. KULTURÁLIS PROGRAMOK LÁTOGATÁSA.....	97
10. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI 98	
11. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	98
12. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, A SZÁMONKÉRÉS KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI A GIMNÁZIUMBAN	99
13. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI.....	100
14. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK 100	
15. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	101
III. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	103
1. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI HITVALLÁSA.....	103

*Tamási Béri Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

2	AZ ÓVODA NEVELÉSI FELADATAI	123
2.1	Az óvodai élet szervezeti keretei.....	123
2.2	Az óvoda csoportszerkezete.....	123
2.3	Napirend kialakítása	123
2.4	Az óvodai élet tevékenységformái	125
2.5	Az óvodások személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:	148
2.6	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	148

Pedagógiai program

Bevezetés

Gimnáziumunkban 4 osztályos, 4+1 osztályos és 8+1 osztályos képzés folyik. A tanulók létszáma 370 körül mozog, tehát kisebb iskolának számít, ezért családias légkör jellemzi.

2015 óta van óvodai tagintézményünk, 2016 óta pedig általános iskolai tagozatunk. Alapfeladatunknak tekintjük, hogy az ide jelentkező tanulók sokoldalú fejlesztésén belül biztos tárgyi tudást közvetítsünk, felkészítsünk a felsőoktatási intézményekbe való bejutásra, illetve az ottani helytállásra. Olyan általános műveltséget akarunk adni, amelynek birtokában az itt végzők könnyen tudnak pályát módosítani, ha ezt az élet megköveteli tőlük. Tudjanak alkalmazkodni a mindenkori változó körülményekhez. Kiemelt figyelmet fordítunk az idegen nyelvi - és informatikai képzésre. Rendelkezünk 3 számítástechnikai szaktanteremmel, amely internethasználatot is lehetővé tesz, valamint fizikai, kémiai, biológiai előadóteremmel. 600 négyzetméteres felújított, tornaterem és sportudvar is rendelkezésére áll tanulóinknak. A 2003/2004-es tanévben nyilvánosságra hozott adatok alapján a hozzáadott pedagógiai érték szempontjából iskolánk az országos 5. helyezést érte el, Tolna megyében pedig az első lett.

Korunkban lejátszódó gyors változások, mely a politika, kultúra, művészet és a nevelés terén egyaránt megfigyelhető, komoly kihívást jelent a katolikus intézmények számára. A bizonytalan társadalmi helyzet kiteszi a gyermekeket, fiatalokat annak a veszélynek, hogy „a megtévesztő emberi tanítás és a tévedésbe ejtő álnokság minden szele magával sodorja őket” (Ef 4,14). Ezért a katolikus intézmények missziós feladatot látnak el, ahol a katolikusnevelésnek át kell fognia az egész intézményt, egységbe kell foglalnia dolgozóit, az odajáró gyermekeket és a szülőket. Közös alapokon álló közösségben valósulhat meg a gyermekek személyiségének kibontakoztatása, az evangélium örömhírének megismerése, életük Istenbe való belegyökereztetése.

Az intézmény nevelőtestületének pedagógiai hitvallása

A hit, a műveltség, a nemzeti értékek megismertetése a tanulókkal lehetővé teszi, hogy diákjaink a keresztény értékrend hordozói és elkötelezettjei legyenek. Alapvető feladatunknak tartjuk, hogy a tanulók nyitottságára, fogékonyságára, érdeklődésére és aktivitására építsünk.

"Az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis belülről alakítsa az embert." (Kat.Isk.29.)

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjének a szabadság felelős használatára, érzékük legyen az igazi értékek iránt, megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, felülemelkedjenek a közepszerűségen.

A nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább az életünkkel, ahogyan a hétköznapiakon viselkedünk és gondolkodunk.

Iskolánk a hit és műveltség találkozásának helye. Kötelességünk vállalni a növendék személyiségének keresztény szellemű formálását: "ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll." (Kat. Isk. 45.)

Meg kell tanítani diákjainkat együtt élni a világban tapasztaltakkal, ugyanakkor meg kell tanítani nekik azt is, hogyan tudják megőrizni identitásukat és értékeiket. Meg kell tanítani őket az élet tiszteletére, a szenvedés értékére, hitük okos megvédésére, véleményük bátor, de másokat nem sértő kimondására.

A helyi nevelési program tükrözi óvodánk filozófiáját, a gyermek személyiségének tiszteletben tartásával az értékek közvetítésének gyakorlatát, helyi környezetünk, adottságaink meghatározóságát, személyi, tárgyi feltételeinket, sajátos nevelési feladatainkat, hagyományainkat.

A nevelő-testület szakmai felkészültsége eredményeként a kreatív nevelési modellre fektetünk nagy hangsúlyt. célunk az, hogy a valós élet nyújtotta minden lehetőséget megragadjunk a keresztény nevelésre. Ahogyan az érzelmek, a kisebb-nagyobb erkölcsi döntések, a jó és rossz harca, a keresztény ünnepek, az imádság átszövi az életünket, úgy kell az óvodai életben is ötvöznünk az érzelmi, az erkölcsi és a vallásos nevelést. A komplexitás lényege az, hogy ezeket a lehetőségeket felismerjük és tudatosan felhasználjuk. ehhez szükséges a szakmai tudásunk, a

keresztény nevelés céljainak, feladatainak, módszereinek, folyamatának és keresztény hitünk tartalmának ismerete.

A tudatos szakmai megfelelni akarás, az önképzés, önelemzés, a gyermekközpontú nevelési elv hangsúlyozása segíti közösségünket, hogy lelkiileg, szellemileg, testileg egészséges, boldog, kiegyensúlyozott alkotó befogadásra képes, a másságot elfogadni tudó és segítő gyermekeket neveljünk.

Erkölcsei elvárások a tanároktól és óvodai dolgozóktól

A tanár életének összhangban kell állnia az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Iskolánkban minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak katolikus voltát, nem dolgozik a hitvallásos nevelés ellen, mert a diákok akkor tanulnak igazán sokat nevelőiktől, ha azok a világ sokszínűségét tudják képviselni.

A pedagógus munkája közben nem tesz elmarasztaló, sértő megjegyzést az Egyházra és tanítására, hiszen ez a diákokban meghasonlást idézhet elő. Az iskola katolikus volta, jó hírre csak ebben az esetben biztosítható.

A katolikus óvodában dolgozó óvónőknek különösen nagy a felelősségük, mert a keresztény közösség nevében nevelik a gyermekeket. Tisztában kell lenniük a keresztény embereszménnyel, a végső céllal (üdvösség), a keresztény tanítás tartalmával. Tudniuk kell, hogy csak élő hitű, elkötelezett keresztény pedagógus képes a hitre nevelni a gyerekeket, tehát vallásosságuk nem magánügy. Nyújtsanak keresztény erkölcsi mintát a gyerekeknek és a szülőknek is (lelkiismeretes nevelőmunka, igazmondás, igazságosság, önfegyelem, tiszteletteljes beszéd, jóakarátú, okos szeretet, visszafogott öltözködés, hűség a nemzethez, a hazához, az intézményhez).

Gyermekhez fűződő viszonyukat a jóakarátú, okos szeretet jellemezze, amely elvárás támogat, fegyelmez, de ha szükséges vigasztal és megbocsát. Jellemezze őket nyitottság, türelem, elfogadás a gyerekekhez, a családjaikhoz, a munkatársakhoz fűződő kapcsolataikban. Szem előtt kell tartaniuk, hogy a szaktudás megszerzése, majd az állandó önképzés, a pedagógia, pszichológia, a társadalomtudományok és a hitélet terén, a szakkönyvek, a lelki olvasmányok, a szaklapok figyelemmel kísérése, a továbbképzéseken való aktív részvétel teszi lehetővé a lelkiismeretes nevelőmunkát. Jellemezze őket a keresztény remény, merjenek

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

Istengondviselésére hagyatkozni nevelőmunkában is: imádkozzanak a rájuk bízott gyermekekért, családjaikért a nevelőközösséggel és a szülőkkel együtt is.

A dajka szerepe az óvodai nevelésben:

Magatartásával, beszédstílusával, öltözködésével, egész lényével hatást gyakorol a gyermekekre. Arra törekszünk, hogy a dajka is tartsa szem előtt a keresztény értékrendet, és a gyerekekhez, szülőkhöz való viszonyát a keresztény szeretet jellemezze. Megismertetjük velük óvodánk és az adott óvodás csoport óvónőinek nevelési célját, feladatait, módszereit, eszközeit, és arra törekszünk, hogy a pedagógiai munka közvetlen segítőivé váljanak.

A kultúra része az emberi kapcsolatok, érzések kifejezési formája is. Ezért a tisztelettudó, de őszinte viselkedést meg kell tanítani a diákoknak, kezdve a köszönéstől az öltözködésen és étkezésen át a helyes beszélgetésig. Ezt természetesen csak a pedagógusok egységes és igényes példaadásával, a szülők bevonásával lehetséges elérni.

Erkölcsei elvárások a tanulóktól

- Az iskola tanulói különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból érkeznek iskolánkba. Az egységes erkölcsi elvárások segítik őket a fejlődésben. Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola tisztességre, becsületességre, felelős magatartásra irányuló nevelését, és ezt tudatosan ne akadályozzák.
- Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait.
- Tiszteletteljes, szép beszéd a tanítókkal, társaikkal egyaránt.
- Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
- Alapos, rendszeres és pontos munka.
- A gyermekekre bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- A házirend felelős betartása.

- Gyerekeink vegyenek részt az egyházi programjainkon (ünnepi szentmisék, vasárnapi misék, közös imák, adventi és nagybőjti lelki napok, roráték, keresztút stb.), segítjük őket hitük kibontakoztatásában, a liturgikus és szentségi élet gyakorlásában.

Tanulóink számára igazi útravaló a küldetéstudat kialakulása: „Ti vagytok a világ világossága!” (Mt 5,14)

Ráveztjük őket a helyes imádságra tanítás kezdetén és végén, étkezés előtti és utáni közös imával.

Gazdag programok szervezésével ráneveljük gyerekeinket a kulturált szórakozás módjára.

Az iskolában kitüntetett helyet foglal el a hitoktatás. Ennek elsődleges célja a hit ébresztése, a diákok személyes istenkapcsolatra vezetése. Hisz a megtanult hittételek csak megalapozott istenkapcsolatban nyernek életet és értelmet.

Ezért a hitoktatás „alapvetően különbözik a többi tantárgy oktatásától, mert nemcsak az a célja, hogy az értelmet elvezesse a vallási igazságokhoz, hanem az egész embert Krisztus tanítványává tegye.” (Kat. Isk. 50.)

Ezt csak személyes példaadással, imával és türelemmel lehet elérni.

A tanév jeles napjairól megemlékezünk.

Megünneplési módjakkal szokásrendet, hagyományt alakítunk ki.

Ezek a kereszténységünk elmélyítésében és magyarságtudatunk kialakításában jelentős szerepet játszanak. Megtanítanak az ünnep szerepére, az ünneplés módjaira, megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát és stabilitást adnak.

A diák személyisége a pedagógus személyisége és megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért komoly felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.”¹

A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a szokások kialakítására kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosán megtérül.

Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.

¹A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma1977.) P.78

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

- Tiszteletteljes beszédet, megnyilvánulásokat várunk el tanítványainktól tanáraikkal, felnőttekkel, társaikkal szemben.
- Alapos, rendszeres, a képességeknek megfelelő munkát, a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzését várjuk el.
- Megköveteljük a házirend ismeretét annak betartását, az iskola épületének, felszerelésének és tisztaságának megőrzését.
- Megköveteljük az ápolt megjelenést, az alkalomhoz illő ruházat viselését.
- Tanulóink megismerésének, nevelésének legjobb színterei a tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök, tanulmányi kirándulások, zárandoklatok, erdei iskola, nyári táborok.
- Erkölcsi nevelésünk eléri célját, ha tanulóink ezen elveknek megfelelően élik mindennapjaikat.

Erkölcsi elvárások a szülőktől

- „Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők közössége igazolja. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha a szülők is közösséget alkotnak, hiszen a keresztény hit is egy közösség ölen születik és növekszik.” (Kat. Isk. 53.)
- Az iskolamiséken kötelező a tanulói részvétel. Ennek számontartása az osztályfőnök illetve a hitoktató feladata. Számítunk a szülők támogatására is.
- Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel – osztályfőnök, igazgató vagy plébános – beszéljék meg.

Az iskola a szülőkkel mindjobban igyekszik megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszünk elérni.

Ennek formái: a szülői értekezletek évente kétszer, a fogadóórák, illetve szükség szerint, a neveléssel kapcsolatos különböző előadások.

Az iskola elvárja, hogy a szülők tartsák tiszteletben az iskolai – számukra is nyitott – ünnepségek méltóságát.

Az iskola elvárja, hogy a szülők ezeken aktívan részt vegyenek, valamint rendszeresen vegyenek részt a szülői értekezleteken, a fogadó órákon, maguk is fejlődjenek hitben és tudásban, ezzel is példát mutatva gyermekeiknek.

I. Nevelési Program

Intézményünk értékei

Az intézmény tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az **egész ember formálásán** munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik és egymásba fonódik. Ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy **tisztelje az emberi értékeket**, érvényre juttatva azt az **autonómiát**, amely megilleti a tanulókat, s közben betöltve sajátos küldetését, amely minden **ember szolgálatára kötelezi**.

Az intézmény azért tanít, hogy neveljen, vagyis **belülről alakítsa az embert**, s fölé emelje azoknak a körülményeknek, amelyek meggátolják teljes emberré válásában. Ezért az intézmény olyan nevelési tervből indul ki, amely **céltudatosan, Krisztusba ágyazottan** a személyiség mindhárom aspektusának; **lelki, szellemi, érzelmi világának teljes kifejlesztésére irányul**.

Az intézmény elsődleges célja a **hit ébresztése, a diákok személyes Istenkapcsolatra vezetése**.

A **hitre nevelés** nem annyira szavakkal történik, mint inkább a pedagógusok, intézményi dolgozók **életén keresztül**, ahogy a hétköznapiakban viselkednek és gondolkodnak. A gyermek azt az életstílust sajátítja el, amit a közvetlen környezetében lát. "Az iskola éppen azzal válik katolikussá, hogy - bár más-más fokon - az iskolai **közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban**, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az **evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé**, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá."

(Kat. Isk. 34.)

A hitre nevelés szője át az intézmény mindennapi életét, de **személyre szabott legyen**, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához.

A keresztény nevelésnek arra kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjének a **szabadság felelős használatára**, érzékük legyen az **igazi értékek iránt**, **megismerjék önmagukat** és az őket körülvevő **világot**, felülemelkedjenek a középszerűségeken, ne fáradjanak bele a folytonos **önképzésbe és önnevelésbe**.

Intézményeknek biztosítani kell az esztétikus, melegséget sugárzó, biztonságos környezetet, a **szertetetteljes, mindenkit elfogadó, családias, bizalmat árasztó, elfogadáson alapuló légkört.**

Segítse elő az **egyéni életélmények szerzését**, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zarándoklat, stb.) programokban.

Az iskolának, mint nevelő intézménynek kifejezett feladata, hogy feltárja a **műveltségnek erkölcsi és vallási dimenzióit**, épp azért, hogy megmozgassa az egyén lelki működését, és segítse őt abban, hogy az **erkölcsi szabadsághoz eljusson.**

Segítse elő a személyes meggyőződés, **keresztény világszemlélet és világnézet kialakítását**, és érzelmi-szellemi megerősítését, **személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok** alapján.

Az Egyházmegyénk katolikus intézményei közé **belépő új intézmények** számára a többi intézmény **aktív támogatást** nyújt. Az új intézmény **pedagógusait intézménylátogatásra** hívja, ahol a gyakorlatban tudja bemutatni a keresztény nevelés megvalósulását. **Szakmai tapasztalatával, jó gyakorlatainak megosztásával** segíti az **új intézmény integrálódását az Egyházmegye katolikus köznevelésébe.**

A belépők oldaláról **nyitottság a katolikus értékek elfogadása, az elmélyítésre való törekvésnek** kell megvalósulnia.

Pedagógusok, intézményi dolgozók

Az intézményekben a sajátos **keresztény légkör megteremtéséért** elsődlegesen a nevelők felelősek: **a tantestület és minden egyes nevelő.** Mindig tudatában kell lenni annak a ténynek, hogy a tanítók és a nevelők sajátosan keresztény hivatást élnek meg, és **tevékeny részesei az Egyház missziós tevékenységének:** "elsősorban tőlük függ, hogy a katolikus iskola valóra tudja-e váltani céljait és kezdeményezéseit."

A keresztény nevelők abban a tudatban végzik munkájukat, hogy **Isten a nevelői feladatra őket kiválasztotta és meghívta.** A keresztény nevelő tisztában van azzal, hogy **eszköz Isten kezében, üdvösségre nevel.**

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Minden más ezután következik. „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása nagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és **tanúságtételén** múlik.” (Kat. Isk. 78.) A pedagógus **nyitottnak kell lennie** a katolikus értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő–oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a megmerítkezés a kultúra szépségeiben, amelyek **lelki-szellemi töltést** adnak a napi munkához. Ez a munka nagy **önfegyelmet** és **önismeretet** igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt **teljes személyiségét**, korlátait is. A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a **folyamatos, elmélyült imaélet**, amely segítségével **erőt** meríthet munkájához, **hálát** adhat sikereiért, és **hordozhatja** a reá bízottakat.

A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a **szeretet, az adás vágya és az empátia** nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető, személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. Ezt a munkát csak a **gyermek és családja** minél jobb **megismerésével** lehet lelkiismeretesen elvégezni.

A pedagógus legfőbb törekvése, hogy **értéket közvetítsen**. Ezt úgy kell tennie, hogy **igazodjon** a gyerekek jogos igényeihez, **életkori sajátosságaikhoz**, hogy **ne elriasszon**, hanem **magával hívjon**.

Fontos, hogy minden pedagógus **pontos, fegyelmezett, alapos munkát** végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és a kollégák felé is. Konfliktusait emberi módon kezelje. **Tudjon megbocsátani**. A pedagógus törekedjék arra, hogy **szavai és tettei összhangban** legyenek; a **keresztény értékrendet hitelesen közvetítse a diákok és kollégák felé a keresztényi élet megvalósításának szándékával**.

Az iskola valamennyi dolgozója **példaként áll** a diákok előtt **megjelenésével, viselkedésével, életvitelével és beszédstílusával**.

A nevelő-oktatómunka **szolgálat**.

A keresztény világnézet úgy tekint a múltra, hogy abban felfedik **Isten irgalmas szeretetét**. Így szilárd alapot teremt a múlt tiszteletéhez és kialakítja az értékes pedagógiát. **Jövőképet tud adni az a pedagógus, aki hisz a kereszténység abszolút jövőjében**.

Gyermekek, diákok

Nevelésünk során a gyermekek váljanak képessé a **hit befogadására**, melynek során megváltozik **viszonyuk önmagukhoz és a másik emberhez**, az emberi világ megnyilvánulásaihoz, kapcsolódásuk a **természeti és tárgyi környezethez**, a teremtett világhoz.

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjének a **szabadság felelős megélésére**, érzékük legyen a **transzcendencia és az igazi értékek** iránt. Egyre jobban **elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára**.

A legkisebb embert, mint az Isten képmását, megilleti az emberi méltóságnak kijáró **tisztelet**. Az intézmény a **keresztény család modelljét** értéknek és **ideálnak tekinti**, és ezt a szemléletet szeretné vonzóvá tenni. A gyermekek tapasztalják meg, hogy a **közösség**, amelyben élnek, olyan, mint **egy nagy család**. Ebben a **családias légkörben érezzék meg Isten szeretetét**, alakuljon ki az **egészséges önértékelés, egymás elfogadása, az élet tisztelete**, hogy felnőtté válva mindezt továbbadhassák.

Cél, hogy magyarságunk gyökereit megismerjék, **magyarságtudatuk erősödjön, nemzeti identitásukat megszilárdítsák**. A **hagyományokat, állami ünnepeket és az egyházi év ünnepkörét megtartsák**, az azokon való részvételt belső igénnyé fejlesszék.

Szülők

A szülők joga és kötelessége, **hogy hitüknek megfelelő iskolába járassák gyermeküket**.

Az intézmény igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha a **szülők is közösséget alkotnak**, hiszen „a keresztény hit is egy közösség ölén születik és növekszik.” (Kat. Isk. 53.)

Az intézmény a szülőktől is elvárja, hogy **elfogadják** az intézmény katolikus jellegét, ne neveljenek, tegyenek az intézmény ellen, hanem **erkölcsileg is támogassák**. Az intézmény a szülőkkel igyekszik mindjobban **megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit, segítséget** nyújt a **katolikus értékrend megismerésében és elmélyítésében**. Ez a szülőkkel való **folyamatos kapcsolattartáson** keresztül valósítható meg. Az intézmény elvárja, hogy a szülők ebben **aktívan részt vegyenek**.

1. *A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai az óvodában, az általános iskolában és a gimnáziumban.*

„Az embernek az a feladata, hogy ablakokat nyitogasson, amelyeken aztán kinéznek a diákok. Az egyiknél tovább néznek ki, a másikonál kevésbé tovább, a harmadikonál esetleg egész életükre ott ragadnak. Azt hiszem, hogy a kicsi gyerekektől kezdve ez a mi feladatunk.”

(Ritók Zsigmond)

Az intézmény legfőbb általános nevelési feladatai az óvodában, az általános iskolában és a gimnáziumban

1.1. Alapelveink

- A gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése áll a középpontban.
- Minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges.
- Az általános műveltség alapjait ismertessük meg tanulóinkkal, amelyekre építhetik további tanulmányaikat.
- Mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket, felhasználva az írott ismerettárak és a kommunikációs eszközök lehetőségeit.
- Széleskörű tevékenységkínálattal minél több területen képezzük diákjainkat, megadva a lehetőségét a későbbi, érett korban történő pályaválasztásnak.
- Figyelmet fordítunk az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra, az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan hangsúlyozzuk:
 - az egyén és az állam felelősségét;
 - az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában,
 - környezetünket, a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek csökkentésének fontosságát.

1.2. Céljaink és feladataink

Iskolánk nevelő-oktató munkáját a vallásos és hazafias szellem, a nemzeti értékek, az európai humanista értékrend hatja át. Kiemelt figyelmet fordítunk a keresztény hit, a műveltség és a Krisztusi szeretet közvetítésére, az emberiség előtt álló közös problémákra és a különböző kultúrák iránti nyitottságra, a demokrácia értékeire, az alábbiakban megfogalmazott törekvésekkel.

Ember

Célok:

- Krisztusi emberkép formálása.
- Önismeret, önefogadás, önkritika fejlesztése, erősítése.
- Mások iránti figyelem kialakítása.
- Cél, hogy tanulóink meg tudják fogalmazni az egyéni és közösségi érdekeiket.
- Megismerjék saját képességeiket, korlátaikat és lehetőségeiket.
- Képesé kell tennünk őket az együttműködésre, empátiára, hogy átérezzék és gyakorolják a segítségnyújtást.
- A mai digitális világban különbséget kell tenniük a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, hogy be tudjanak kapcsolódni különböző kisközösségekbe, rendelkezzenek a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel.
- Megmutatni a tanulóknak, hogy életük az anyagi világhoz és az ezen túli létezőhöz tartozik. Teremtett világ tisztelete. Hit felébresztése, ápolása.
- Segíteni a tanulókat életcéljuk megfogalmazásában.

Feladatok:

- A helyes önismeret, énkép fejlesztése
- Nevelői kör példamutatásával tanítványaink elé élni a példát.
- Az egyházi év eseményeinek megünneplése, részvétel a liturgiában.

Hit

Célok:

- A keresztény nevelésnek be kell mutatnia a keresztény erkölcsi értékeket. Célunk, hogy gyermekeink hitben állhatatos felelős felnőttekké váljanak.
- Feladatunk, hogy megismertessük hitünk alapjait tanulóinkkal, azon etikai és vallási értékeket, amelyek biztosítják a mai gyorsan változó környezetben a krisztusi értékek mentén való eligazodást.

Feladatok:

- A rendszeres iskolai hitoktatás.
- Életkoruknak megfelelő mértékben részvétel az egyházi liturgiában, imában.
- Iskolai lelki napok egy tanévben két alkalommal, az adventi és nagyböjti időszakban.
- Részvétel zarándoklatokon.
- Tantestület elkötelezett hite.
- A tanévet közös ünnepélyes szentmisével kezdjük és fejezzük be (Veni Sancte, Te Deum).
- Minden tanítási nap az iskolában egy rövid elmélkedéssel, imádsággal kezdődik.

- Évközi misék, részvétel a liturgikus szolgálatban.
- A plébános atya a gyónás, közös imádság, szentségimádás lehetőségét biztosítja.
- Elismert egyházi személyiségek, példaképek (szentek) bemutatása.

Szolgalat

Célok:

- Nyitottságra nevelés, mellyel észreveszik a másik ember hiányait.
- Áldozatkészségre, segítőkészségre nevelni.
- Közösségi szellemre nevelés.
- Irgalmasságra nevelés.

Feladatok:

- Karitatív tevékenységekben részt venni.
- Közösségi szolgálati tevékenység megerősítése.
- Iskola kapcsolatának elemei, testvérosztály választása
- Diák mentor tevékenység támogatása.

Hazaszeretet

Célok:

- Magyarságunk gyökereinek megismerése.
- Magyarságtudat erősítése.
- Nyitottság nemzeti hagyományaink ismerete iránt.
- Felelős állampolgári viselkedésre nevelés.
- Közösség javára folytatott tevékenység.

Feladatok:

- Állami, egyházi ünnepek megtartása.
- Anyanyelv, történelem, kulturális örökség ápolása.
- Alapvető emberi, szabadság, állampolgári jogok, kötelezettségek megismertetése.

Rend és fegyelem

Célok:

- Az együttélés szabályainak megfogalmazása.
- Házi rend megfogalmazása.

Feladatok:

- Szabályrendszerünk betartása, betartatása.
- A jutalmazás és ellenőrzés rendszerének kialakítása.
- Példaadás vezetői, pedagógus szinten.

*Tamási Béri Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

- Tanórai munkafegyelem megtartása.

Remény

Célok:

- A remény erősítése a hit által a gyermekekben.

Feladatok:

- Már kisgyermek kortól az Istenben való bizalomra kell nevelni a gyerekeket.
- A hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és családok esetében a jobb élethez vezető út megtalálásának támogatása
- A gyermekekben rejlő tehetségek feltárása, és annak erősítése.

Az élet tisztelete

Célok:

- Az élet minden formáját tisztelni kell a teremtés rendje szerint.
- Az élet tiszteletére nevelés kisgyermekkortól.

Feladatok:

- Olyan intézményi környezet teremtése és fenntartása, ahol nem csak az élet védelme, de gondozása is előtérbe kerül (növények, esetleg állatok a csoportszobában/tanteremben)
- Különböző adottságokkal / esetleg fogyatékkal élő / rendelkező társaink elfogadása
- Felnőttek, betegek, idősek elfogadása, segítése, tisztelete – karitatív munka
- Családi életre nevelés
- Olyan nemzedék nevelése a ránk bízott gyermekekből, akik értéket teremtő, erkölcsi tartással bíró, kulturált magatartású emberek lesznek, akikben kialakul a tudás becsülete, a művelődés iránti igény, az ember tisztelete és megértése
- a gyermekek érzelmi (emocionális) nevelése: az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre, a jó meglátására és megtételére készítő érzelmek kialakítása

Egyházi hagyományok

Célok:

- Az évezredek során kialakult hagyományok felelevenítése, ápolása, megismertetése

Feladatok:

- Az egyházi hagyományok megjelenés az intézmény, a munkaközösségek, kisebb iskolai csoportok éves munkatervében

- A nevelőtestület és a szülői közösség is aktívan kapcsolódjon be az egyházközség életébe
- Evangelizáció

Anyanyelvi nevelés

Célok:

- Anyanyelvünk ápolása.
- Irodalmi alkotások, népmesék, versek iránti fogékonyak legyenek, szívesen meséljenek, verseljenek, el tudják fogadni az erkölcsi, esztétikai normákat és képesek legyenek a magyar kultúra értékeit a saját szintjükön befogadni. Bibliai történetek megismertetése.

Feladatok:

- A liturgikus évhez kapcsolódó bibliai történetek, imádságok megismertetése, feldolgozása
- A magyar népmese, népi halandzsa, népi mondóka, szólás, kiolvasó segítségével az anyanyelvi kultúra fejlesztése.
- Irodalmi élmény nyújtása, népi, klasszikus, és kortárs irodalmi műveken keresztül
- Érzelmi, esztétikai nevelés.
- Közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés a néphagyomány őrzésével a nemzetiségi és migráns gyermekek esetében is.
- Könyv szeretetere, olvasásra nevelés, és a könyvvel való helyes bánásmód elsajátíttatása.
- Nemzeti keresztényi tudat erősítése.

Egészséges életmód

Célok:

- Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének kialakítása testi szükségletek, mozgásigény kielégítése, harmonikus, összerendezett mozgásfejlődésének elősegítése, testi, mentális fejlődéshez szükséges biztonságos környezet megteremtése.

Feladatok:

- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Egészséges életmódra és életvitelre nevelés, testápolás, az étkezés, öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott élettempó kialakítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása
- Megfelelő szakemberek bevonásával- szülővel, óvodapedagógussal együttműködve speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
- Rendszeres kirándulásokat, erdei szabad tevékenységek szervezése
- Egészségmegőrző szokások kialakítása.

Család

Célok:

- A legfontosabb keresztény erkölcsi értékek megalapozása a gyermekekben: őszinteség, megbocsátás, alázat, segítőkészség, szülők tisztelete, felebaráti szeretet
- A családról és házasságról alkotott pozitív kép kialakítása.
- A másokért való élet képességének kialakítása.

Feladatok:

- A családdal kapcsolatos értékek minél hatékonyabb megjelenése a helyi tantervben.
- Családi napok szervezése az intézményekben.
- Szülői katekézisek szervezése az intézményekben.
- A szülői munkaközösségek minél hatékonyabb működése az intézményekben.

Szeretet

Célok:

- A felebaráti szeretet fontosságára nevelés.
- Isten szeretetének hatékony közvetítése.
- A példás keresztény élet bemutatása.

Feladatok:

- Karitatív tevékenységek szervezése az intézményekben.
- A tantervekben és tanmenetekben jelenjen meg Isten szeretetének és gondoskodásának hangsúlyozása.
- Az intézmények dolgozói igyekezzenek keresztény életet élni, hogy mintául szolgálhassanak.

Családiasság

Célok:

- Intézményeinket a családiasság hassa át, ahol minden résztvevő jól érzi magát.
- Intézményinket a teljes emberre figyelés hassa át.
- Ifjúságvédelmi tevékenység keretében figyelemmel kísérjük a családok helyzetét, állapotát, szükségleteit.

Feladatok:

- Családi napok szervezése a családok jobb megismerése érdekében.
- A családok meghívása az intézmény ünnepeire.
- A pedagógusok ismerjék meg a családok helyzetét.

- A családok bevonása az egyházi rendezvényekbe.
- Jól működő ifjúságvédelmi rendszer működtetése intézményeinkben.

Teremtett világ

Célok:

- A teremtett világ tapasztalat útján történő élményszerű megismertetése.
- A teremtett világ és benne maga az ember Isten ajándékának megértetése.
- A teremtett világot megillető megbecsülésnek, védelemnek és annak használatának megtanítása.
- A teremtett világért való felelősségteljes gondolkodás kialakítása.
- A teremtett világ egységének, harmóniájának, szépségének tisztelete.

Feladatok:

- A helyi tematikus és tantervekben tervezett, különböző intézményi szinteken megvalósuló élmény és ismeretszerző programok tudatos tervezése és szervezése.
- A környezetünkért, világunkért a környezettudatos és az egészségvédelmet szolgáló magatartásforma kialakítása.
- Megértetni, hogy a teremtett világ az a hely, ahol minden ember, minden szempontból egészséges életet élhet.
- Isten adta értékek beépítése a családok és az intézmények közösségeinek életébe.

Közösség

Célok:

- A családi, intézményi, – gyerek, pedagógus – plébániai közösség erősítse a Krisztusi értékekben.
- A különböző szintű közösségek létrejöttének segítése, hangsúlyozva azt, hogy a gyermek/tanuló közösség Krisztus nélkül fejlődésképtelen.

Feladatok:

- A kialakult közösségek megerősítése, a személyes kapcsolatok kiépülésének segítése.
- Az intézmények és plébániák közötti hatékony együttműködés erősítése.
- A közösségi érzés és tudat fejlesztése a keresztyéni értékek mentén.

Egyház

Célok:

- Az egyház látható formában való megjelenése intézményeinkben.
- Isten szeretetének képviselése.
- Jézus Krisztusörömhírének, az Evangéliumnak a hirdetése, a szentségek kiszolgáltatása, valamint a felebaráti szeretetgyakorlása.

Feladatok:

- Az egyház küldetésének négy fő területének megjelenítése az intézmények mindennapi életében
 - közösségépítés
 - karitatív munka
 - hitvalló élet a pedagógusoktól
 - a liturgikus események természetes módon történő megjelenítése az intézményeinkben

Empátia

Célok:

- Segítő, támogató, inkluzív szemlélet biztosítása.
- Az intézményi közösségek lelki egészségének tudatos védelme.
- Szemléletformálás a gyermeki és a pedagógus közösségekben.

Feladatok:

- A gyermeki személyiség fejlődésének elősegítése.
- A segítés, tolerancia gyakorlása, a másság elfogadása.

Intézményi hagyományok

Célok:

- Az intézményi hagyományok ápolása.
- Az intézmények jó hírnevének megőrzése, öregbítése.
- A liturgikus év kiemelt ünnepeinek méltó megünneplése.
- A már kialakult hagyományrendszer segítségével az intézményi közösségek erősítése.

Feladatok:

- A liturgikus évhez és nemzeti ünnepeinkhez kötődő ünnepek méltó megünneplése.
- A hagyományok, a liturgikus év ünnepeinek közösséggel együtt történő megélése.
- A hagyományok tisztelete, azok továbbvitele (tartást ad a becsületre, szeretetre, egymás tiszteletére, emberségre nevel)

Kapcsolat

Célok:

- Hagyományok erősítése.
- Összetartozás.
- Közösségformálás.
- Menedzselés.

- Alumni rendszer kialakítása és erősítése.

Feladatok:

- Partnerek feltérképezése, ill. azonosítása.
- Belső-és külső kapcsolatrendszer kiépítése.
- Fenntartóval, helyi plébániával, környező plébániákkal való együttműködés formáinak kialakítása.
- Egyházi értékek, normák erősítése.
- A nevelés fontos részét képezi, az iskolai tanévben tanításon kívüli események megszervezése.
- Családokkal való együttműködés.
- Kommunikáció és az ehhez kapcsolódó minden nemű kapcsolatteremtési lehetőség kihasználása.

Szabadság

Célok:

- Képesség az értelemmel összhangban lévő cselekvésre.
- Képesség önmagukkal vagy belső értékekkel összhangban való cselekvésre.
- Képesség az egyetemesen elfogadott értékekkel („helyes” vagy „jó”) összhangban való cselekvésre.
- Képesség az értelemtől és a vágyaktól teljesen független, vagyis önkényes (autonóm) cselekedetek végrehajtására.

Feladatok:

- Jogok és kötelezettségek tudatosítása.
- Korosztálynak megfelelő anyagi szükségletek: idő, tér, stb szemlélet kialakítása, a személyiség fejlődésének érdekében.
- Az igen - nem választási lehetőség helyes értelmezése.
- A lelki, érzelmi, és intellektuális képességek felfedeztetése, helyes értelmeztetése az egyén és a csoportos szabadság fogalmával.

Személyiség

Célok:

- Állandó cél az alapvető értékek megőrzése mellett, a folyamatos fejlődés, és ennek egyensúlyi megtartása.
- Hitelesen felmutatni a keresztény értékeket és hagyományokat.
- Az átmeneti folyamat végére a katolikus identitás megvalósulása.
- A vallási élet - hitbeli aktivitásban, a minta adás jelentőségének a tudatosítása és megvalósítása, a hit elmélyítése.
- Megfelelő nevelési módszerek kialakítása.

- A boldog élet elérését segítő képességek kibontakoztatása a kísérleti jelleggel bevezetésre kerülő „Boldog Iskola” programjának Boldogságóráival.

Feladatok:

- A hitéleti nevelés, a hitátadási biztosítása részben ismeretek, részben az életvitel közvetítésével.
- A tehetséggondozás és felzárkóztatás eredményes, hatékony módszereinek rendszerbe foglalása, alkalmazása.
- Szülői katekézések, kreatív programok, felzárkóztató programok, tapasztalatcserék, lelki napok, lelki gyakorlatok.
- Kommunikációs konfliktuskezelés, együttműködés fokozása, motivációs szint emelése.
- Egyéni példamutatás, keresztyén értékrendnek az egyén személyiségében való megjelenése.

Idegen nyelvismeret

Célok:

- A törvények által meghatározott tudásanyag, minél jobb átadása a tanulóknak.
- A tanulók felkészítése a nyelvi kompetencia felmérésekre.
- Továbbtanuláshoz szükséges tudás a képességek kialakítása.
- A gyengébb képességű tanulók fejlesztése, annak érdekében, hogy minimális szinten, de érezzék a nyelv fontosságát.
- Tehetséges tanulók továbblépésének biztosítása, nyelvi kompetenciák fejlesztése, a nyelvtudás előnyének és értékének tudatosítása.

Feladatok:

- Képzési specialitások áttekintése.
- Felzárkóztató, korrepetálási lehetőségek kialakítása.
- Tehetséggondozó szakkörök indítása.
- A nyelvtudás fontosságának tudatosítása.
- A nyelvtanulás motivációjának erősítése.

2. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A hitoktatás "alapvetően különbözik a többi tantárgy oktatásától, mert nemcsak az a célja, hogy az értelmet elvezesse a vallási igazságokhoz, hanem az egész embert Krisztus tanítványává tegye." (Kat.Isk.50.) Ezért hitoktatásunk elsődleges célja a hit ébresztése, a diákok személyes Isten-kapcsolatra vezetése.

A más egyházi iskolákkal való kapcsolattartás révén iskolánk mintát, tapasztalatokat, a jobb önmegismerést szolgáló összehasonlítási alapot nyer, intézményi és személyes, emberi kapcsolatokban gyarapszik.

A gyermek olyan, mint a tükör... A feltétel nélküli szeretetet feltétel nélküli szeretettel viszonzozza.”

A gyermek fejlődésben lévő ember, nem tulajdon, akivel azt tehetünk, amit akarunk. A gyermek a szentírás szerint Isten ajándéka, gyümölcs, jutalom, ékesség. Isten a szüleire, nevelőire bízta, hogy segítsék őt növekedni szeretetben és igazságban. Gyökössy Endre így értelmezi az evangéliumi nevelés célját: a gyermeket neveljük arra, hogy:

- tudjon szeretni, mert jó az, ami szeretetben valósul meg,
- tudjon másokért élni,
- legyen olyan belső mértéke (lelkiismerete), amely szabaddá teszi, hogy szolgáló módon ne azt tegye, amit mindenki, ha az nincs összhangban önmagával, ne féljen azt cselekedni, amire az Ige és a lélek indítja,
- tudjon és merjen csodálkozni ott, ahol mások közömbösek,
- gondolkodjon akkor is, amikor a legtöbb ember csak utánozza a másikat,
- nyitott maradjon akkor is minden és mindenki iránt, amikor mások „becsukódnak”,
- tudja megkülönböztetni a lényegest a lényegtelentől, az értékest az értéktelentől.

Ha egy évre tervezel, ültess rizst, ha 20 évre tervezel, ültess fákat, ha a következő generációra tervezel, tanítsd az embereket (kínai közmondás)

Jó lehetőséget biztosítunk a kompetencia alapú oktatással, a tehetséggondozással és hátránykompenzációval tanítványaink számára. Az idegen nyelv, az informatika, és más alapkompentenciák fejlesztése elősegíti az egyéni készségek és képességek kibontakoztatását, az élethosszig tartó tanulás megalapozását, a társadalomba való beilleszkedés lehetőségét, amelyhez szakmai és pedagógiai szempontból jól felkészült nevelőtestület a garancia.

„Aki a maga idejében jót tesz, századokért dolgozott.”

(Fenelon)

Intézményünkben folyó nevelés és oktatás legalapvetőbb céljának azt tekintjük, hogy tanulóink az itt eltöltött évek alatt a lehető legközelebb kerüljenek a problémamegoldó (értelmes, kreatív, kritikai) gondolkodású, felelős, fegyelmezett, pozitív életszemléletű, autonóm, nyitott embertípushoz, akik tisztelik társadalmi környezetüket és a természetet.

Feladataink megvalósításához a nevelés egész rendszerében az alapvető tanulói készségek, képességek és jártasságok kialakítására törekszünk gyermekközpontú elvek alapján, melynek során motiváljuk tanulóinkat a meglévő ismereteik alkalmazására a nevelési-oktatási folyamatban.

Ennek érdekében ösztönözzük őket, törekszünk arra, hogy érezzék magukat biztonságban, legyen önbizalmuk, bízzanak környezetükben és a világban, vagyis kialakuljon pozitív gondolkodásuk.

A gyermek, mint egyéniség iránt figyelmet tanúsítunk, tapintatos bánásmódban részesítjük, elismerjük teljesítményét verbális és nonverbális eszközökkel, tevékenységét nyomon követjük empátikusan, kritikusan.

Egyénre szabott oktatással eljuttatjuk őket az önképzés igényéhez.

A feladatok elvégzése után felelős kritikával értékeljük teljesítményüket, a hibajavítás lehetőségét megadjuk számukra, mellyel a további önálló ismeretszerzést és az elsajátított tudás alkalmazását tesszük lehetővé részükre.

3. Az egészséges életmód, a testi nevelés szokásainak alakítása, egészséges életmódra nevelés kiemelt szerepe

Az egészséges életmód szokásainak alakítása alapvető fontosságú a gyermek nevelése és fejlesztése szempontjából. A gyermek testi-, lelki jó közérzetének, érzelmi, értelmi fejlesztésének ez adja az alapját.

Az egyénre jellemző sajátosságokat, a testi fejlődés, növekedés ütemét a védőnők folyamatos méréssel, ellenőrzéssel, megfigyeléssel rögzítik.

A felnőtt modell szerepe a szokások alakításában meghatározó. Az egyénhez, életkorhoz való igazodás a követelmények állításakor fő szempont.

A szokások alakításában, ellenőrzésében a rendszeresség és következetesség mellett meg kell, hogy jelenjen a konkrét szituációhoz kapcsolódó helyzetelemzés, mely segíti a saját belátáson alapuló szokásalakítást.

Az általános iskolában az életkornak megfelelő életvezetési tevékenységeket kell végezni, segíteni a gyermekek szocializációját. A gimnáziumban az alapvető emberi és társas értékek megerősítése a feladat, a gyermek lelkére és testére leselkedő veszélyek kiküszöbölése, esetleges történések kezelése. A társas lét szabályainak rögzítése közös feladat.

A mindennapos testnevelés időtartamában és ma feladatok összeállításában segítse elő a gyermekek mozgásigényének kielégítését, egészséges kifáradását.

A mozgásában korlátozott, mozgás- ügyetlen gyermekeknek differenciáltan nyújtson segítséget.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségfejlesztés feladatai az általános iskolában és a gimnáziumban

Az egészségfejlesztés magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit.

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők felügyeletére és ez által egészségük javítására. A részvétel nélkülözhetetlen az egészségfejlesztő tevékenység fenntartásához.

Egészségfejlesztési feladataink:

- Minden rendelkezésére álló módszerrel elő kell segíteni a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést kialakítani a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosítani, ezekkel párhuzamosan együttműködni a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonítani az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret adni a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.

- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytatni, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremteni a siker eléréséhez, elismerni az erőfeszítést, a szándékot, támogatni az egyéni előrelépést.
- Törekedni arra, hogy segítsük diákjainknak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését; együttműködünk a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék: a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését és a tanulást.

A prevenció (megelőzés) területei

Az egészségfejlesztés és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltésére, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszerbiztonság megvalósítása.

Az iskolának e primer prevencióban van jelentős szerepe, így az egészségnevelési feladatok meghatározásánál is e területekre kell a hangsúlyt fektetni.

A másodlagos prevenció körébe tartozik az iskolás gyermekek életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatainak rendszere, a túlsúllyal vagy mozgásszervi problémával küzdő gyermekek számára szervezett speciális táplálkozási tanácsadás és/vagy differenciált testi nevelés, a gyógytestnevelés.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és technika óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) a 6. évfolyamon a természetismeret tantárgyba beépítve (elsősegélynyújtó feladatai, ájulás, égés, forrázás, sebek fajtái, vérzések, sebellátás)

- b) a 8. évfolyamon a biológia és technika tantárgyba beépítve (stabil oldalfekvés, újraélesztés, balesetek és ellátásuk)
- c) a Vöröskereszt által szervezett versenyekre felkészítés

4. A keresztény életre nevelés

Intézményünkben a hétköznapiakon, az ünnepeken, a hagyományok kialakításakor a katolikus értékrend közvetítésére törekszünk.

A tanulók, illetve a pedagógusok az éves munkatervben meghatározottak szerint az anyaiskolával közös imákon, szentmiséken, rendezvényeken vesznek részt. Az intézmény szellemiségéből adódóan a tanulók, dolgozók viselkedésének, megjelenésének, minden megnyilvánulásának az intézmény értékrendjét kell tükröznie.

„Az egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okból: először is azért, mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség. Legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek. A hívők számára át kell adni Krisztus életét és állandó szorgoskodással segíteni kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak.”²

Cél: A keresztény életre való nevelés áthatja az intézmény munkáját. Az itt megvalósuló oktató-nevelő munka összetett személyiségfejlesztés, mely során nem csak az ismeretek átadása, jártasságok, képességek kialakítása történik, hanem a teljes ember kimunkálása, természetfeletti rendeltetésének fényében.

- az emberi személyiség Isten akarata szerinti testi-lelki kifejlődése;
- meggyőződéses keresztény világszemlélet kialakítása;
- váljanak a tanulók képessé elkötelezett keresztényként hazájukba, Egyházukba, társadalmukba, beilleszkedni, és ott munkájukat, hivatásukat, szolgálatukat felelősségteljesen, lelkiismeretesen végezzék;
- az emberi, keresztény értékek átadását a családdal együttműködve végezzük;
- a szeretet és az összetartozás légköre legyen meghatározó az iskolában (a közösségteremtés, önzetlen segítségnyújtás, empátia, tiszteletadás értékeinek megtapasztalása és belső meggyőződéssé való válása);
- a tanulók a hitoktatás folyamán rendszeres, szilárd ismeretekhez jussanak, és ezek a különböző tanórákon megerősítést nyerjenek;

²II. Vatikáni Zsinat „Gravissimum Educationis Momentum”(G.E.3.)

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

Feladatok:

- egyházi ünnepek megünneplése a tanév során (iskolamisék, osztálymisék, egyéb vallási rendezvények, programok);
- az imádság feltételeinek megteremtése tanítás előtt, után, reggeli áhítatokon, hittanórákon, szentmiséken, stb.;
- az ember természetfeletti rendeltetésének tudatosítása;
- fegyelemre, munkafegyelemre, pontosságra, lelkiismeretességre, Isten és embertársak szeretetére és tiszteletére nevelés;
- ismeretek elsajátítása saját keresztény hitükről, melyek alapjául szolgálnak a helyes keresztény életvitel és erkölcs gyakorlásának;
- az emberi, közösségi életet szabályzó erkölcsi értékek tudatosítása és belső meggyőződéssé tétele;

Helyes erkölcsi mintát kell nyújtanunk a gyerekeknek.

- motiválttá kell tenni őket, hogy személyes érdekelttségük alakuljon ki a nevelési folyamatban.
- A kicsi haladást is dicsérettel jutalmazzuk, következetesek legyünk az elvárásokban.
- szeretettel fegyelmezzünk:
- A hibát, a rossz cselekedetet marasztaljuk el, nem a bűnöst.
- Az el nem végzett munkát el kell végezni.
- A hibát helyre kell hozni.
- A jóvátétel igazságos legyen, további erőfeszítésre késztesen.
- Balesetveszély, életveszély, rongálás, lelki terror esetén tiltással, „kiemeléssel” éljünk.
- A keresztény ünnepekhez kapcsolódó népszokásokkal, a népi kultúra gazdag világával ismertessük meg a gyerekeket

Követelmény:

- a hittani ismeretek elsajátítása és tudatos alkalmazása, az életkornak megfelelően (az ismeret váljon tetté, élő keresztény hit alakuljon ki);

Szinterei:

- A katolikus hitoktatás
- A néphagyományok ápolása
- Reggeli áhítat
- Iskolamisék
- Osztályfőnöki órák
- Szabadidős programok

- Iskolai- és iskolán kívüli programok
- Családi háttér

5. Értelmi nevelés

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

Az értelem kiművelése

Tanulási motívumok:

- * kialakítása, tanulási módok elsajátítása
- * az érdeklődés, megismerési vágy fejlesztése
- * a játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése
- * a tanulási kötelességtudat, igény szint, ambíció optimalizálása
- * a tanulási életprogram fejlődésének segítése
- * a tanulás gyakorlati értékének felismertetése
- * az önfejlesztési igény kialakítása.

Az egységes életmód kialakítása, a mozgások tervszerű irányítása és fejlesztése sem képzelhető el meghatározott ismeretek és elvek értelmes alkalmazása nélkül. Az értelem azonban csak egy része a teljes emberi tevékenységben a személyiség motivációs rendszere, érzelmi és akarat elhatározásai is közrejátszanak. Mindezek hiányában egyoldalú az értelemfejlesztés.

Szinterei: Jusszon el fokozatosan az önálló tájékozódás, szakkönyvek, szótárak, lexikonok igényéhez és használatához. Tantárgyközi kapcsolatokra építsen.

Pl.: az irodalmi nevelés személyiségformáló erővel bír, és kihathat más fontos területekre (környezet, erkölcs, hazaszeretet). Az értelmi nevelés szintere az iskolai élet kezdetétől fokozatosan valamennyi tantárgy keretén belül megjelenik,

pl. első osztályban olvasás órán betűk tanulása:

- megfigyelés fejlesztése
- betű hallás utáni megjelölése, helye a szóban;
- betű képeinek megfigyelése;
- emlékezet fejlesztése

- a betű helyének újbóli felidézése;
- forma felidézése
- az érzékelés, észlelés fejlesztése
- pontos megfigyelés fejlesztése
- írás, helyesírás terén játékos feladatokkal;
- figyelem koncentrációja az olvasás, írás, matematika, gyakorlati foglalkozásokon, testnevelésórákon

Az értelmi nevelés fejlesztendő szinterei folyamatosan évről évre történik a tananyagon keresztül, míg korából is adódóan eljut a tanuló (többnyire felső tagozatra), hogy a készség szint önálló döntéshozatallá alakuljon.

6. *Közösségi nevelés*

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola pedagógusainak figyelembe kell vennie mindennapi munkájuk során, hogy példaként állnak a diákok előtt megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusukkal. A gyermeki személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka intézményünkben egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- ünnepélyek, rendezvények, hitéleti programok,
- javaslattétel a házirend módosítására.

A közösségfejlesztés szinterei

A tanórai foglalkozásokon számtalan lehetőségünk nyílik a közösség fejlesztésére.

A tanulóközösségek, a közösségi élet kialakulása, a tanulóknak a közösségbe beilleszkedése azonban nem valósítható meg kizárólagosan a tanórai foglalkozások keretében. Szükséges olyan együttlétek kialakítása, amely mentes a tanórák kötöttségétől.

Közösségfejlesztésre alkalmas lehetőségek iskolánkban:

- hitéleti programok,

- délutáni csoportfoglalkozások,
- tehetségfejlesztő, felzárkóztató foglalkozások
- versenyek, vetélkedők, bemutatók,
- környezeti nevelés, erdei iskola, kirándulások,
- múzeumi foglalkozások, színházlátogatás,
- sportfoglalkozások, házi bajnokságok, kulturális és sportrendezvények
- ünnepélyek, megemlékezések, hagyományápolás,
- könyvtári foglalkozás,
- egyéb rendezvények.

Tanórák: hittanórák, korrepetálások.

Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: iskolaotthon, lelkigyakorlatok, zárandoklatok, kirándulások

A gyermek szocializációjának szakaszai

- születéstől 3 éves korig a szocializáció színtere a család
- óvodás kor (3-6 éves korig):

A szocializáció első színtere a család, majd az óvoda. A szocializációs folyamat spontán kevés külső befolyásoló tényező hatására folytatódik spontán szerveződő mikrocsoportok jönnek létre, majd felbomlanak és újra szerveződnek.

Feladat:

Átmenetet kell biztosítani az óvoda és az iskola között, e célból a leendő pedagógusok ismerkedési délutánt szerveznek iskolakezdés előtt a gyerekekkel az osztályban, játékos, zenés kreatív foglalkozáson vesznek részt a tanító nénikkel.

- iskoláskor: a nivelláció időszaka az első iskolai év

Az első osztály tanítói az átmenetet a következő módszerekkel biztosítják:

- ✓ első 6 hétben egyéni játékos munkarend szerint dolgoznak a gyerekekkel, fokozatosan alakítva, formálva iskolássá őket
- ✓ az első osztályos közösség hatásszűrő és hatástovábbító szervként működik: hatástovábbító, mert továbbvisz olyan iskolai környezetbe átültethető csoporthagyományokat, amelyek biztosítják a gyerekek életében a folytonosságot: óvodai jelek használata, értékelés jelekkel, kötetlen óráütemezés hatásszűrő, mert fokozatosan elhagy, megszüntet óvodai közösségi szokásokat, amelyek nem alkalmazhatók iskolai környezetben

A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz. A kisgyermek heteronom - a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró

- személyiségének lassú átalakulásától az autonóm - önmagát értékelni és irányítani képes személyiséggé válásáig.

A közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, ill. értékelni tudják a közösség munkáját

A tanórákon a pedagógus csoportos feladatokat ad, szükség szerint csoportokat szervez feladatok megoldására, Lehetőségeit kihasználva kiemelten foglalkozik a közösségfejlesztéssel

Tanórán kívül az iskola teret biztosít érdeklődési körök szerint szerveződő közösségeknek (szakkörök, sportkörök, fakultatív foglalkozások, kirándulások, hagyományörző programok, zárandoklatok)

A **cél** olyan közösség kialakítása, amely

- mindenkor szem előtt tartja az egyén érvényesülésének kérdését
- nem hagyja figyelmen kívül a kisebbségek véleményét sem, bár
- napi tevékenységrendszer a többség akarata szerint működik
- nem támogat deviáns magatartásformákat
- az egyéni érdeket összehangolja a közösség érdekeivel, és nem engedi az egyéni érdekek felülkerekedését
- nem gátolja a személyiség önmegvalósítását
- nyitott más közösségek felé
- befogadja az újat
- megújulva folyamatos fejlődésre képes
- fejleszti az empátia képességet.

A nevelőmunka tartalma a közösség fokozatos szervezése az egyes egyénekkal szemben támasztott követelmények úgy, hogy ezek természetes módon segítsék a nevelt közösségivé válását.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok az általános iskolában és a gimnáziumban

„Úgy érezzük, hogy amit teszünk, csak egy csepp a tengerben. A nélkül a csepp nélkül azonban sekélyebb volna a tenger.” (Kalkuttai Teréz)

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

Tanulóink egy részének családi háttere a mai társadalmi helyzet összes negatívumával (megélhetési nehézségek, munkanélküliség, alkoholizmus, csonkacsalád) rendelkezik.

E hatások tükröződnek a gyermekek teljesítményében, viselkedés- és beszédkulturájukban egyaránt. Ők az átlagosnál is nagyobb odafigyelést, törődést, türelmet, szeretetet igényelnek. Tantestületünk tagjai jó pedagógiai érzéssel és empátiás képességekkel igyekeznek a nemkívánatos környezeti hatások, a kedvezőtlen személyiségvonások ellenére a gyerekekben levő lehetőségeket feltárni.

- esztétikai nevelés: a tanuló környezetének (iskola, folyosó, udvar, osztályterem) tisztántartása, szebbé tétele
- a hétköznapi élet gyakorlati problémáinak megoldására irányuló felkészítés
- a segítségre szoruló tanulók felismerése, segítése
- egészséges életmód előtérbe helyezése
- tanulói közösségek fejlesztése, melynek célja, hogy nevelői segítséggel együtt tűzzenek ki maguk elé célt, és azt valósítsák is meg
- mindennapi élet megszervezése
- a felelősi hálózat kiépítése
- önálló munkára nevelés
- önértékelés
- az együtt végzett munka közös ellenőrzése, értékelése
- együttélés, együttműködés elemi szabályainak kialakítása
- az összetartozás élményének biztosítása
- évfolyamon szociometriai felmérés a pedagógus további feladatainak meghatározása érdekében a csoportbontások kialakítása miatt
- a végzős évfolyamokon alapos, körültekintő pályairányítás
- a közösség érdekében végzett munka megszervezése.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok elvégzéséhez a pedagógus maga választja meg módszereit, amelyek részben az egyéniségéből adódnak, részben tanulóra szabottak.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- empatisz készség fejlesztése személyre szóló beszélgetések során tanórán kívül, és tanórán
- a verbális mellett a metakommunikációs jelzések megfigyelése, helyes értelmezése

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

- érzelmekre való helyes, megfelelő reagálás kialakítása
- konfliktushelyzetek megfelelő kezelése, demokratikus elvek tisztelete, felelősségteljes gondolkodás, logikus érvelés
- jogokban a mindennapok során valósuljon meg a természetes másság (az eltérő etnikum, nyelv, hagyomány, szokások, vallás, kultúra). Ebben rejlik a legfontosabb érték, a szabadság. Felszámolandó az előítélet és intolerancia.

A diák- önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzat működésével segítjük elő a jogait és kötelességeit ismerő tanuló személyiségének kialakítását.

- diákok részéről történő kezdeményezések felkarolása
- bekapcsolódás a városi rendezvényekbe, illetve az ünnepeken való részvétel
- iskolarádió működtetése, melynek célja: műsorszolgáltatás, az iskolai élettel kapcsolatos információk átadása
- gyakorolják a közösség ügyeinek intézését
- érdekvédelmi feladatokkal ismerkednek
- a tanulói jogviszonnyal összefüggő jogokat, kötelességeket megismerve igyekeznek azokat betartani és betartatni társaikkal

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

- különböző szabadidős programok szervezésének lehetősége (kirándulás, színház-, múzeumlátogatás)
- a partneriskolákkal való kapcsolat ápolása
- osztályhoz kapcsolódó programok közösségfejlesztési lehetőségeinek kihasználása: pl. anyák napja, farsang, osztálykirándulás, teadélután, Mikulás, külső személyek felkérése programok tartására stb.
- iskolához kapcsolódó rendezvények közösségfejlesztő hatása: Az iskola szellemiségét a hagyományai adják. Pl. ballagás, nyelvtábor, karácsonyi műsor stb. Törekedjünk a régi hagyományok ápolására és új gyermekközpontú programok kialakítására.

7. A pedagógiai feladatok megvalósításának szabályai

- ❖ óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését
- ❖ vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe
- ❖ a játékoságot megőrizve, tapasztalás útján a gyermekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során
- ❖ tegyük fogékonyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt
- ❖ iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére
- ❖ alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt
- ❖ a tanulási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket, alapkészségeket

Feladataink:

- a személyre szabott fejlesztésre törekvés álljon pedagógiai munkánk középpontjában
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített és az ez által motivált munkában
- a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelmviláguk gazdagodását
- adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz
- alapozzuk meg a tanulási szokásaikat
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását
- működjön közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában
- erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat

Mindezek megvalósítása az alábbi kulcskompetenciák fejlesztésével történhet:

- anyanyelvi kommunikáció
- matematikai kompetencia

- természettudományos és technikai kompetencia
- szociális és állampolgári kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

8. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai az általános iskolában és a gimnáziumban

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, osztályozó és pótvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,

- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok és anyakönyv megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban

9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység az általános iskolában és a gimnáziumban

Integrált nevelés

(Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja)

Cél: A gyermekek feltétel nélküli elfogadása, segítése, személyiségének kibontakoztatása.

- a másság elfogadása
- tolerancia, türelem, segítségadás a rászorulóknak
- az egyéni adottságok, képességek figyelembevételével történő fejlesztés, játékban, játékos
- tevékenységekbe ágyazottan
- differenciált, egyéni fejlesztési terv szerinti felkészítés

„Senki sem magától lesz olyan, ami. Mind ezernyi más emberből vagyunk. Bárki, aki valaha is kedvességet tett nekünk vagy bátorítón szolt hozzánk, része lett a mi karakterünknek, gondolatainknak és a sikereinknek is.”

(George Matthews Adams)

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség, képesség nemcsak öröklött tulajdonság, hanem tanulás, tanítás függvénye is, ezért is nagyon fontos annak korai felismerése. Változatos tevékenységi formákkal bontakoztathatjuk ki a tehetségeket. Hagyjuk és ösztönözzük, hogy a diákok törekedjenek az eredeti, egyéni, különleges megoldásokra.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, felügyelet elvetése, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakozását

- serkenti: a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a tanár ösztönző attitűdje, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékoság, az értékelés késleltetése,
- gátolja: az érdektelenség, a kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás területei:

- tanórán végzett tevékenység
- tanórán kívüli (szabadidőben is végezhető) tehetséggondozás

Tanórán végzett tevékenység

- csoportbontással kell elősegíteni az egyes tantárgyak oktatását,
- tanulmányi versenyekre történő felkészítés differenciált feladatok adásával, kutatómunka keretében szakirodalom tanulmányozása, majd a szerzett ismeretek feldolgozása szaktanári segítséggel,
- kiegészítő anyagok tanulói feldolgozása, majd kiselőadás formájában tanórán történő ismertetése (erre az iskola helyi tanterve lehetőséget biztosít)
- lehetőséget biztosítani, hogy a tanulók megismerjék és használni tudják az egyes tantárgyakhoz tartozó lexikonokat, kézikönyveket és a kapcsolódó szakirodalmat, ezzel az önálló tanulás és ismeretszerzés készségét fejlesztjük életkornak megfelelő szinten,
- az iskola profiljának megfelelően minden lehetőséget megteremtünk arra, hogy minél több tanuló tudja hasznosítani az IKT eszközöket, a könyvtár és a számítástechnika terem nyújtotta előnyt

Tanórán kívüli tehetséggondozás

- pályázatok elnyerésével segítsük elő a szemléltető eszközök bővítését
- a tanulók igényeinek, az iskola profiljának megfelelő szakkörök kialakítása,
- tanulmányi versenyekre és kulturális rendezvényekre egyéni és kiscsoportos formában készítjük fel tanulóinkat a könyvtáros és az iskolakönyvtár segítségével is
- az internet használatával növeljük a tájékozottságot, az ismeretek bővítését,
- színvonalas művészeti, sport és tanulmányi versenyek rendezésével lehetőség nyílik a tehetséges tanulóink kiemelkedésére,
- rendezvényeinkre más iskolák meghívásával tanulóink megmérettetését biztosítjuk,
- a házi versenyek győzteseinek lehetőséget teremtünk a felmenő rendszerű versenyeken való részvételre,
- figyelemmel kísérjük az országos vagy megyei szervek, különböző alapítványok, napilapok által meghirdetett pályázatokat, s azokon indítjuk tanulóinkat
- bekapcsolódunk a város közművelődési intézményei, az önkormányzat által szervezett programokba, műsorunk színvonalára mindig az igényesség legyen jellemző,
- továbbtanulásnál, pályaválasztásnál tanácsadás.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

„A nevelés a megfordítás művészete.”

(Platón)

A tanulók egy jelentős része szociális, művelődési hátrányokkal kezdi meg tanulmányait. A pedagógusoknak a szülők meggyőzését, a nevelőmunkába történő bevonását kell megoldania. Ennek módszerei lehetnek: rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés a szülővel, tanórán kívül a tanulóval is, családlátogatás, nyílt nap, szülői értekezletek, osztálykirándulás és egyéb rendezvények a szülő bevonásával.

A cél, hogy a gyerekek hiányzó ismereteit pótolja, felzárkóztassa őket. Ezeknél a tanulóknál nem számíthat a pedagógus a család, a szülők segítségére, együttműködésére, hiszen hátrányuk éppen abból adódik, hogy nem áll mögötte stabil, támogató család.

A sajátos nevelési igényű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelésével- oktatásával elősegítjük a társadalomba való beilleszkedésüket, a munkaerőpiacon való későbbi helyállásukat.

Befogadó, és az egyéni fejlődést biztosító nevelés-oktatás eljárásait érvényesítő pedagógiai módszereket alkalmazunk.

Pedagógiai munkánkban hangsúlyosan alkalmazzuk a kompetencia alapú nevelés-oktatás tartalmait és módszereit.

A pedagógussal szemben az elvárások a következők:

- ismerje a részképesség zavar tünet együttesét
- tudjon differenciáltan oktatni
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót
- az értékelésnél vegye figyelembe a tanulók eltérő képességeit
- a teljesítmény mérésénél adjon előnyt a hátránnyal küzdőknek, önmagukhoz képest is nézze a fejlődést
- a hátrányt nem jelentő képességterületeken erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit
- nevelje a közösséget a képességek különbözőségének tolerálására

Elvárások az osztályfőnökkel szemben:

- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal
- szükség esetén forduljon szakemberhez a tanuló ügyében
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét
- tanácsával segítse a tanuló pályaválasztását, iskolaválasztását
- szükség esetén a tanuló iskolai magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt.

Hatékony prevenció

El kívánjuk érni, hogy a hátránnyal küszködők, a speciális nevelési igényűek és a tehetségesek egyaránt a megfelelő fejlesztésben részesüljenek, és egyben legyenek képesek tolerálni egymást.

Az egyéni képességek kibontakozásához szükséges, érdeklődésüknek megfelelő, hátrányokat csökkentő tevékenységi formákat tartalmazó programokat, továbbá rehabilitációs célú fejlesztő terápiákat biztosítsunk.

Az intézmény alkalmas mintaadó pedagógiai tartalmak közvetítésére.

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

„A sikertelenség mindig csak a közbülső eredmény a végleges sikerhez vezető úton.”

(Kurt Tepperwein)

Az intézményben megjelenő beilleszkedési, magatartási problémák okai összetettek, de a hatékony kezelés érdekében érdemes a kiváltó okokat csoportosítani:

- az etnikai hovatartozás problémájának nehézségei
- szociális okok
- családi okok
- egészségügyi okok,
- tanulási nehézségek okozta problémák
- mai életünkben adódó új veszélyeztető tényezők (bűnmegelőzés, drog stb.)

Ezek felismerése az osztályfőnök és az osztályban tanító pedagógusok feladata.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű, tanulókkal együtt történő oktatásuk.

Az integrált nevelés csak a különböző szakemberek (a többségi intézmények pedagógusai, gyógypedagógusok, egyéb speciális szakemberek) tervezett és tudatos együttműködése keretében lehetséges.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység gyógypedagógiai kompetencia.

- Ezt a tevékenységet gyógypedagógus végzi, egyéni fejlesztési terv alapján, törvényileg meghatározott órakeretben.
- Az iskolapedagógus szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít.
- Az integrált nevelésben/oktatásban résztvevő pedagógusok együttműködnek egymással.
- A pedagógus, a gyógypedagógus iránymutatásait beépíti a pedagógiai folyamatba.
- A gyógypedagógus figyelembe veszi a pedagógus tapasztalatait.

Az együttnevelés legfontosabb szempontjai

- a közösség felkészítése, a gyermek/tanuló fogadására,
- a gyermek/tanuló beilleszkedése, a többi gyermekkel/tanulóval való együtt haladás
- a habilitációs, rehabilitációs szemlélet kialakítása
- sérülés specifikus módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazása
- magas szintű pedagógiai képességekkel és kompetenciákkal rendelkező pedagógusok közreműködése
- kapcsolattartás a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával

Az SNI-s tanulók iskolai nevelésének közös feladatai:

- az elvárások alkalmazkodjanak az eltérő képességekhez,
- a differenciált nevelés, oktatás megvalósítása során egyénre szabott módszerek, technikák alkalmazása szükséges,
- a tananyag feldolgozásnál figyelembe kell venni a tantárgyi tartalmak esetleges módosulásait,
- szükség esetén egyéni haladási ütemet kell biztosítani, a diagnózisában szereplő javaslatokat be kell építeni a pedagógiai munkába

Intézményünkben integrált nevelés, oktatás folyik.

A magatartási zavarokkal küzdő gyerekekkel való fokozottabb törődés legtöbbször csak tüneti kezelés, ha nem törekszünk a kiváltó okok megszüntetésére, ill. mérséklésére.

Az iskolavédőnő, a házi gyermekorvos és a szakorvos által kiszűrt tartási, mozgásszervi, túlsúlyos és egyéb egészségügyi problémákkal küszködő gyermekek gyógytestnevelésbe történő bevonását az iskola a szakszolgálat segítségét veszi igénybe, lehetőséget biztosítva az egészséges állapot helyreállítására, vagy az állapot romlásának megakadályozására.

Amennyiben a probléma megoldása túlnő az osztálykereteken, az osztályfőnök jelzi azt a gyermekvédelmi felelősnek, a logopédusnak, a fejlesztő pedagógusnak.

A gyakorlat során azonban olyan esetek is adódnak, amikor a segítő szándék, és az, amit az iskolán belül tenni tudunk már nem elégséges. Ilyenkor külső segítséget kell kérnünk, ez napi munkakapcsolatot igényel a Pedagógiai Szakszolgálattal, a gyermekjóléti szolgálattal, a gyámhivatallal. Saját gyógypedagógussal rendelkezünk, aki fejlesztési feladatokat is ellát.

10. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása az óvodában, az általános iskolában és a gimnáziumban

Az intézményünkbe járó gyerekek egy része hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, veszélyeztetett, vagy éppen e kategóriák mindegyikébe tartozó tanuló. A hátrányos - azon belül a halmozottan hátrányos - és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek- és ifjúságvédelem átfogja az intézményi élet

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

egészt, biztosítsa a gyermeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében. Az intézményben gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott gyermekvédelmi felelős (a fenntartó engedélyével) foglalkozik a hátrányos és veszélyeztetett gyermekekkel.

Az osztályfőnökök kapcsolatot tart a szülővel, a gyermekjóléti szolgálattal, a gyámhivatallal, a kormányhivatal illetékesével.

Segítségnyújtás módjai:

- segítséget adni a hátrányok csökkenéséhez és kompenzálásához családgondozás és az egyéni bánásmód keretei között
- tapintatos, személyes kapcsolat kialakítása azon családokkal, akik segítséget kérnek, vagy láthatóan segítségre szorulnak, a titoktartási kötelezettségnek minden családot érintő kérdésben érvényesülnie kell
- tanulási problémák esetén javaslattal élni a szülő felé, hogy vegye igénybe a napközis ellátást,
- felzárkóztató, ill. fejlesztő foglalkozásokon való részvételt elősegíteni,
- a város által létrehozott „Rászoruló Gyermekekért” Alapítványtól anyagi segítséget kérni,
- karitatív szervezetek által adományozott ruhaneműt, cipőt az arra rászorulóknak elosztani,
- erkölcsi veszélyeztetettség esetén a megfelelő gyermekvédelmi szervek segítségét kérni,
- megfelelő feltételek esetén különböző ösztöndíj-programokat felajánlani a tanulóknak pl. Útravaló- Macika, IPR stb.

A veszélyeztetettségi okok korai felismerése és jelzése az osztályfőnökök, az intézkedések megtétele az igazgató feladata.

Minden pedagógus kiemelt feladatai közé tartozik a gyermekvédelmi munka. Az egyéni sorsokkal való törődés, a családgondozás, az elesettek segítése kiemelt feladatként jelenik meg munkánkban.

Gyakorlatunkban a gyermek családi körülményeinek figyelemmel kísérése, fejlődésének egybevetésével együttesen történik. Az elakadás feltárásának folyamatában megjelenik a családi nevelés feltérképezése is. A megfelelő kommunikatív viszony kialakítása a szülővel ebben a szakaszban a későbbi megoldások alapvető feltétele.

A szülő nyitottsága, vagy zártsága határozza meg a probléma közös megoldását. Amennyiben a közvetlen viszony kialakulását valamilyen körülmény akadályozza, úgy az óvodán belül kiemelt személyes törődéssel és fejlesztéssel igyekszünk a gyermek fejlődését segíteni. Ha a szülői együttműködést sikerül elnyernünk, úgy az óvodán belüli törődés kiegészül a családi, vagy külső nevelési tanácsadói segítséggel.

Különös figyelmet és gondot fordítunk a kedvezőtlen szociális és kulturális környezetből érkező gyermekekre. Feladatunk a közösségbe való beilleszkedésük segítése, az egészséges életmód szokásainak (étkezés, tisztálkodás, mosdóhasználat, stb.) és viselkedéskultúrájuk alakítása. Mindezt eredményesen csak szerető-elfogadó, tapintatos nevelői attitűddel érhetjük el., mely egyaránt meghatározó kell legyen a gyermekkel való bánásmódon túl a családdal való kapcsolattartásban is. Munkánk során fő elv: a család tiszteletben tartása, a családi nevelés erősítése, a gyermek iránt érzett felelősség.

A gyermekvédelmi munka fő feladata a prevenció, azaz a veszélyeztetettség kialakulásának a megakadályozása. Ha az óvoda a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, segítséget kér a Gyermekjóléti Szolgálattól. A legsúlyosabb esetekben történik meg a veszélyeztetett nyilvántartásba vétel, melynek során az önkormányzat jegyzőjével és a gyermeki jóléti szolgálattal szorosan együttműködünk.

Nyilvántartásba vétel szempontjai.

- súlyos anyagi nehézséghez kapcsolódó elhanyagoló nevelés
- elhanyagoló neveléshez kapcsolódó lelki-, testi bántalmazás
- súlyos érzékszervi károsodás, ill. tartós betegség
- a gyermek testi, mentális fejlődésének veszélyeztetése

Gyermekvédelmi feladatok:

- a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezők feltárása, megszüntetése,
- segítséget adni a hátrányok csökkentéséhez és kompenzálásához családgondozás és az egyéni bánásmód keretei közt,

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

- tapintatos személyes kapcsolat kialakítása azon családokkal, akik segítséget kérnek, vagy tartósan segítségre szorulnak,
- a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek esetében környezettanulmányt végez, rögzíti a gyermek fejlődési lapjában,
- szükség esetén kezdeményezi kedvezmény vagy segély odaítélését,
- gyermekbántalmazás védelme, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényezőről értesíti a vezetőt, hogy tájékoztatni tudja a Gyermekjóléti Szolgálatot

A vezető a gyermek védelme érdekében rendszeres kapcsolatot tart:

- csoportok óvónőivel
- gyermekorvossal, védőnővel
- Nevelési tanácsadóval
- Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottsággal
- Gyermekjóléti Szolgálattal- iskolai szociális segítő 2020. januárjától
- Tamási Város Önkormányzatának Gyámügyi Hivatalával

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

„Az emberekkel való foglalkozás nagyon hasonlít az aranymosásra. Nem a piszkot keresed, hanem az aranyat.”

(Carnegie)

A szociális nehézségekkel küzdő vagy ideiglenesen nehéz anyagi helyzetben került gyermekek felderítése alapvető feladatunk.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbiak szolgálják:

- Felvilágosítás nyújtása a szociális juttatások lehetőségéről.
- Természetbeni juttatások: kedvezményes étkeztetés, ingyenes tankönyv biztosítása a jogosultaknak.
- Karitatív szervezetektől természetbeni adomány kérése (ruházat, cipő).

- A szociokulturális hátrányok enyhítése: jól felszerelt könyvtár, életviteli, életvezetési tanácsadás, a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása, pályaorientáció, felvilágosító, drogmegelőző programok, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások szervezése, tanulószobai foglalkozás, napközi, diákétkeztetés biztosításával.
- Az intézményi integrációs program keretében fokozottan figyelünk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből adódó hátrányok mérséklésére.

A feladatok ellátása érdekében rendszeres kapcsolattartás a szociális alapellátó központtal (családsegítés, gyermekjóléti szolgálat), a gyámhivatallal, a nevelési tanácsadóval, a kisebbségi önkormányzatokkal, az iskolai és városi alapítványokkal

Az iskolai szociális segítő tevékenységei és feladatai

Egyéni tevékenységek	Csoportos tevékenységek	Közösségi tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> • információnyújtás • tanácsadás (direkt, edukatív) • krízisintervenció • hivatalos ügyek intézésének segítése, szociális ügyintézés • konzultáció • részvétel a szülő-óvodapedagógus megbeszéléseken • közvetítés különböző szolgáltatások eléréséhez 	<ul style="list-style-type: none"> • a gyermekek megfigyelése csoporthelyzetben, pedagógus kérésére • közösségfejlesztő csoportmunka • prevenció, edukációs, készségfejlesztő csoportmunka • szülőcsoportok szervezése, vezetése 	<ul style="list-style-type: none"> • részvétel egészségfejlesztő programok szervezésében, megvalósításában • részvétel az óvodák rendezvényein • együttműködés szülői közösségekkel, az óvodában dolgozó szakemberekkel, partnerintézményekkel
<p>Egyéb szociális segítő feladatok, különösen</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gyermekek, szülők, óvodapedagógusok részére megfelelő szakmai segítség nyújtása (tudásbővítés, érzékenyítés), hogy képesek legyenek diagnosztizálni és jelezni a gyermekeknél észlelt változások alapján a háttérben rejlő problémákat, és képesek legyenek a gyermek fejlődését akadályozó tényezők észlelésére és feltárására; • az észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének segítségével a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrése; • segítségnyújtás a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében; • szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét javító szolgáltatások nyújtása, szociális kompetenciáik fejlesztése; • együttműködés, esetmegbeszélés a jelzőrendszer tagjaival; • részvétel szülői értekezleteken; • részvétel nevelőtestületi értekezleteken; • delegálás; • az óvodába való beilleszkedés segítése, esetleges áthelyezésben való közreműködés. 		

A pedagógusoktól elvárt tevékenységek:

- a gyerekek egészséges fejlődését biztosító nevelési légkör létrehozása,
- az indulási hátrányok csökkentése a fejlesztő pedagógusok, tanárok együttes segítségével,
- személyes, egyéni tanácsadás szülőknek, gyermekeknek, tanulóknak,

- a családok életvezetési gondjainak segítése, megfelelő szervezethez irányítása,
- a nevelők, szülők, tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- szükség szerinti családlátogatások,
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a tanulási kudarcok és lemaradások csökkentése érdekében felzárkóztató/egyéni foglalkozások, korrepetálások szervezése figyelembe véve az integrációs irányelveket,
- tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök szervezése, a tanulók irányítása ezekre,
- a tanulók irányítása a napközis foglalkozások igénybevételére,
- iskolai étkezési lehetőség biztosítása, a kedvezmények ismertetése,
- az iskolai könyvtár, az informatikai szaktanterem, valamint az iskola egyéb létesítményeinek, eszközeinek használata,
- a pályázati lehetőségek felkutatása, igénybevétele a hátrányok enyhítésére,
- a pályaválasztás segítése.

11. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

- Az intézményben diákönkormányzatok tevékenykednek.
- A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az iskola működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
- Az iskolai diákönkormányzat véleményét
 - a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
 - a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
 - a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
 - az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
 - az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
 - a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához
 - az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
 - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
 - a házirend elfogadása előtt ki kell kérni.

- A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi.

A DÖK részletes működésének szabályait az intézmény SZMSZ-e tartalmazza.

12. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Intézményeink működését olyan tudatos partnerközpontú tevékenység kell, hogy jellemezze, amely az érintettek igényeinek beteljesítésére összpontosít. Emellett kellő időben és hatékonyan reagál a változásokra, erőforrásait ezek szolgálatába tudja állítani, valamint a partnereket pontosan be tudja azonosítani és képes rendszeres méréseket végezni.

A partneri viszonyok kialakításának minden esetben a helyi sajátosságok figyelembevételével kell történnie. A partnerek tulajdonságainak folyamatos figyelése, az elvárások megfogalmazása, az igények folyamatos mérése, a visszacsatolás, rövid és hosszú távú tervek készítése az intézményi sajátosságokat kell, hogy kövesse.

Az intézmények partneri rendszerét meghatározzák az intézményi hagyományok, a gyökerek. Ebből kiindulva határozható meg a jövő kapcsolatrendszere. Ennek döntő elemét képezik az egymásra épülő oktatási intézmények rendszere, a gyermekek, tanulók speciális neveléséhez segítséget nyújtó szakmai intézmények, valamint a pedagógusok szakmai gazdagodását segítő szakmai szervezetek. Ugyancsak kiemelt feladat a folyamatos önértékelés elkészítése, a kommunikációs eszközök folyamatos fejlesztése, gazdagítása.

Az intézményvezető feladata a saját intézményének megfelelő koncepció kidolgozása, az intézményi marketing megvalósítása, a kapcsolattartás a partnerekkel, a kapcsolattartók kijelölése, a kapcsolattartás eredményességének ellenőrzése.

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

- Az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről és az aktuális feladatokról az igazgató tájékoztatja az iskolai diákönkormányzatot üléseiken (évente legalább egy alkalommal).
- Az osztályfőnökök az osztályt érintő kérdésekről tájékoztatják a diákokat az osztályfőnöki órákon.
- A folyamatos tájékoztatás eszköze a falújság az iskola honlapja és az iskolarádió.

A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

A kapcsolattartásnak különböző formái, módszerei lehetnek:

- rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés a szülővel, tanórán kívül a tanulóval is,
- családlátogatás,
- nyílt nap,
- szülői értekezlet, rendkívüli szülői értekezlet,
- fogadóórák,
- osztálykirándulás a szülők bevonásával,
- iskolai rendezvények a szülők bevonásával,
- szülői szervezettel való kapcsolat,
- kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szüleivel való együttműködésre.

Szülői értekezleten a pedagógus csak az egész tanulócsoportot érintő kérdéseket, problémákat, a soron következő feladatokat tárgyalja meg nyilvánosan. Az egyes tanulókkal kapcsolatos egyedi problémákra négy szemközti beszélgetésen kerülhet sor. A pedagógus megbeszéli a szülővel, miben tudnak segíteni egymásnak, mi a céljuk ezzel.

Rendkívüli vagy sürgős esetekben a pedagógus családlátogatáson az egyes gyermeket érintő problémákról, nevelési feladatokról, egyénre szabott tanórai és tanórán kívüli fejlesztő foglalkozások lehetőségeiről ad tájékoztatást. Az együttműködés során mindkét félnek törekednie kell a - gyermek szempontjából – a legeredményesebb megoldásra.

Kapcsolat a KAPI-val

A tanügyi, hitéleti, szervezési, gazdasági feladatok, a pedagógus és intézményvezetői továbbképzések szervezése

Kapcsolat a tamási plébániával

A püspöki biztos úrral megfelelő együttműködés kialakítása a hitélet és a munkaügy terén.

Kapcsolattartás a Tamási Római Katolikus Egyházközösséggel (A Tanácsnokok Testületének világi elnökével)

Kapcsolattartás a különböző ifjúsági szervezetekkel (A 680-as sz. Vas Gereben cserkészcsapattal)

.Kapcsolat a pedagógiai szakszolgálattal

A szakszolgálat elvégzi a vizsgálatokat, amelyekkel kiszűri a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küszködő gyermekeket, javaslatot tesz szakszerű fejlesztésükre.

Kapcsolat a gyermekorvosokkal, védőnőkkel, családsegítő- és gyermekjóléti szolgálattal

A gyermekorvos és a fogorvos elvégzi évente a szükséges vizsgálatokat. A védőnők figyelemmel kísérik, rögzítik a gyermekek fejlődését, növekedését. A védőnők látás-, hallásvizsgálatot végeznek, ha szükséges a gyermeket háziorvoshoz irányítják.

Fertőzés esetén megteszik a szükséges intézkedéseket.

A gyermekorvos, védőnők és a gyermek veszélyeztetettségének gyanúja esetén – esetjelzés formájában értesítik a családsegítő- vagy gyermekjóléti szolgálatot.

Kisebbségi önkormányzatokkal

Az intézmény a város valamennyi kisebbségi önkormányzatával közvetlen kapcsolatot tart fenn.

Ezen kívül az intézmény az eredményes munka érdekében kapcsolatot tart fent

- a városban működő alapítványokkal, egyesületekkel, civilszervezetekkel
- közművelődési intézményekkel (művelődési ház, könyvtár),
- Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézménnyel,
- sportegyesületekkel,
- versenyek alkalmával középiskolákkal,
- más egyházi iskolákkal
- gyakorlóhelyként a felsőoktatási intézményekkel.
- Würtz Ádám Általános Iskola és AMI-val
- igazgatótanács
- főiskolákkal, egyetemekkel
- KÉSZ szel
- ifjúsági szervezetekkel (680-as sz. Vas Gereben cserkészcsapat)

13.A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata az általános iskolában és a gimnáziumban

Általános szabályok

- A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.
- Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
 - felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
 - engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
 - 250 óránál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
 - a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.
- Pótlóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha
 - a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
 - az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.
- A különbözeti/osztályozóvizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. (január 15-31., és augusztus 15-31.)
- Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a

vizsganapot kijelölni. A félévi vizsgára a tanulónak december 31-ig, az év végére május 31-ig kell jelentkeznie. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó legfeljebb három írásbeli és három szóbeli vizsgát tehet.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele.
- A javítóvizsgának magyar, matematika, és idegen nyelv esetén írásbeli és szóbeli részből, a többi tantárgynál szóbeli részből, a készségtárgyak esetében a tantárgynak megfelelő gyakorlati részből kell állnia.
- A javítóvizsga bizottság előtt zajlik. A bizottság tagjai: a szaktanár, az osztályfőnök és az igazgató vagy helyettesei, vagy a munkaközösség-vezetők közül az egyik.
- A szóbeli felelet az érettségi vizsgaszabályzat alapján történik.
- Osztályozóvizsgát köteles tenni minden tantárgyból az a tanuló, aki egyéni munkarend szerint végzi tanulmányait.
- Amennyiben az osztályozóvizsga eredményes, magasabb évfolyamba lép a diák.
- Eredménytelen osztályozóvizsga esetén a tanuló joga a javítóvizsgán való részvétel.

Intézményünkben minden évfolyamon év végi vizsgákat szervezünk, melynek rendje a következő:

A kisvizsgák belső rendje a 2024/2025-ös tanévtől

osztály	tantárgy(ak)
5.ny	idegen nyelv
6.a	magyar, matematika
7.a	idegen nyelv, történelem
8.a	magyar, matematika
9.a	történelem
10.a	matematika
10.b	magyar, történelem
11.a	magyar, történelem
9.ny	1. idegen nyelv

A vizsgaszabályzat célja, hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra*

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- *akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.*

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az értékelés rendje

5	jeles	a tanuló a törzsanyagot elsajátította, és segítség nélkül tudja alkalmazni
4	jó	a tanuló a törzsanyagot elsajátította, és kevés segítséggel tudja alkalmazni

3	közepes	a tanuló a törzsanyagot elsajátította, és többszöri segítséggel tudja alkalmazni
2	elégleges	a tanuló a törzsanyag lényegét elsajátította, és jelentős segítséggel tudja alkalmazni
1	elégtelen	a tanuló a törzsanyagot sem sajátította el, vagy segítséggel is nehezen tudja alkalmazni

Az értékelés elvei és eszközei

A tanév során az értékelés alapja a tanulók állandó megfigyelése. A **folyamatos, fejlesztő célzatú szóbeli értékelés** visszajelzést ad a tanuló számára munkájának eredményességéről, rendszeres tanulásra ösztönöz.

A **tanév eleji diagnosztikus felmérés** segíti a tanulók előzetes ismereteinek feltérképezésében, útmutatást ad a tanulócsoporthoz szabott tanítási módszerek, eljárások kiválasztásában.

Témákat lezáró írásbeli felmérések tájékoztatják a tanulót és a szülőt a tanuló teljesítményéről a helyi tantervben rögzített követelményekhez viszonyítva.

A **tanév végi felmérés** megmutatja az adott évfolyamon elsajátított ismeretek mennyiségét és minőségét.

Az értékelés kiemelt szempontjai:

- a tanulók önmagukhoz mért fejlődése,
- az alapvető készségek, képességek fejlettségi szintje,
- tárgyi tevékenységben való jártasság,
- tanult műveletek értelmezése,
- a tanult számolási eljárások ismerete és alkalmazása.

A vizsgatárgyak részeit és követelményeit a melléklet tartalmazza.

A nevelési folyamat és a gyermek nyomon követését szolgáló ellenőrzés — értékelés elvei az óvodában

A csoportok látogatása, munkájuk értékelése segítő szándékú. A látogatás folyamatos, illetve alkalmoszerű a pedagógiai programban a helyi programban rögzítettek, a gyermek egyéni képességeinek személyiségfejlesztésének, képességek kibontakoztatásának a differenciált foglalkoztatás megvalósítására irányul.

A látogatás időpontjáról, céljáról, rendjéről, formájáról (tematikus) módszeréről (megfigyelés, értékelés, feladat - célmeghatározás) a vezető és a helyettesek közösen határoznak. A látogatásról az óvónők tájékoztatást kapnak. (időpont, cél).

A munka-közösségvezetők bekapcsolódnak tájékozódnak szükség szerint. A munka megosztásából fakadó konkrét feladatokat előzetesen rögzítjük.

14. Az intézményváltás, valamint a tanuló, gyermek átvételének szabályai az általános iskolában, az óvodában és a gimnáziumban

Átlépés másik osztályba

Amennyiben a tanuló magatartási vagy tanulási zavarokkal küzd, illetve képességeinek nem megfelelő osztályban tanul, a szülőnek joga van írásban kérni az igazgatótól ugyanazon évfolyamon belül (amennyiben erre az iskola adottságai lehetőséget biztosítanak) az áthelyezést egy másik osztályba. Az igazgató a volt és a leendő osztályfőnök, valamint az érintett szaktanárok véleményének figyelembevételét követően dönt.

Az átlépést másik osztályba tanév közben csak rendkívül kivételes esetben engedélyezi az igazgató. Ennek mérlegelése az igazgató hatásköre, legfontosabb szempont a tanuló egészséges személyiségfejlődésének érdeke. A különböző tanterv szerint haladó osztályok közötti átjárhatóságra is lehetőség van, ha azt a szülő írásban kéri, és a tanuló a különbözeti vizsgán teljesítette a magasabb óraszámban tanított vagy az addig nem tanult tantárgy követelményeit. Ilyen jellegű osztályváltásra a tanév végén vagy - rendkívül indokolt esetben - félévkor van lehetőség.

Az átlépést másik osztályba mindig a tanuló „mindenek felett álló érdekeinek” figyelembevételével lehet engedélyezni.

Jelentkezés 5. és 9. évfolyamra

Amennyiben az intézmény adott tanévben szükségesnek ítéli, felvételi eljárást hirdethet 5. és 9. évfolyamra, melynek során kérheti a központi feladatlap megírását, illetve helyi szinten szóbeli felvételi vizsgát szervezhet.

Első osztályosok beiskolázása

Iskolánk elsősorban a tamási és a környező településeken élő katolikus családok gyermekeit várja, de természetesen örömmel fogadunk minden keresztény családból érkezőt, sőt nyitottak vagyunk azok felé is, akik nincsenek megkeresztelve, elfogadják nevelési elveinket, a keresztény értékrendet, egyetértenek alapelveinkkel és célkitűzéseinkkel.

További szempontok:

- ❖ az óvodánkból érkezés
- ❖ a család az egyházközséghez tartozik
- ❖ a lakóhelyük a településen van

A leendő első osztályosok augusztusban ismerkedési foglalkozáson vesznek részt, mely szóbeli beszélgetésből és játékos feladatokból áll. Célja a kölcsönös megismerkedés, az iskolavárás megkönnyítése. A gyerekek felvételéről az intézményvezető dönt a kollegák javaslata alapján. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét,
- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát.
- lakcímkártya
- TAJ kártya

II. Az intézmény helyi tanterve

1. *Általános iskola*

Helyi tantervünket a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendeletben meghatározott kerettanterv hatályos jogszabály alapján készítettük, figyelembe véve az iskola adottságait is. Az iskola helyi tantervében a tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek a minisztérium által kiadott kerettantervben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A tantárgyakat a fenntartó által engedélyezett heti óraszámokban tanítjuk.

Helyi tantervünket az iskola 1. évfolyamán a 2017/18. tanévben vezetjük be, felmenő rendszerben. A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező, minimális óraszámait az alábbi táblázat tartalmazza.

Tanórai foglalkozások heti óraszámai:

A 2020-2021-es tanévben induló osztályok

Óraterv a kerettantervekhez – 5-8. évfolyam, általános iskola								
Tantárgyak	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6	4+1	4+1	3	3+1
Matematika	5	5	5	5	4	4	3+1	3+1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1,5	1,5
Fizika							1	2
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							2	1
Első idegen nyelv				2	3	3	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés					1	1	1	1
Hittan	(1	1	1	1	1	1	1	1)
Összes óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

A 2 testnevelés óra az alsó tagozaton szivacskezilabda, néptánc és úszás keretében kerül felhasználásra a délutáni időszámban.

A tanulók tanulmányi értékelése

Továbbhaladás az iskolában:

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

Ha az első évfolyam követelményeinek a tanuló nem felelt meg, a tanév munkáját előkészítő jellegűnek vesszük, a tanuló iskolalátogatási bizonyítványt kap, s a következő tanévben újra az első évfolyamon folytatja tanulmányait. A tanító döntését az év végi felmérések eredményével támasztja alá.

250 óra hiányzás esetén a tanuló az első évfolyamot megismétli.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet. 51§ (7)

Az első osztályt a tanuló szülői kérésre, a tanítóval történt egyeztetés alapján megismételheti, és az első év elvégzéséről iskolalátogatási bizonyítványt kap.

Iskolánk az első évfolyamon tanuló diákok számára negyedévkor, félévkor és év végén szöveges minősítéssel fejezi ki, hogy a tanuló kiválóan, jól, vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A tanév közbeni mérhető teljesítmények értékelése %-os formában támasztja alá a negyedévi, félévi, illetve év végi minősítést.

Ennek konkrét adatai a következők:

kiválóan megfelelt	93%-100%
jól megfelelt	81%-92%
megfelelt	61%-80%
felzárkóztatásra szorul	60%-os teljesítmény alatt

Az első évfolyamról kiállított bizonyítványok „Záradék” rovatába kell bejegyezni a tanuló továbbhaladását segítő nevelőtestületi döntéseket, az évfolyamismétlésre vonatkozó esetleges szülői kéréseket, és a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos egyéb megjegyzéseket.

Az első évfolyamon a tanuló szöveges minősítése az oktatási miniszter által engedélyezett bizonyítvány pótlapon történik. A kitöltött pótlap a bizonyítvány része. A pótlapot a bizonyítvány borítólapjának tárolójában kell elhelyezni. A pótlap kiállítását a kiállító köteles a bizonyítvány pótlap-jegyzékében igazolni.

Értékelési és ellenőrzési rendszer az általános iskolában

Az iskola a nevelő-oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulmányi munka folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája, vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.

A közismereti tantárgyak ismeretszintjének ellenőrzési módszerei:

- félévi és év végi írásbeli felmérések
- hangos olvasás felmérése
- értő olvasás felmérése
- témaközi szóbeli feleletek
- témazáró írásbeli dolgozatok
- témaközi írásbeli felmérések

Készségtárgyak esetében:

- bemutatott, vagy elkészített munka értékelése

A tanulók teljesítményét nagyobb tanulási egység lezárásakor az iskola helyi tantervében megfogalmazott követelményrendszernek való megfelelés alapján értékeljük.

A tanítási órán kifejtett aktivitás értékelése a tantervi követelményeknek való megfelelés mellett magukban foglalják a tanuló teljesítményét a tanulócsoportjához viszonyítva, és önmaga addigi teljesítményéhez viszonyítva.

Az értékelés eszközei az általános iskolában

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

A tanév során az első évfolyam tanulóit szimbolikus jelekkel is értékelhetjük (piros pont, csillag, nyomda stb.), de az értékelést minden esetben, szóban is indokolhatja a tanító.

Első évfolyamon negyedévi, félévi és év végi osztályzatot nem kapnak, a szülőket írásos értékeléssel tájékoztatjuk a gyermekek teljesítményéről.

A 2. évfolyamon a tanulók félévkor szóveges, tanév végén pedig érdemjeggyel történő minősítést kapnak.

A teljesítmény értékelése a 2. osztályban:

0-35%	elégtelen
36-55%	elégséges
56-75%	közepes
76-90%	jó
91-100%	jeles

A tanulóknak adott értékeléséről a pedagógus a tájékoztató füzet útján tudatja a szülőket.

Nagyobb teljesítményromlás esetén, az erőteljesebben gyakorlandó ismeretanyag megjelölésével, írásban is tájékoztatjuk a szülőket.

A tanuló a bejegyzéseket hetente aláírhatja a szülővel. A tájékoztató füzetet az osztályfőnök rendszeresen (havonta) ellenőrzi.

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

A tanulók **magatartását és szorgalmát** negyedévkor, félévkor és a tanév végén szóveges értékelésen túl a következők szerint minősítik a tanítók, s ezt tájékoztató füzetbe, illetve a bizonyítványba is bejegyzésre kerül.

Az érvényben lévő házirendet első osztályban, a tanévnyitói szülői értekezleten ismertetjük a szülőkkel, illetve megtekinthetik az iskola honlapján.

A magatartás értékelésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- a tanuló magaviselete tanítási órákon, egyéb foglalkozásokon, szünetben

- a tanuló viszonya a közösséghez
- a tanuló tanuláshoz, munkához való viszonya
- a tanuló környezete, személyiségjegyei
- milyen elismerési, elmarasztalási formákban részesült

A magatartás minősítésénél az alábbi osztályzatokat használjuk: példás, jó, változó, rossz

A magatartás értékelésének követelményei:

Példás az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan viselkedik
- kötelességtudó
- önként vállal feladatokat és azokat lelkiismeretesen teljesíti
- tisztelettudó
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvarias, előzékeny, segítőkész
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszereléseit, a környezetét
- nincs írásbeli figyelmeztetője, intője, vagy megrovása

Jó az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- a tanórán, vagy a tanórán kívül rendesen viselkedik
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de megbízásait teljesíti
- az osztály, vagy az iskola közösségének munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- nincs írásbeli intője, vagy megrovása

Változó az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait időnként megsérti
- a tanórán, vagy a tanórán kívül több alkalommal is fegyelmezetlenül viselkedik
- feladatait nem teljesítette a tőle elvárható módon
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- az osztály és az iskola közösségi munkája alól kihúzza magát
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője van

Rossz az a tanuló, aki:

- a házirend szabályait sorozatosan megszegi
- környezetében iskolához méltatlan módon viselkedik
- feladatait elhanyagolja
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen, társaival agresszív
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több írásbeli figyelmeztetése, megrovása van

A szorgalom értékelésénél a szöveges értékelés mellett az alábbi minősítéseket használhatjuk: példás, jó, változó, hanyag.

A szorgalom értékelésének a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- Képessége szerint tanul-e?
- Vállal-e többletmunkát?
- Milyen a kötelességtudata, igényessége önmagával szemben?
- Mennyire önálló a munkában?

A szorgalom értékelésének követelményei:

Példás az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- tanítási órákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat és azokat el is végzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei rendezettek, tanítási órákra magával hozza

Jó az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelően, többnyire egyenletes teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többletfeladatokat önként nem, vagy csak ritkán vállal, de ilyen jellegű megbízatásait teljesíti

- taneszközei tiszták, rendezettek

Változó az a tanuló, aki:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája rendszertelen, kevésbé kitartó, feladatait, több alkalommal sem teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanítási órákon többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelet mellett dolgozik

Hanyag az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait gyakran nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott tanítói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi vagy év végi teljesítménye nem éri el a minimum követelményeket

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul iskolánk jó hírnevének megőrzéséhez az iskola elismerésben részesíti.

A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A tanuló szorgalmának minősítése a tanulónak az iskolai munkához, a tanuláshoz való viszonyát, rendszerességét, igényességét értékeli. A minősítést a tantestület a törvényi előírások szerint állapítja meg, figyelembe véve a tanuló egyéni adottságait, személyiségi jegyeit és a

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

változás jellegét. Ezt az értékelést a tantestület a tanuló személyiségének fejlesztésére, a kitűzött nevelési célok elérésére kívánja használni.

Tanulmányi munkája	igényes, törekvő	figyelmes	figyelmetlen	feladatait nem végzi el
Képességeihez mért munkája	arányban álló, inkább meghaladó	arányban álló	alatta marad	jóval alatta marad
Önellenzés	igen jó	megfelelő	hiányos	gyenge vagy nincs
Önálló munkavégzés	igen jó	megfelelő	szétszórt	nem hajlandó rá
Tanórán kívüli információk felhasználása	igen sokszor	előfordul	ritkán	egyáltalán nem
Tanulmányi, kulturális, sport versenyeken való részvétele	gyakori	ritka	nem vesz részt	egyáltalán nem vesz részt

Az osztályozó értekezleten vitás esetekben – a magatartás, szorgalom jegyeiről – egyszerű szótöbbséggel dönt a testület. Az osztályban tanító pedagógusok tantárgyanként egy szavazattal rendelkeznek. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök dönt. Napközis tanuló esetén a napközis nevelő is rendelkezik egy szavazattal.

Tanév közben elismerésként az alábbi dicséreteket adhatjuk:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

A dicséretet írásba foglaljuk és azt a szülők tudomására hozzuk. Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulóink a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalmáért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell vezetni. Az egyes tanévek végén kitűnő eredményt elért tanulóink oklevelet, vagy jutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Iskolánkban adható büntetési formák:

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelességeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- társaival szemben durva tettekre ragadtatja magát, vagy
- társait megalázza, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt iskolánk jó hírnevének, büntetésben kell részesíteni.

Iskolánk büntetési formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- tantestületi figyelmeztetés
- tantestületi intés
- tantestületi megrovás

Iskolánk büntetéseinek kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül. A büntetést írásba foglaljuk és azt a szülők tudomására hozzuk.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

A magatartás értékelésének elvei

A tanuló magatartásának minősítése a tanuló iskolai tevékenységét, pontosságát, megbízhatóságát és a közösséghez való viszonyát értékeli. A minősítést a tantestület a törvényi előírások szerint állapítja meg, figyelembe véve a tanuló alkati adottságait, személyiségi jegyeit és a változás jellegét. Ezt az értékelést a tantestület a tanuló személyiségének fejlesztésére, a kitűzött nevelési célok elérésére kívánja használni.

Szemponatok	Példás	Jó	Változó	Rossz
Tanórai magatartás	fegyelmezett	néha zavaró	sokszor zavaró	általában zavaró
Aktivitás	igen jó	közepes	gyenge	minimális
Példamutatás	pozitív	megfelelő	gyakran negatív	romboló
Közösség érdekeinek figyelembevétele	igen jó	jó	közömbös	szemben álló
Közösségi munkában való részvétel	aktív	jó	közömbös	érintetlen
Hatása a közösségre	pozitív	befolyást nem gyakorol	nem árt	negatív
Törődés társaival	mindig segítőkész	segítőkész	ingadozó	ártó
Házirend betartása	betartja, arra ösztönöz	betartja	részben betartja	sokat vét ellene
Viselkedés	kifogástalan	megfelelő	udvariatlan	durva
Fegyelmezettség	nagyfokú	megfelelő	gyenge	elégtelen

Fegyelmező intézkedések	nem részesült	írásbeli figyelmeztetés	osztályfőnöki figyelmeztetés, intés	igazgatói figyelmeztetés
Mulasztás	nincs igazolatlan	nincs igazolatlan	igazolatlan hiányzása 10 óránál kevesebb	több, mint 10 igazolatlan óra
Egyéb	óvja az iskola vagyonát	vigyáz környezete tisztaságára	iskolai felszerelése gyakran hiányos	közösségi, személyi tulajdon ellen vét

2. Gimnázium

Kerettanterv és óratervek

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Ének-zene	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

A 2022-2023-as tanévtől induló osztályok

Óraterv a kerettantervekhez – 9-12. évfolyam, gimnázium					
Tantárgyak	NYEK	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	2	3	4	4+1	4+1
Matematika	2	3	3	3+1	3+1
Történelem		2	2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek					1
Természettudomány				2(vagy fakt.)	
Kémia		1,5	1,5		
Fizika		2	3		
Biológia		3	2		
Földrajz		1,5	1,5		
Első idegen nyelv	10	3+2	3+2	4	4
Második idegen nyelv	8	3	3	3+1	3+1
Művészetek				1	
Ének-zene		1	1		
Vizuális kultúra		1	1		
Mozgóképek és médiaismeret					1
Digitális kultúra	3+1	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1	1
Hittan	(2	2	2	2	2)
Összes óraszám	32	34	34	32	29
Képességfejlesztés	6				
Kötött célú órakeret	0	0	0	4	4
Kötelező alapóraszám	30	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	0	2	2	4	5
Maximális órakeret	32	34	34	34	34

**A 2020-2021-es tanévtől induló
osztályok**

Óraterv a kerettantervekhez – 9-12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4+1	4+1
Matematika	4	4	3+1	3+1
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			2 (vagy fakt)	
Kémia	1	2		
Fizika	2	3		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
Első idegen nyelv	3+2	3+2	4+1	4+1
Második idegen nyelv	3	3	3+1	3+1
Művészetek			1	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Hittan	2	2	(2	2)
Összes óraszám	35	35	30	29
Kötött célú órakeret			4	4
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	34	34	34	34

Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda

A 2020-2021-es tanévtől induló osztályok

Óraterv a kerettantervekhez – 5-12. évfolyam, gimnázium

Tantárgyak	5.ny	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	1,5	4	4	3	3	3	4	4+1	4+1
Matematika	1,5	4	4	3	3	3	3	3+1	3+1
Történelem		2	2	2	2	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek					1				1
Hon- és népismeret			1						
Etika/hit- és erkölcsan		1	1	1	1				
Természettudomány		2	2					2 (vagy fakt)	
Kémia				1,5	1,5	1,5	1,5		
Fizika				1	2	2	3		
Biológia				1,5	1,5	3	2		
Földrajz				2	1	1,5	1,5		
Első idegen nyelv	18	5	5	5	5	5	5	4	4
Második idegen nyelv					2	3	3	3+2	3+2
Művészetek								1	
Ének-zene		2	1	1	1	1	1		
Vizuális kultúra		1	1	1	1	1	1		
Dráma és színház				1					
Mozgóképek és médiaismeret									1
Technika és tervezés		1	1	1					
Digitális kultúra	3+1	1	1	1	1	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés		1	1	1	1	1	1	1	1
Hittan	(2	1	1	1	1	2	2	2	2)
Összes óraszám	30	29	29	31	32	34	34	32	29
Képességfejlesztés	4								
Kötött célú órakeret								4	4
Kötelező alapóraszám	30	27	26	28	28	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret		2	1	2	2	2	2	4	5
Maximális órakeret	32	28	28	30	30	34	34	34	34

A 2016-2017-es tanévtől induló osztályok

Óraterv a kerettantervekhez – 5-12. évfolyam, gimnázium

Tantárgyak	5.ny	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	1,5	4	4	3	3	3	4	4+1	4+1
Matematika	1,5	4	4	3	3	3	3	3+1	3+1
Történelem		2	2	2	2	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek					1				1
Etika/hit- és erkölcsstan		1	1	1	1				
Természettudomány		2	2					2 (vagy fakt)	
Kémia				1,5	1,5	1,5	1,5		
Fizika				1	2	2	3		
Biológia				1,5	1,5	3	2		
Földrajz				2	1	1,5	1,5		
Első idegen nyelv	10	3+2	3+2	3+2	3+1	3+2	3+2	4	4
Második idegen nyelv	8				2	3	3	3+2	3+2
Művészetek								1	
Ének-zene		1	1	1	1	1	1		
Vizuális kultúra		1	1	1	1	1	1		
Dráma és színház				1					
Mozgókép és médiaismeret									1
Technika és tervezés		1	1	1					
Digitális kultúra	3	1	1	1	1	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés		1	1	1	1	1	1	1	1
Hittan	2	1	1	1	(1	2	2	2	2)
Összes óraszám					31	34	34	30	30
Képességfejlesztés									
Kötött célú órakeret								4	4
Kötelező alapóraszám	30	26	25	28	28	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret		2	3	3	3	2	2	4	5
Maximális órakeret	32	28	28	31	31	34	34	34	34

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

A 2015-2016-os tanévben induló osztály

Óraterv a kerettantervekhez – 5-12. évfolyam, gimnázium

Tantárgyak	5.ny	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	1,5	4	4	4	4	4	4	4	4
Matematika	1.5	4	4	4	3	3	3	3	3+1
Történelem				2	2	2	2	3	3+1
Allanpolgári ismeretek (társadalomismeret)		2	2						
Hon- és népismeret		1							
Etika/hit- és erkölcsstan		1	1	1	1				
Természettudomány (természetismeret)		2	2						
Kémia				1	2	2	2		
Fizika				2	1	2	2	2	
Biológia				2	1		2	2	2
Földrajz				1	2	2	2		
Első idegen nyelv	18	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3	2
Második idegen nyelv					2	3	3	3+2	3+2
Művészetek								2	2
Ének-zene		1	1	1	1	1	1		
Vizuális kultúra		1	1	1	1	1	1		
Mozgóképek és médiaismeret						1			
Technika és tervezés (életvitel)		1	1	1					
Digitális kultúra (informatika)	3	1	2	1	1	3	3		
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés		1	1	1	1	1	1	1	1
Hittan	2	1	1	1	1	2	2	2	2
Összes óraszám	29	29	29	32	32	35	36	30	29
Képességfejlesztés	4								
Kötött célú órakeret								4	4
Kötelező alapóraszám	30	26	25	28	28	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret		2	3	3	3	2	2	4	5
Maximális órakeret	32	28	28	31	31	34	34	34	34

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

A diákok munkájának legfontosabb mérőeszköze az osztályozási rendszer.

A félévi osztályozás az első félévben, míg az év végi a teljes tanévben végzett munkát tükrözi. A félévi és az év végi érdemjegyeket a szaktanár (aki az osztályozó értekezleten a tantestület tagjaitól segítséget kérhet) határozza meg. Indokolt esetben az évközi érdemjegyek átlagától eltérő érdemjegyet is meghatározhat a szaktanár.

A szaktanár – a munkaközösséggel egyetértésben – meghatározza és az év elején ismerteti a tanulókkal a teljesítendő tantárgyi követelményeket. A követelményeket az egyes munkaközösségek írásban is lefektetik, s a szaktanár feltünteti az adott évre vonatkozó tanmenetében.

A tanulóknak lehetőséget kell biztosítani, hogy jegyeiken javíthassanak. Amennyiben az illető tantárgyból vizsga is van év végén, akkor az év végi vizsgák eredményeit az év végi jegybe beszámítjuk. Ha a vizsga és a tanév közben szerzett jegyek alapján adható osztályzatok között két jegy eltérés van, akkor átlagolunk, ha pedig egy jegy eltérés van, akkor a tanár dönt.

Tanulmányi jegyek:

5	jeles	a tanuló a törzsanyagot elsajátította, és segítség nélkül tudja alkalmazni
4	jó	a tanuló a törzsanyagot elsajátította, és kevés segítséggel tudja alkalmazni
3	közepes	a tanuló a törzsanyagot elsajátította, és többszöri segítséggel tudja alkalmazni

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

2	elégséges	a tanuló a törzsanyag lényegét elsajátította, és jelentős segítséggel tudja alkalmazni
1	elégtelen	a tanuló a törzsanyagot sem sajátította el, vagy segítséggel is nehezen tudja alkalmazni

A tanulók **magatartását és szorgalmát** félévkor és a tanév végén a következők szerint minősítik a pedagógusok, s ezt tájékoztató füzetbe, illetve a bizonyítványba is bejegyzésre kerül.

Az érvényben lévő házirendet a tanévnyitó szülői értekezleten ismertetjük a szülőkkel, illetve megtekinthetik az iskola honlapján.

A magatartás értékelésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- a tanuló magaviselete tanítási órákon, egyéb foglalkozásokon, szünetben
- a tanuló viszonya a közösséghez
- a tanuló tanuláshoz, munkához való viszonya
- a tanuló környezete, személyiségjegyei
- milyen elismerési, elmarasztalási formákban részesült

A magatartás minősítésénél az alábbi osztályzatokat használjuk: példás, jó, változó, rossz

A magatartás értékelésének követelményei:

Példás az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan viselkedik
- kötelességtudó
- önként vállal feladatokat és azokat lelkiismeretesen teljesíti
- tisztelettudó
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvarias, előzékeny, segítőkész
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszereléseit, a környezetét
- nincs írásbeli figyelmeztetője, intője, vagy megrovása

Jó az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- a tanórán, vagy a tanórán kívül rendesen viselkedik
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de megbízásait teljesíti
- az osztály, vagy az iskola közösségének munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- nincs írásbeli intője, vagy megrovása

Változó az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait időnként megsérti
- a tanórán, vagy a tanórán kívül több alkalommal is fegyelmezetlenül viselkedik
- feladatait nem teljesítette a tőle elvárható módon
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- az osztály és az iskola közösségi munkája alól kihúzza magát
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője van

Rossz az a tanuló, aki:

- a házirend szabályait sorozatosan megszegi
- környezetében iskolához méltatlan módon viselkedik
- feladatait elhanyagolja
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen, társaival agresszív
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több írásbeli figyelmeztetése, megrovása van

A szorgalom értékelésénél a szóveges értékelés mellett az alábbi minősítéseket használhatjuk: példás, jó, változó, hanyag.

A szorgalom értékelésének a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- Képessége szerint tanul-e?
- Vállal-e többletmunkát?
- Milyen a kötelességtudata, igényessége önmagával szemben?
- Mennyire önálló a munkában?

A szorgalom értékelésének követelményei:

Példás az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- tanítási órákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat és azokat el is végzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei rendezettek, tanítási órákra magával hozza

Jó az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelően, többnyire egyenletes teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többletfeladatokat önként nem, vagy csak ritkán vállal, de ilyen jellegű megbízatásait teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

Változó az a tanuló, aki:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája rendszertelen, kevésbé kitartó, feladatait, több alkalommal sem teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanítási órákon többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelet mellett dolgozik

Hanyag az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait gyakran nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott tanítói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül

- félévi vagy év végi teljesítménye nem éri el a minimum követelményeket

Azt a tanulót, aki képességeihez mértén

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul iskolánk jó hírnevének megőrzéséhez **az iskola elismerésben részesíti.**

Tanév közben elismerésként az alábbi dicséretek adhatjuk:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

A dicséretet írásba foglaljuk és azt a szülők tudomására hozzuk. Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulóink a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalmáért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell vezetni. Az egyes tanévek végén kitűnő eredményt elért tanulóink oklevelet, vagy jutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Iskolánkban adható büntetési formák:

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelességeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- társaival szemben durva tette ragadhatja magát, vagy
- társait megalázza, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt iskolánk jó hírnevének, büntetésben kell részesíteni.

Iskolánk büntetési formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- tantestületi figyelmeztetés
- tantestületi intés
- tantestületi megrovás

Iskolánk büntetéseinek kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül. A büntetést írásba foglaljuk és azt a szülők tudomására hozzuk.

A tantárgyi követelményeknek és az órakeretnek megfelelően minden osztályban csoportbontást alkalmazunk.

Kötelezően választandó tantárgyak:

- 1 illetve 2 idegen nyelv
- katolikus, református hittan

Választható tanórai foglalkozások:

- emelt és középszintű érettségire való felkészítés minden tantárgyból

3. Mindennapos testnevelés

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján: az iskola minden osztályban, (felmenő rendszerben) megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

Az iskola a tanulók számára a mindennapi testedzést a kötelező heti tanórai testnevelés órán és a szabadon választható délutáni néptánc foglalkozásokon biztosítja. Ezekben az iskola minden tanulója jogosult részt venni. A foglalkozásokat tanévenként az iskolai tantárgyfelosztásban meghatározott napokon és időben, meghatározott sportágakban felnőtt vezető (testnevelő tanár) irányításával kell megszervezni. A délutáni néptánc foglalkozásokon való részvételhez az iskola biztosítja:

- őszi és tavaszi időszakban: az udvart, a tornatermet, tornaszobát, sportszereket,
- a téli időszakban: a tornatermet, tornaszobát, sportszereket
- minden foglalkozáson a felügyeletet felnőtt szakember látja el.

Tanórán kívüli foglalkozások

Játékprogram a szünetekben

Iskolaotthon, tanulószoba szabadidős sportprogramjai napi kb. 30 percben. A tanulók választhatnak az alábbi időtöltések közül: körjátékok, sportjátékok (kidobó, fogócska, labdajátékok). Ezen programok a pedagógus részvételével, szervezeten zajlanak az udvaron.

Rendelkezésre álló tárgyi feltételek:

Tornaterem

Sportpálya

Játékudvar

Sportfelszerelések

4. A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvrendelés elkészítésével megbízott alkalmazott (továbbiakban tankönyvfelelős) saját hatáskörben gondoskodik arról, hogy az iskolai oktató-nevelő munkához szükséges tankönyvek, munkafüzetek valamint segédkönyvek kiválasztása, megrendelése a jogszabályban meghatározottak szerint történjen.

A szakmai munkaközösségek vagy a munkaközösséghez nem tartozó szaktanárok az tankönyvjegyzék alapján állíthatják össze igényeiket. A munkaközösségek - szaktanárok írásban közlik az általuk használni kívánt tankönyvekre vonatkozó igényüket a tankönyvfelelősnek, aki összesíti azt, és továbbítja a jogszabályban meghatározott helyre. Intézményi/tagintézményi szinten a tankönyvfelelős határozza meg az igények leadási határidejét, hiszen az összesítés időtartama a tanulólétszám függvénye. A tankönyvfelelős köteles egyeztetni az adott igazgatóhelyetttel. Az évfolyamok megrendeléseit intézményi szinten szükséges koordinálni, és az ingyenes tankönyvellátásra jogosultak állami támogatásával szinkronba hozni. (tankönyvfelelős, intézményvezetés) A megrendelt tankönyvek ára – intézményi szinten - nem lehet több az ingyenes tankönyvellátáshoz biztosított állami normatíva összegénél, kivéve, ha erre a fenntartó plusz keretet biztosított.

Biztosítjuk a térítés mentes tankönyvek igénybevételét.

Az 1. és a 2. évfolyam könyvei nem lesznek tartós tankönyvek, nem kell őket a könyvtárba bevenni.

A tankönyvek kiválasztásának elvei:

- *oktatásszervezési elv*: taníthatóság, tanulhatóság, az alsó és felső tagozat, esetleg a gimnáziumi oktatás tantárgyai közötti folytonosság biztosítása,

- *szakmai igényeknek való megfelelés*: kompetenciaközpontúság, definíciók pontos, rövid megfogalmazása, lényegkiemelés, magyarázó ábrák áttekinthetősége stb., mennyisége, tartalma, nyelvezete megfeleljen a tanulók életkorának, megfelelően motiváljon
- *nevelési szempontok*: tananyagban rejlő nevelési lehetőségeknek megfeleljen
- azonos szakmai igényesség mellett kedvezőbb ára legyen
- feleljen meg az esztétikai kívánalmaknak
- több éven át használható legyen (tartós tankönyv)
- színvonalas nyomdai előállítás.
- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására;
- segítse a helyes tanulási szokások, az önálló ismeretszerzés képességének kialakítását;
- biztosítson lehetőséget a mennyiségi és minőségi differenciálásra egyaránt;
- alakítsa ki az önellenőrzés igényét;
- ábraanyaga, betűmérete igazodjon az életkori sajátosságokhoz;
- feladatrendszere változatos legyen tartalom, típus, nehézségi fok és funkció tekintetében.

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal és egyéb kiegészítő oktatási segédletekkel;
- amelyekhez biztosított a lehetőség olyan digitális hozzáférésre, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.

5. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A NAT által meghatározott nevelési célok:

- erkölcsi nevelés
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- állampolgárságra, demokráciára nevelés
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése, családi életre nevelés
- a testi és lelki egészségre nevelés
- felelőség vállalásukéért
- önkéntesség
- fenntarthatóság
- környezettudatosság
- pályorientáció
- gazdasági és pénzügyi nevelés
- médiatudatosságra nevelés
- tanulás tanítása

Iskolaotthon

Az alsó tagozaton az iskolaotthonos tevékenységi formát alkalmazzuk. Az iskolaotthon az egész napos nevelés egyik formája, melynek keretében a gyermekek tanórai és tanórán kívüli tevékenysége összefüggő rendszert alkot. Az osztályban a tanítási órák, az órákra való felkészülés és a különböző szabadidős tevékenységek egész napon át váltakoznak, egységes rendszerbe ötvöződnek. Az iskolaotthonban nagyobb tekintettel lehetnek az eltérő érettségi szintű és teherbírású gyermekek igényeire. Több lehetőség nyílik az egyéni fejlesztésre és tehetséggondozásra egyaránt. Megújult módszerekkel, szervezési formákkal valósítjuk meg az óvoda - iskola közötti zökkenőmentes átmenetet. Ezt szolgálja a hatékony időgazdálkodás, a napirend - órarend rugalmasabb kezelése, mely a gyermekek fizikai, pszichikai terhelhetőségéhez igazítható.

A nehezebben elsajátítható tantárgyak tanítása az egész napra elosztva zajlik, így

a gyermekek aktívabbak. Az önálló tanulás (házi feladat elkészítése) részben délelőtt, részben délután történik a tanítók vezetésével, így nagyobb lehetőség adódik a helyes tanulási szokások kialakítására. A kisebbek segítséggel oldják meg feladataikat, és fokozatosan – egyéni adottságaiknak megfelelően – válnak egyre önállóbbakká. Kudarcmentesen, hatékony felkészítéssel jutnak el az önálló tanulás szintjére, gyakrabban adódik lehetőség az egyéni korrekcióra.

Hét közben a gyermekeknek nem kell nehéz táskát cipelni, mert csak hét végén viszik haza. Mivel tanulóink napjuk nagy részét az iskolában töltik, ezért gondoskodnunk kell arról, hogy a napi tanulás mellett módjuk nyíljon pihenésre, játékra, kikapcsolódásra. Arra törekszünk, hogy a szabadidős foglalkozások lehetőséget adjanak arra, hogy a gyerekek minél több fajta foglalatosságot próbáljanak ki, melyek fejlesztik képességeiket, kreativitásukat, mozgáskultúrájukat.

Kapcsolat a szülőkkel

Törekszünk arra, hogy a szülők minél jobban megismerhessék egészségnevelési alapelveinket. Ehhez szükség van a folyamatos kapcsolattartásra.

- szülői értekezletek
- személyes beszélgetések
- szülők bevonása programjainkba

A gyerekek speciális órarend szerint haladnak, melyben tanítási órák, önálló tanulási tevékenység és szabadidős programok váltják egymást. Egész nap az iskolában vannak, itt készítik a házi feladatokat, részt vesznek a felzárkóztatásban, tehetséggondozásban. Lehetőség van az önálló tanulási tevékenység kialakítására és szabadidős programok megszervezésére, és alkalmunk nyílik a differenciálásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra. A gyerekek ettől sokkal nyitottabbak, közvetlenebb a kapcsolatuk a tanítókkal, családi légkör alakul ki. A 8.00 - 16.00 óra között zajló oktatási formában két pedagógus foglalkoztatásával oldják meg a feladatok elvégzését. A kollégákban nagyon erős összetartás alakul ki, a problémákat közösen dolgozzák fel, a kapcsolattartás mindkettejük feladata.

Lehetővé tesszük mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeinek folytatását az iskolában, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más - az iskola arculatához illő - szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.

Időkeret

Az iskolaotthonos nevelés - oktatást az adott évfolyamra meghatározott kötelező, nem kötelező tanórai foglalkozások és napközis foglalkozások időkeretében szervezzük meg, biztosítva az egyéni foglalkozások megtartását szolgáló időkeretet.

Az iskolaotthonos nevelés-oktatás keretében biztosítjuk:

- a segítségnyújtást a házi feladatok elkészítéséhez,
- a tananyag megértéshez és elsajátításához kapcsolódó többlet pedagógiai támogatást azon tanulók részére, akik bármely okból kifolyólag egyéni tanulási nehézséggel, a tananyag értelmezési problémájával küzdenek,
- a felzárkóztatással és a tehetséggondozással kapcsolatos feladatok ellátását.

Az iskolaotthonos oktatás nevelési céljai:

A tanórákon szerzett ismeretek elmélyítése, játékos gyakorlása.

A tanórákon szerzett ismeretek felhasználása, kapcsolása szabadon választott tevékenységekhez.

A szabadidővel való tudatos gazdálkodás képességének elsajátítása.

A nevelőkkel való családi légkör kialakítása, társaikhoz való viszony mélyítése

Feladatai

A nevelő munka akkor válik hatékonyá, ha a szabadidő és a játékos foglalkozások gondosan tervezettek, szervezettek. Fontos feladat a tanulás tanítása, a tanulási technikák megismertetése az ismeretszerzés hatékonyabbá tételében.

Az egész napos munkában a tapasztalás, a láttatás, a cselekedtetés, az önálló ismeretszerzés, önálló véleménynyilvánítás kiemelt szerepet kap, ezek elősegítik a tanítási órákra való felkészülést. A tanuláshoz, környezethez, társakhoz, a felnőttekhez való pozitív hozzáállás erősítése.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat;

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;

A 9-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- tovább fejleszteni a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket
- kiemelt figyelmet fordítani az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátítására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére
- az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése,
- a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelése
- mindehhez előnyben részesíteni az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát támogatni azzal, hogy felkészítjük tanulókat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására.

Mindehhez elengedhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

A napközi és tanulószoba

A HH és HHH-s gyermekeket kötelező felvenni a napközibe még túljelentkezés esetén is. A napközis ellátás a délelőtti utolsó tanítási órát követően kezdődik és 16 óráig tart. 5-8. évfolyamon szervezzük a napközit.

A tanulószobai ellátásra a jelentkezés és felvétel megegyezik a napközivel. A tanulószobai ellátásra szülői kérésre 7-12. évfolyamon is lehet jelentkezni.

Napköziben biztosítani kell a másnapi felkészülés, a pihenés, a mozgás megfelelő arányát. A tanulószobán biztosítani kell a másnapi tanítási órákra történő felkészülést.

5-8. évfolyamon az írásbeli házi feladatot a tanuló önállóan készíti el, azt a nevelő mennyiségi szempontból ellenőrzi és láttamozza. Az írásbeli elkészítéséhez a tanuló egyéni segítséget kaphat. A szóbeli anyagrészek elsajátítását – szűrőpróbaszerűen vagy frontális módszerrel – a napközis nevelő szóban ellenőrzi.

Az önálló tanuláshoz a napközis nevelő köteles segítséget nyújtani a rászoruló tanulóknak úgy, hogy a többiek munkáját ne zavarja.

A tanuló joga a felkészüléséhez az iskola könyvtárát és eszközeit tanári felügyelet mellett igénybe venni.

Ha a tanuló a napközis foglalkozásról – a szülő kérésére - hiányzott, másnapi készüléseért a szülő felelős. Hét közben – alkalmanként, gyakorlás céljából - adható feladat a tanulónak, ha azt otthon önállóan meg tudja oldani.

6. Versenyek, bajnokságok, iskolai ünnepségek, megemlékezések

A diákok tanulmányi, szakmai, kulturális és sportversenyeken, valamint bajnokságokon való részvétele *kiemelkedő teljesítmények* függvényében lehetséges. A részvételi díjat a költségvetés függvényében az iskola vagy ennek hiányában a szülő, ill. az alapítványok fedezik.

Tanulóink az intézményi, a települési, területi, megyei és az országos meghirdetésű versenyeken vehetnek részt, szaktanári felkészítést igénybe véve.

A versenyek szakszerű lebonyolításáért a szakmai munkaközösségek felelősek. A szervezést a versenyt meghirdetők utasítását követve az igazgatóhelyettesek irányítják.

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

Hagyományosan megszervezzük, megrendezzük a Tanévkezdő kiadványban meghirdetett országos, regionális versenyek iskolánkra bízott fordulóit.

A tanév kiemelkedő napjai a nemzeti ünnepekkel és intézményi rendezvényekkel együtt:

- Veni Sancte
- Szent Mihály nap (szept. 28.)
- Assisi Szent Ferenc napja- az állatok világnapja (okt. 4.)
- Szent Márton nap (nov. 11.)
- Szent Erzsébet nap (nov. 19.)
- Adventi gyertyagyújtás
- Szent Miklós nap (dec. 6.)
- Karácsonyi műsor
- Vízkereszt, osztályszentelés (jan. 6.)
- Szent Balázs napja (febr. 3.)
- Farsang
- Hamvazószerda, hamvazkodás a templomban
- Szent Gergely nap (márc.12.)
- Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc évfordulója (márc. 15.)
- Gyümölcslő Boldogasszony (márc. 25.)
- Nagyböjt
- Húsvét
- Anyák napja
- Urunk mennybemenetele
- Pünkösöd
- Te Deum

Az ünneplés módjai:

- megemlékezés (tanórán, iskolai szinten)
- iskolai, óvodai ünnepség
- részvétel a templomi ünnepen
- részvétel a városi ünnepségen

Az éves munkaterv elkészítésekor el kell döntenünk, hogy melyik ünnepet, milyen módon ünnepeljük meg.

szalagtűző ünnepély

farsang

ballagás

szept. 24. Szt. Gellért - a katolikus iskolák napja

nov. 1. Mindenszentek

dec. Adventi gyertyagyújtások

Karácsony

Húsvét

máj.-jún.: Pünkösöd

okt. 6.: aradi vértanúk emléknapja

okt. 23.: az 1956-os forradalom és szabadságharc emléknapja

jan. 22. A magyar kultúra napja

febr.25.: diktatúrák áldozatainak emléknapja

márc. 15.: Az 1848-as forradalom és szabadságharc

ápr.16.: Holokauszt áldozatainak emléknapja

jún. 4.: nemzeti összetartozás napja

A Béri Balogh Ádám Katolikus Gimnázium és az általános iskolai tagozat minden tanévben megszervezi hagyományos iskolai rendezvényeit, melyek a tanulmányi ismeretek bővítése mellett a közösségépítést is szolgálják.

A tanév folyamán megszervezzük a közösségfejlesztő programok részeként az osztálykirándulásokat is.

- Minden év augusztusának végén szecsKANap a beiratkozott 5. osztályos tanulóknak, szecsKATábor a beiratkozott 9. osztályos tanulóknak, a beiratkozott első osztályos tanulóknak ismerkedési nap.
- Szeptemberben Lócsi-pócsi nap a strandon.
- Iskolai bálók: októberben Ismerkedési bál, novemberben Szülők-nevelők bálja, decemberben Szalagtűző bál, februárban Farsangi bál.

*Tamási Béri Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

- Novemberben szervezzük a Béri-versenyt az általános iskolai, illetve a saját 7-8. osztályos diákjainknak.
- Decemberben angol karácsonyt tartunk, valamint a gimnázium hagyományai szerinti iskolai karácsonyi műsort a mindenkori 5. osztályosok előadásában.
- Az őszi időszakban a 11 – 13. évfolyamos tanulók részt vesznek az OKTV-versenyeken.
- Január végén – február elején minden évben megszervezzük a Sí tábort, mely a sportos életmód népszerűsítése mellett a közösség fejlesztésének feladatát is felvállalja.
- A természettudományos nevelés szerves részeként minden nyáron matematika tábort szervezünk a tantárgy iránt érdeklődő gyerekeknek.
- A tavaszi időszakban megszervezzük a német húsvétot.
- A ballagás az iskola egyik legnagyobb rendezvénye, a végzős évfolyamok búcsúztatása.
- Június első hete a mindenkori 5. osztályé, akik szintén Pacsmagon tartózkodnak ez idő alatt erdei iskolában.
- A pedagógusnap a 6. osztály rendezvénye.

Az általános műveltség kialakításában, fenntartásában jelentős szerepet vállalnak a pedagógusok, akik oktató-nevelő munkájukon felül a kulturális nevelésben is részt vesznek. Így rendszeres színházlátogatást szerveznek minden évben a kaposvári Csiky Gergely Színház előadásaira, és kísérik a gyerekeket.

A Béri Balogh Ádám Gimnázium hagyományos partnerkapcsolatot ápol Wurzen, Stollberg és Isernhagen (Németország), Suchy Las (Lengyelország) és Montigny (Franciaország) városokkal, melynek keretében évente szép számban utazhatnak diákok a partnervárosokba, illetve a partnervárosok tanulói vesznek részt általunk szervezett táborban.

A wurzeni cserekapcsolat keretében tanulók és oktatók szeptemberi és áprilisi találkozóit szervezzük meg.

Az iskolán által szervezett PEM szintű versenyek:

Béri

Foci Vándorkupa

Versenyek, amelyeken részt vesznek a gimnázium tanulói:

PEM szintű versenyek

Varga Tamás Matematikaverseny,

Kenguru Nemzetközi Matematikaverseny,

Tabi Matematikaverseny,

OÁTV angol nyelvi verseny,

OÁTV német nyelvi verseny,

Szép Magyar Beszéd verseny,

Túrmezei Erzsébet szavalóverseny,

József Attila szavalóverseny,

Diákolimpia, Katolikus Iskolák Diáksport Szövetsége által szervezett versenyek

Mező Ferenc verseny,

Katasztrófavédelmi Verseny,

Vöröskeresztes Elsősegélynyújtó Verseny,

Jakucs László Nemzetközi Földrajzverseny,

Kitaibel Pál természetismereti verseny

Hermann Ottó biológia verseny

Kaán Károly biológia verseny,

Földgömb Országos Földrajzverseny,

Arany Dániel Matematikaverseny

Projektek:

a nemzetközi Erasmus+projekt keretében részt veszünk egy több országot érintő, több témát felölelő (egészséges életmód, fenntartható fejlődés, oktatás, európai polgárrá nevelés) projektben.

A nyelvoktatást elősegítő rendezvényeink közül rendszeresen szervezünk látogatásokat a szekszárdi Deutsche Bühne német nyelvű színházba.

A közösségépítés egyik fontos alkotórésze az országos „Tavaszcímű Kalandörület” elnevezésű internetes versenyen való részvétel, minden évben a mindenkori 11. évfolyamra vonatkozóan.

A gimnázium oktatói minden tanévben tehetséggondozó foglalkozásokat szerveznek a 4. és 8. osztályos diákok számára.

7. Érettségi vizsga

Érettségi vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom – középszintű és emelt szintű felkészítés
- matematika - középszintű és emelt szintű felkészítés
- történelem - középszintű és emelt szintű felkészítés
- angol nyelv - középszintű és emelt szintű felkészítés
- német nyelv - középszintű és emelt szintű felkészítés
- digitális kultúra - középszintű és emelt szintű felkészítés
- biológia - középszintű és emelt szintű felkészítés
- kémia - középszintű és emelt szintű felkészítés
- földrajz - középszintű és emelt szintű felkészítés
- ének-zene - középszintű és emelt szintű felkészítés
- művészettörténet - középszintű és emelt szintű felkészítés
- fizika - középszintű és emelt szintű felkészítés
- rajz és vizuális kultúra - középszintű és emelt szintű felkészítés
- orosz nyelv - középszintű és emelt szintű felkészítés
- testnevelés - középszintű és emelt szintű felkészítés
- hittan - középszintű és emelt szintű felkészítés
- állampolgári ismeretek – középszintű felkészítés
- hon- és népismeret.- középszintű felkészítés
- dráma és színház – középszintű felkészítés

Az érettségi vizsgák zavartalan lefolyása érdekében a magyar, matematika és történelem írásbeli érettségi vizsgák idejére az alsóbb évfolyamoknak érettségi szünet beiktatása történik.

Érettségi témakörök és részletes követelmények: l. 1. számú melléklet.

A gimnázium minden tanévben megszervezi az érettségi vizsgát. A gimnázium tantestülete biztosítja a középszintű és az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítést az alábbi tantárgyakból. Erre vonatkozóan a mindenkorai rendelkezések érvényesek intézményünkre:

8. Tanulmányi és közösségfejlesztő kirándulások

Az osztályfőnökök a diákok részére *tanulmányi és közösségfejlesztő kirándulásokat* szervezhetnek, a fentebb felsorolt témákban és programok kapcsán. A kirándulás célja:

- a természet és a hazai és határon túli kulturális örökség megismerése,
- a fiatalok közösségi életének fejlesztése.

Az osztálykirándulás tervezetét (időtartam, útvonal, közlekedési eszköz, szálláshely, létszám, kísérők neve, stb.) írásban kell leadni az igazgatóhelyetteseknek. A kirándulásokat az igazgató engedélyezi a *felelős pedagógus* kijelölésével.

Szülői értekezleten a szülői közösséggel *egyeztetni* kell a kirándulás szervezését és a költségkímélő megoldásokat. A várható költségekről a szülőket az ellenőrző útján kell tájékoztatni, akik írásban nyilatkoznak a *költségek vállalásáról*. A tanuló szociális helyzetétől, szorgalmától függően a költségekhez az iskola alapítványa hozzájárulhat, vagy a gyermekvédelmi felelős közbenjárásával a fenntartó.

A kiránduláshoz annyi *kísérő nevelőt* kell biztosítani, amennyi a program zavartalan lebonyolításához szükséges, osztályonként legalább két főt.

Ha a pedagógus a pedagógiai programban meghatározottak szerint tanulmányi kiránduláson vagy más, a pedagógiai, nevelési programban meghatározott, nem az iskolában szervezett programon vesz részt, akkor ügyeletet, készenlétet teljesít. Az ügyeletért és a készenlétért a munkavégzésre való rendelkezésre állás és a rendkívüli munka díjazását is magában foglaló átalánydíjazás illeti meg a munkavállalót a mindenkor érvényben lévő jogszabályok alapján.

Erdei iskolát szervezhet az osztályközösség. Intézményi szinten maximum 4 pacsmagi erdei iskola költségeit a fenntartó finanszírozza. Az ezen való részvétel jelentkezés alapján történik. Az osztályok az éves munkaterv előkészületekor jelzik részvételi szándékukat. Több jelentkező csoport esetén az igazgató dönt, hogy abban a tanévben ki részesül támogatásban, figyelembe véve, hogy minden osztály egy alkalommal kapjon lehetőséget a részvételre.

Ezen túl is szervezhető erdei iskola, amennyiben a szülők anyagilag támogatják, és erről írásban nyilatkoznak.

A tanítási órákat minden esetben meg kell tartani, de azokat át lehet csoportosítani az erdei iskola programjának megfelelően. A kirándulást nem igénylő tanulók kötelesek a párhuzamos osztály tanóráin részt venni. Ennek megszervezése az igazgatóhelyettesek feladata.

2020. január 1-jétől bevezetésre került a 9. és 11. évfolyamos diákok állam által támogatott külföldi nyelvtanulási programja. Iskolánkban angol és német nyelvterületen keresünk fogadó iskolákat.

9. Kulturális programok látogatása

Múzeum-, színház-, mozi-, hangverseny-, kiállítás- és tárlatlátogatások, valamint sportrendezvények a tanítási időn kívül bármikor szervezhetők az osztályközösségek, napközis csoportok vagy kisebb tanulócsoporthoz számára. A kulturális rendezvények látogatása az anyagi vonzatuk miatt a *szülők engedélyéhez* kötött, ezért az információkat előzetesen be kell jegyezni a tájékoztató füzetbe (program, időtartam, helyszín, várható költség). A tanítási időben – tanuló közösségenként - évente egy alkalommal 3 tanóra megtartása után engedélyezheti ezt az igazgató.

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján bevezetésre került a 2019/2020-as tanévtől Lázár Ervin Program, melynek keretében szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák, valamint a kisgimnazisták (hat és nyolc évfolyamos gimnáziumok 7-8. és 5-8. évfolyamai) részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

10. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola minden év május 20-ig méri fel, hogy a tanuló

- milyen szabadon választott tanítási órán, továbbá
- melyik egyház által szervezett hittanórán kíván-e részt venni.

A gimnáziumban érettségi felkészítés folyik közép és emelt szinten valamennyi tantárgyból. A felkészítésen való részvétel szabadon választható órák keretének terhére történik.

A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.

A választható tantárgyakról szóló tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

A tanuló május 20-ig jelentheti be a tantárgy megválasztásával kapcsolatos döntését. Ha a tanuló iskolakezdés vagy iskolaváltás miatt nem tud élni a választási jogával, kérelmének elbírálása előtt egyeztetni elképzeléseit az iskola igazgatójával.

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével bármikor módosíthatja választását.

Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri – ha a gyermek nem cselekvőképtelen –, gyermekével közösen gyakorolja.

11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A szociális nehézségekkel küzdő vagy ideiglenesen nehéz anyagi helyzetben került gyermekek felderítése alapvető feladatunk.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbiak szolgálják:

- Felvilágosítás nyújtása a szociális juttatások lehetőségéről.
- Természetbeni juttatások: kedvezményes étkeztetés, ingyenes tankönyv biztosítása a jogosultaknak
- Karitatív szervezetektől természetbeni adomány kérése (ruházat, cipő)
- A szociokulturális hátrányok enyhítése: jól felszerelt könyvtár, életviteli, életvezetési tanácsadás, a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása, pályaorientáció, felvilágosító, drogmegelőző programok, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások szervezése, napközi, tanulószoba, diákétkeztetés biztosításával.
- Az intézményi integrációs program keretében fokozottan figyelünk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből adódó hátrányok mérséklésére.

A feladatok ellátása érdekében rendszeres kapcsolattartás a szociális alapellátó központtal (családsegítés, gyermekjóléti szolgálat), a gyámhivatallal, a nevelési tanácsadóval, a kisebbségi önkormányzatokkal, az iskolai és városi alapítványokkal

12. Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés követelményei és formái a gimnáziumban

A tanuló

- csak napi 2 témazáró (nagy) dolgozatot írjon előzetes egyeztetés alapján,
- kiértékelt írásbeli munkáját lehetőleg tíz tanítási napon (de legfeljebb két héten) belül kézhez kapja,
- témazáró dolgozatának témáját és idejét az írás előtt 3 munkanappal megismerje.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

13. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Intézményünkben szükség szerint csoportbontást alkalmazunk. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A csoportbontásban oktatott tantárgyak a gimnáziumban:

- idegen nyelvek minden évfolyamon
- informatika 20 fő feletti osztály létszám esetén
- közismereti tárgyak 30 fő feletti osztálylétszám esetén

Az általános iskola alsó tagozatán nincs csoportbontás.

14. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A NETFIT mérések bevezetése biztosítja a nevelési, oktatási intézményekben a fizikai állapot megítélését, lehetővé teszi a fejlődést, módot ad összehasonlításra valamint arra is, hogy a testnevelő tanárok értékelni tudják saját munkájuk eredményeit, hiányosságait.

A tanulók általános fizikai teherbíró- képességének eredménye nem lehet eszköz a testnevelő tanár teljesítményének, a heti tanórai mozgásanyag hatásának objektív mérésére. A tanulók testnevelési osztályzatának kialakításában részjegyként nem szerepelhet. A feldolgozott mérési eredmény ismerete lehetővé teszi a intézményen belüli, valamint az országos mérési eredmények összehasonlítását.

El kell érniük, hogy a nevelési- oktatási intézményből kikerült tanulók életvitelében helyet kapjon a rendszeres testedzés, a mozgás, a sport.

Az egységes mérésre és értékelésre szolgáló próbák: a NETFIT

15. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Az iskola egészségnevelési elvei

Az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a pedagógusok és tanulók egészség ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszichoszociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek, amelyeket beépítünk az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe; az egészséges táplálkozás
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás)
- a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás, a szenvedélybetegségek megelőzése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- a testi higiénia
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés).
- Gondoskodunk az osztályterem megfelelő, rendszeres szellőztetéséről!
- Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez, a konkrét témakörök feldolgozása, ismeretátadásra és interaktív gyakorlatokra, esetelemzésekre alkalmasak.

Az iskola környezeti nevelési elvei

„Az ember nemcsak azért felelős, amit tesz, hanem azért is, amit nem tesz meg.” (Protagórasz)

Környezettudatos nevelés alapelvei:

- Az ember környezetének, életterének tisztelete,
- A Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés;
- A bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése;

A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza az emberi szervezet működésére.

Annak érdekében indokolt **hosszú távú pedagógiai célokat** magunk elé tűzni, melynek fő szempontjai az alábbiak:

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése;
- rendszerszemléletre nevelés;
- a fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése;
- érzelmi és értelmi, valamint a tapasztalaton alapuló kreatív környezeti nevelés;
- a toleranciára, megértésre való nevelés;
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése;
- az állampolgári – egyéb közösségi - felelősség kialakítása;
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése;
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása;
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenti azok súlyosságát;
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések;
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség kialakítása, fejlesztése;
- az összefüggések megértésének elősegítése;
- a létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása;

- természeti – épített - szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése;
- a helyi értékek és problémák feltérképezése,
- helyi célok megfogalmazása (pl.: öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, hulladék elhelyezés és – gyűjtés, energiatakarékosság, helyi védettség stb.);
- nemzeti hagyományok védelme és ápolása különböző szinteken;

III. Az óvoda pedagógiai programja

1 Az óvoda pedagógiai hitvallása

A katolikus óvoda a katolikus közoktatási rendszer legalsó láncszeme. Szakmailag önálló nevelési intézmény, amely a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvodai csoportok száma kettőről háromra növekedett.

- Az óvodai nevelésben alapelv:
 - a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi;
 - a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni képességeinek kibontakoztatását.
- Az óvoda funkciói:
 - óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció.
 - Az óvodában a gyermekek különleges védelem illeti meg.

Nevelő- oktató munkánk során támaszkodunk a gyermekek természetes megnyilvánulási formáira, a mozgásra, játékra, biztosítjuk a megismerő tapasztalatszerzés lehetőségeit.

Óvodai nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul. A gyermeket védelem illeti meg, ezért emberi jogait, méltóságát tiszteletben kell tartani.

Az óvoda a családi nevelést egészíti ki, a családdal szorosan együttműködve szolgálja a gyermek fejlődését.

A katolikus óvoda egész napja a játék, munka, tanulás, valamint a közösségformálás sajátos világszemlélettel történik, a hitre nevelés az egész napot átható folyamat. A gyermek Isten ránk

bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevésbé ismerik – és a katolikus óvoda evangelizáló munkája során ez a kincs a szülő számára fokozatosan feltárul. Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból adódóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek (óvónők, dajkák) élete példájáról tapasztalja meg Isten szeretetét.

Az Egyház Krisztustól kapott parancsa a misszionálás. Bár az Egyház 2000 éves, ezt a feladatot minden embernél újra kell kezdenie.

Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az igény, hogy belegyökerezzék a hívek lelkébe és életébe. Éppen ez a célja a katolikus óvodai, iskolai nevelésnek is.

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket,

A misszionálás egyik eszköze a katolikus óvoda, melyben a nevelés, és a tanulás megalapozása folyik.

Korunk nélkülözi a stabil értékrendet. Az egyházi óvoda a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni. (Az ember számára megfelelő erkölcsi nevelés szükséges, amelyre azután ráépülhet a hit). A katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét. Más felekezetből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásaikat.

CÉL:

- A gyermek általános jó közérzetének biztosítása.
- Az egészséges életvitel szokásainak kialakítása.
- Kiegyensúlyozott, nyugodt, biztonságot adó élettempó kialakítása, az óvodai és családi életritmus egymáshoz közelítése.
- Egészséges és biztonságos környezet kialakítása, környezet tisztántartására, rendjére, megóvására való igény kialakítása.
- A gyermek egészségének védelme, egészségmegőrző szokások alakítása.
- Életkorhoz és egyénhez igazodva alvás-és pihenés szükséglet kielégítése.
- A gyermek sokoldalú mozgási igényének kielégítése.
- A helyes testtartás elsajátítása.
- A kulturált étkezés szokásainak megismertetése, elsajátítása, elfogadtatása.

- Táplálkozási problémák segítése, kezelése.

A megvalósítás feladatai:

A napi, illetve a heti ritmus biztosítása.

Alapvető szükségletek kielégítése:

- Étkezés
- Tisztálkodás
- Alvás, pihenés
- Folyadék igény kielégítése a nap folyamán

Egészséges életmód szokásainak alakítása érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés érdekében folyamatos és kétoldalú kapcsolattartás a családdal

A csoportok berendezésének méretei, anyaga feleljen meg a mai gyermek igényének.

A csoportba kerülő eszközök, növények válogatása során figyelembe kell venni az allergia veszélyt, baleset veszélyt.

Fűtési időszakban a megfelelő párologtatásról gondoskodni kell.

A nap folyamán a megfelelő tiszta, friss levegő, a szellőztetés folyamatos legyen.

A gyermek számára könnyen elérhetőek legyenek a szükséges eszközök, a baleset veszélyes eszközöket biztonságosan kell elhelyezni.

A nyugodt pihenés feltételeit biztosítani kell. (friss levegő, nyugalom, csend, mese, altató)

A kevesebb alvást, pihenést igénylő gyermekeknek biztosítani kell alternatív lehetőséget.

A zavartalan tevékenységekhez megfelelő eszközök biztosítása.

A gyermek fejlettségi szintjét figyelembe véve kell segíteni a gondozási tevékenységek során.

Az egészségmegőrző, táplálkozási szokások alakításánál modell és minta nyújtás, változatos étkezésre ösztönzés.

A táplálkozási problémák kezelésére lehetőség biztosítása a konyhával történő egyeztetéssel.

A teremben és a szabadban egyaránt hely, idő, és eszköz biztosítása a gyermek sokoldalú mozgásigényének kielégítéséhez.

A tornaszoba rendszeres használata minden csoportnak kötelező a testnevelés foglalkozások során.

Minden csoport a lehető legtöbb időt töltse mozgással a szabadban illetve a csoport szobában.

A nyári időszakban naptól védett, árnyékos udvarrészen tartózkodjanak.
Óvodánkban bevezetésre került a minimum heti 1 séta a gyermekekkel.

Megvalósítás feltételei:

A csoportszobákban szabad mozgástér, megfelelő világítás, rendszeres szellőztetés, tisztántartás. A csoportszobában, tornaszobában, udvaron a mozgásfejlesztő eszközök széles körének biztosítása.

Az épület helyiségeinek berendezési tárgyai, felszerelései.

Étkezés során: terítő, alátét, evőeszközök, szalvéta, edények.

Tisztálkodásban: szappan, törölköző, körömkfeje, fésű, fogmosó felszerelés.

Foglalkozásokhoz, kötetlen fejlesztéshez szükséges eszközök.

Pihenéshez szükséges felszerelések.

Mozgáshoz, sportoláshoz szükséges felszerelések, eszközök.

Termek rendezése szükség szerint.

Higiénikus, rendszeresen fertőtlenített, gondozott, tiszta mellékhelyiségek.

Jól felszerelt udvar, mely sokféle mozgáslehetőséget és mozgásfajta gyakorlását biztosítja.

Folyamatos, illetve kötött tevékenység szervezése. A kötött tevékenység szervezés is megkívánja a rugalmasságot, a felesleges várakozási idő kiküszöbölését, egymás felesleges össze-és kivárását.

Családdal való együttműködés a szokások alakításában.

Óvodapedagógus feladatai:

- ismertesse meg a gyermekekkel az egészséges életmódhoz szükséges testápolási eszközöket, szokásokat
- alakítsa ki a gyermekeknél a rendszeres étkezés szokásait és eszközeinek használatát
- a gondozási teendők során szoktassa a gyermekeket a higiéníára
- szoktassa a gyermekeket a tiszta, gondozott megjelenésre
- szoktassa a gyermekeket a gondozottsághoz, ápoltsághoz szükséges eszközök használatára
- tanítsa meg a gyermekeket a zsebkendő rendszeres és szükséges használatára

- WC használata során figyeljen az intimitás fontosságára, tanítsa meg a helyes használatát
- öltözködés során nyújtson segítséget, a ruházat rendben tartására szoktassa a gyermekeket
- szoktassa a gyermekeket a rendszeres fogápolásra, az eszközök használatát tanítsa meg

A fejlettség várható eredményei óvodáskor végére:

A gyermek önmaga képes mindennapi szükségleteinek kielégítésére iskolába lépés előtt. A tisztálkodás gyakorlata szokásává, igényévé válik.

A tisztálkodáshoz szükséges eszközöket önállóan és helyesen választja meg, használja azokat. Igényévé válik a rendszeres fogápolás, az eszközök tisztántartása.

Önállóan, megfelelő módon használja a WC-t, tisztántartására ügyel.

Megfelelő egészségügyi szokások kialakulnak. (orrfújás, stb.)

Étkezés közben kulturáltan viselkedik, kialakulnak a megfelelő étkezési szokások, evőeszközöket biztonsággal, helyesen használja.

Megfelelő rendben, önállóan öltözködik, öltözködési technikákban jártas.

Igényes külső megjelenésével, ruházatával szemben.

A természeti környezethez való pozitív viszonyulása kialakul.

Szűkebb- és tágabb környezete tisztántartását, a rend megőrzését segíti.

A dajka szerepe az óvodai nevelésben:

Magatartásával, beszédstílusával, öltözködésével, egész lényével hatást gyakorol a gyermekekre. Arra törekszünk, hogy a dajka is tartsa szem előtt a keresztény értékrendet, és a gyerekekhez, szülőkhöz való viszonyát a keresztény szeretet jellemezze. Megismertetjük velük óvodánk és az adott óvadás csoport óvónőinek nevelési célját, feladatait, módszereit, eszközeit, és arra törekszünk, hogy a pedagógiai munka közvetlen segítőivé váljanak.

A kultúra része az emberi kapcsolatokat, érzések kifejezési formája is. Ezért a tiszteletudó, de őszinte viselkedést meg kell tanítani a diákoknak, kezdve a köszönéstől az öltözködésen és

étkezésen át a helyes beszélgetésig. Ezt természetesen csak a pedagógusok egységes és igényes példaadásával, a szülők bevonásával lehetséges elérni.

A pedagógiai program célja az óvodában

A pedagógiai program célja, feladata, tartalma szorosan összefügg egymással. Az óvodai nevelés egészét áthatja az anyanyelvi nevelés. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet és a szülőföldhöz, családhoz való kötődés alapja.

A gyermek gondozásának alapja a szokásalakítás, a gyermek és óvónő, tanítónő és tanár közötti bensőséges, megértő viszony, a mindenkori testi kontaktus megléte. A gyermekkel együtt kell végezni a gondozási teendőket, főleg a beszoktatás idején, hogy megtanulhassák az egyes tevékenységeken belül érvényesülő sorrendiséget. (öltözés, vetkőzés, étkezés, mosdóhasználat stb.)

A nevelés keretei:

- gondozás, egészséges életmódra nevelés, beszoktatás
- szocializáció
- közösségi nevelés, egyéni bánásmód

A tevékenységi formák:

- játék
- munka
- tanulás

A fejlesztés tartalmi eszközei

- anyanyelvi nevelés
- környezet megismerésére nevelés
- matematikai nevelés
- esztétikai nevelés
- irodalmi nevelés
- vizuális nevelés

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

- zenei nevelés
- testnevelés

Foglalkozási terület	Kötött	Kötetlen	Gyakoriság
Mozgás	Kötött		Heti 1,2,3
Mindennapos mozgás	Kötött		Naponta 5-10 perc
Külső világ tevékeny megismerése	Kötött	Kötetlen	Heti 2,3
Verselés, mesélés	Kötött	Kötetlen	Naponta
Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	Kötött	Kötetlen	Heti 2,3
Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Kötött	Kötetlen	Heti 2,4
Játék, munka jellegű tevékenységek, tevékenységekben megvalósuló tanulás		Kötetlen	Folyamatos

❖ **Általános fejlesztési célok**

A 3-7 éves gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégítése, fejlődésének elősegítése. A gyermekek harmonikus személyiségfejlesztése, sokoldalú képességfejlesztéssel a sikeres iskolakezdéshez szükséges testi, szociális, értelmi érettség kialakítása az életkori- és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem, a gyermekek és családjaik értékrendjének, sokféleségének figyelembe vételével.

A változatos, sokféle tevékenységek szervezése során a játék elsődlegességének biztosítása. A gyermek érzelmi biztonságának megteremtése a meleg, szeretetteljes, elfogadó óvodai légkör megteremtése.

Az egészséges életmód megalapozása, testápolás, tisztálkodás, az egészséges étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve a tejtermékek fogyasztásának

ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása. A mozgás fontosságának hangsúlyozása, a mozgással való elsajátítás kiemelt szerepe.

Környezeti és kulturális értékeink szeretetére, megóvására, megőrzésére nevelés a tapasztalatszerzés útján.

Óvodánkban kiemelt szerepet kap

Az egészséges életmód, a testnevelés szokásainak alakítása, a feltételek megteremtése:

Cél: Az egészséges életmód szokásainak alakításában nagy hangsúlyt fektetünk a mozgásfejlesztésre. A mozgás sokoldalú tevékenység és feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi.

- a mindennapi élethez jó levegőjű, tiszta környezetet biztosítunk
- mozgáson keresztül fejlődnek pszichikai, testi, értelmi és szociális képességei, ezek eredményeként egészségesebbek lesznek gyermekeink
- az egészséges életvitel kialakításához megfelelő teret, lehetőséget, eszközt biztosítunk
- a korszerű táplálkozás szokásainak alakításában lehetőségeink korlátozottak
- törekszünk arra, hogy ismerjük a gyermekek egyéni jelzéseit, otthonról hozott szokásaikat
- szükségleteik körüli teendőiket közösen, a nevelővel együttműködve, de egyre önállóbban elégítsék ki

❖ Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése

A kapcsolatteremtés és kapcsolattartás:

- Csoport felkészítése a kapcsolatfelvételre és kapcsolattartásra
- Kapcsolatfelvétel motiválása játékokkal
- Kapcsolattartás megbízásokon keresztül

- Az érdeklődés fenntartása, kifejezése
- az életkori és egyéni sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek eltérő fejlődési ütemének figyelembevételével a potenciális tanulási zavarok kiszűrése, megelőzése és korrekciója

A verbális kapcsolat felvétel:

- Köszönés, elköszönés
- Üdvözlés, hívás, meghívás
- Érdeklődés gyermek-gyermek és gyermek-felnőtt viszonylatban
- A csodálat, az elismerés, a kölcsönös öröm és jóérzés nyelvi formái
- A szomorúság, a bánat, az együttérzés nyelvi formái

Konfliktus-megoldó technikák:

- Konfliktusok, veszekedések megoldási kísérletei, kilépés a konfliktusból
- Az arckifejezés, a gesztusok lágyítása, érintés, testkontaktus
- Megfelelő hangerő, hangnem
- Túlzó gesztusok és indulatszavak kerülése
- Felelősségvállalás
- Bocsánatkérés
- Békítés

❖ **Érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása**

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága., hogy magatartásának érzelmi vezéreltsége meghatározó.

A gyermek fejlődésének alapja érzelmi biztonsága. Eredményesen az a gyermek nevelhető és fejleszhető, aki érzelmi biztonságban érzi magát.

A kapcsolatok minőségét alapvetően meghatározzák az érzelmek. A gyermekközösségen belüli kapcsolatok alakulására, a gyermek közösségre hatnak a felnőtt közösségen belüli érzelmi kapcsolatok.

Az óvodapedagógus személye, szeretete, elfogadása meghatározó a beszoktatás időszakában.

A pozitív benyomások kialakításában, a bizalmi alapon nyugvó légkör megteremtésében a személyi környezeten túl a tárgyi környezetnek is befolyásoló szerepe van.

A csoporton belüli és a csoportok közötti kapcsolatok alakulását is szolgálják a közös élmények, erősödik az együvé tartozás érzése.

❖ **Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés**

- A teremtő Isten segítségének megélése
- A gyermeki jellem alakítása
- Kortárs gyermekcsoportok értékeinek észrevétele
- Türelem, szolidaritás, igazságosság formálása
- Érzelmek megjelenítésének formái
- Szeretet, féltés, félelem kifejezése
- Önfegyelem, fegyelem udvariasság elsajátíttatása
- Szocializáció, társadalmi elvárások tudatosítása
- Szerepazonosulások megélése
- Hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása
- Egyházi ünnepek megélése

Hitre nevelés erősítése

- Katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben
- A keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba
- A katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során
- Krisztustól tanult erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség stb.
- A katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év, liturgia, szentségek, szentek tisztelete, A teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, felelősség stb.)

Cél:

Derűs, barátságos csoportléggör kialakítása, melyben minden gyermek biztonságban érezheti magát.

Erkölcsei, érzelmi, akarati tulajdonságok fejlesztése,: kitartás, felelősség, feladattudat, szabályismeret, szabálytudat, szabályok elfogadása, másság tolerálása, együttérzés, megfelelő viselkedés, kooperáció, fegyelmezetttség, egymás elfogadása és segítése, figyelmesség. Társakhoz, csoporthoz, felnőttekhez való alkalmazkodás megjelenése az önérvényesítő törekvések mellett.

Legyen minden csoportnak hagyománya, szokásrendszere, mely elmélyíti a gyermeki összetartozás, együttérzés élményét, és általa gazdagítja érzelmi intelligenciáját.

Ismerkedjen és gyakorolja a közösségen belül:

- alá-, fölé-, mellérendeltségi viszonyokat
- konfliktusok kezelését és megoldását
- kompromisszumok kötését
- egymáshoz való alkalmazkodást, toleranciát

Megvalósítás feladatai:

Minta és modellnyújtás az egymással való viselkedéshez, - kommunikációhoz, - egymás elfogadásához, egymással való hangnem használatához.

Életkori sajátosságokból adódó érzelmi megnyilvánulások elfogadása, pozitív gátlások kiépítése. Közös élményekre épülő tevékenységek biztosítása.

Az élethelyzetek, szituációk, lehetőségek folyamatos kihasználása, melyben fejlődnek a gyermekek érzelmei.

Motiválni kell a gyermekeket a megfelelő konfliktuskezelésre, a konfliktusok önálló megoldására. Törekedni kell a pozitív érzelmek serkentésére, kialakítására.

A gyermek szükséglete szerinti otthont jelképező tárgyak elfogadása, a mindennapok megkönnyítése érdekében. (az otthonról hozott tárgyak nem akadályozhatják a gyermeket a napi tevékenységei során).

A beszoktatás időszakában mindkét óvónő és a dajka is jelen van.

Osztatlan életkorú csoportokban az idősebb gyermekek legyenek figyelmesek, elfogadóak, segítők a kicsikkel szemben.

A napi tevékenységek során a gyermekek érzelmi biztonsága szempontjából nagyon fontos a ritmus, az alapvető fontosságú napirendi tevékenységek rendszeres ismétlődése, jól követhető egymásutánisága, kiszámíthatósága, valamint annak biztosítása, hogy szabadon mozoghassanak a csoportszobában, a mosdóban..

A szélsőséges helyzetek felismerése, gyermekekkel való közös feldolgozása, a gyermekek segítése a feldolgozásukban. (válás, haláleset, költözés, stb.)

Óvónő feladatai:

Teremtse meg a beszoktatástól az óvodáskor végéig a szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó, családi légkört.

Teremtse meg annak lehetőségét, hogy kielégítse a gyermekek társas szükségleteit.

Úgy szervezze meg a gyermek napirendjét, hogy biztosítsa a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges biológiai és pszichológiai feltételeket.

Biztosítsa a napirend rugalmasságát: előre nem tervezett, de a gyermek személyiségfejlődését szolgáló események beillesztésével.

Teremtsen változatos szituációkat, ahol a gyermek elsajátítja a különböző pozitív viselkedési mintákat, tervezzenek közösen, legyenek közös élményeik, közös tevékenységeik.

Segítse a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat, kitartás, feladattudat, szabálytudat, stb.) fejlődését.

Nevelje a gyermekeket a másság elfogadására. Következtesen tartsa be a közösségi élet szokás- és szabályrendszerét, humanisztikus módszereket alkalmazzon.

Megvalósítás feltételei:

- Nyugalom
- Biztonságérzet adása
- Zaklató ingerek kiküszöbölése
- Megfelelő idő biztosítása
- Óvónők empátiás készsége
- Barátságos, derűs, otthonos környezet kialakítása

- Csoportok közötti nyitottság biztosítása
- Közös élmények, alkalmak: ünnepélyek, ünnepek, családi napok, tánc- és kézműves foglalkozások, rendezvények, stb.

Fejlettség várható eredményei óvodáskor végére

Érzelmait tudja kezelni, elfogadott keretek között szabadon kinyilvánítja.

Környezetében megtalálja az örömforrásokat, tud örömet szerezni magának, másoknak.

A társai és a csoport sikereinek örül.

Reális önértékeléssel, véleményalkotással próbálkozik.

Konfliktusmegoldó és kudarcűrő képessége a szükséges helyzetekben működik.

A közös cél érdekében képes az együttműködésre.

Ha szükséges egyéni érdekeit képes a csoport érdekeinek alárendelni.

Tiszteli környezetét.

Feladatokat vállal és el is végzi..

Elfogadó, tisztelettudó viselkedést mutat társaival, felnőttekkel szemben.

Az együttélés szabályait betartja, megfelelően kommunikál, toleráns.

Észreveszi, ha társa segítségre szorul, segít, ha tud, támogatja társait.

Nyitott a társas kapcsolatokra, barátságos.

Elfogadja a másságot, természetesnek tartja.

Átéli, azonosul az ünnepek hangulatával.

Megfelelő önbizalommal rendelkezik, bízik önmagában, a társaiban, az óvónőkben.

„A katolikus óvodánkban tehát alapvető feladatunk az elfogadó, védettséget nyújtó, szeretetteljes, örömteli légkör kialakítása. ez az érzelmi nevelés alapja, amely által előjönnek a gyermekekből a „jó gyümölcsök” (ld.1kor 13,4-7). Az érzelmi nevelés célja, hogy a gyerekek egymás közötti és a felnőttekkel való viszonyát is a szeretet megnyilvánulásai jellemezzék: a bizalom, a türelem, az önzetlenség, a megértés, az egymásra figyelés, a nagylelkűség, a jó szándék, a segítőkészség, az empátia és az együttérzés. Az érzelmekre nem elég buzdítani a gyermekeket, hanem ki kell váltani belőlük azokat. „ne szeressünk szóval, se nyelvvel, hanem tettel és igazsággal!”

Semmilyen nevelési vagy tanítási módszer nem lehet igazán hatékony, ha a gyermek nem érzi szülei, nevelői szeretetét. Chapman öt „szeretetlenyet” különböztet meg:

1. elismerő szavak,
2. minőségi idő – amikor csak a gyermekre figyelünk,
3. dajkálás,
4. ajándékozás – amelyben a figyelmesség a fontos,
5. szívességek.

❖ **Értelmi nevelés, fejlesztés, tanulás**

Az óvodában a gyermek életkori sajátosságaira, kíváncsiságára, érdeklődésére építve szervezzük meg a tanulási folyamatokat. A tanulási folyamat tapasztaláson alapuló spontán, vagy szervezett tevékenység, mely a gyermek belső motivációjára, szükségleteire épül, elsődlegesen a játék folyamatában, játék tevékenységbe ágyazottan valósul meg.

Az óvodában folyamatos a tanulás.

Nem szűkül le az ismeretszerzésre, jelentős részben utánzásos spontán tevékenység. Az egész nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, élményszerző kirándulásokon, az óvónő által kezdeményezett foglalkozásokon és időkeretben valósul meg.

Cél:

A gyermek mindazon készségeinek és képességeinek kibontakoztatása, ami az embert egész életén keresztül segíti a tanulásban és az életben való érvényesülésben:

- önállóság, aktivitás
- figyelem, érdeklődés, kitartás, pontosság
- feladattudat
- önértékelés, értékelés
- problémaérzékenység, problémamegoldás
- tervezés
- kommunikáció
- kooperáció, együttműködés

Megvalósítás feladatai:

A gyermekek életkorához és egyéni sajátosságaihoz mért fejlődését szolgálja az óvodai élet- és napirend helyes kialakítása, egyben mintát is jelent a család számára.

Az óvónő elsősorban a játékot tekintse az értelmi nevelés, fejlesztés színteréül, ehhez biztosítsa a megfelelő lehetőségeket. (hely, idő, eszköz, személy)

Sokféle tapasztalatszerzési alkalom és sokféle tevékenységi lehetőség biztosítása.

A gyermek érdeklődésére az óvónő legyen mindig nyitott, támaszkodjon megismerési vágyára, szervezze a tapasztalatszerzés folyamatát.

A gyermek egyéni képességeit, gondolkodása fejlettségét vegye figyelembe és megfelelő módszerek, eszközök megválasztásával érje el, hogy minden gyermek önmagához képest fejlődjön. Találjon lehetőséget a hiányok pótlására és a tehetséges gyermekek továbbfejlesztésére.

A nevelési célokhoz alkalmazkodva tervezze meg, válassza ki, építse fel csoportjának foglalkozási anyagát, a szükséges szervezési és munkaformákat.

Tanulási képességek fejlesztése:

- érzékelő- észlelőképességek (látás, hallás, tapintás, mozgásészlelés, formaérzék)
- én-kép, testséma, téri tájékozódás
- kognitív képességek (figyelem, emlékezet, képzelet, kreativitás, ok-okozati összefüggések meglátása, problémamegoldás, praktikus gondolkodás)
- kommunikációs és metakommunikációs képesség (beszédértés, beszédfigyelem, beszédkedv) feladattudat, feladattartás

Megvalósítás feltételei:

Az óvónő nyitottsága, fogadókészsége, rugalmassága minden gyermeki megnyilvánulásra.

Megfelelő hely, idő, eszköz, alkalom, lehetőség teremtése élmény- és tapasztalatszerzésre, a szerzett ismeretek és élmények feldolgozására.

Spontán pedagógiai szituációk adekvát kezelése.

Sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása. A gyermek cselekvő aktivitása, ennek kihasználása.

A tevékenységformákban - játék, munka, kezdeményezés, tervezett szituációk, szervezett foglalkozások, stb.- tapasztalatszerzési lehetőségek nyújtása.

Fejlesztési tartalmak: mese, vers, ének-zene, énekes játék, ritmusos játékok, vizuális tevékenységek, mozgás, külső világ tevékeny megismerése.

A tanulás lehetséges formái.

- Spontán, kíváncsiságra épülő játékos tapasztalatszerzés.
- A gyermeki kérdésekre, érdeklődésre épülő tapasztalatszerzés.
- Tervezett, szervezett óvónő által irányított megfigyelés, tevékenység, tapasztalatszerzés.
- Minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás utánzás.
- Probléma és feladat megoldás a gyakorlások során.
- Az óvónő által tervezett és szervezett, kezdeményezett foglalkozáson megvalósuló tanulás.

Minden fejlesztési tartalomra minimálisan egy héten egyszer sor kell, hogy kerüljön.

Az óvónő döntése alapján a fejlesztési tartalmak száma bővítendő, időtartama 5 perctől 35, 40 percig bővíthető korosztálytól függően.

Óvodapedagógus feladatai:

A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának kielégítése

Nyújtson lehetőségeket a gyermekeknek a felfedezésre, felismerésre, adja meg a gyermekeknek a kutatás örömét.

A gyermekek önállóságának, figyelmének, kitartásának fejlesztése.

A gyermekek feladattudatának, feladatvégzésének, pontosságának fejlesztése.

A gyermekek értelmi képességeinek fejlesztése (észlelés, érzékelés, én-kép, testséma, téri tájékozódás, kognitív képességek, kommunikációs képességek, feladattudat, feladattartás stb.)

Az egyéni sajátosságok figyelembe vételével segítse a gyermekek fejlődését.

Differenciált, mikro csoportos, egyéni fejlődésre, fejlesztésre koncentráló tanulási tevékenységet szervezzen, tervezzen a gyermekek számára egyénre szabott feladatokkal, módszerekkel. (kérje fejlesztőpedagógus segítségét, ha szükséges.)

A fejlettség várható eredményei óvodáskor végére:

- A gyermek nyitott, érdeklődő környezete iránt.
- Tanuláshoz szükséges képességei fejlettek.
- Észlelő, érzékelő képességei fejlettek, tud térben és síkban tájékozódni. Képes a dolgokat saját
- testéhez viszonyítani, testsémája kialakult.
- A különféle gondolkodási műveleteket ismeri és alkalmazza. (analízis, szintézis, összehasonlítás, következtetés, probléma megoldás, ok-okozati összefüggés).
- Képes visszaadni elképzeléseit szóban és rajzban, kreatív.
- Az önkéntelen bevésés helyett megjelenik a szándékos felidézés, bevésés, megnő a megőrzés időtartama, felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan nő a figyelem időtartama, terjedelme, könnyebbé válik megosztása, átvitele.
- A cselekvő- szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi, fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Érthetően, folyamatosan beszél, kommunikál. Beszéde érzelmi töltésű, megfelelő tempójú és hangsúlyú, tiszta, érthető.
- Képes végig hallgatni és megérteni mások beszédét.

❖ **Anyanyelvi nevelés**

Az anyanyelvi- kommunikációs nevelés az óvodai nevelőmunka minden területét átfogja, a nevelési feladat megvalósulásának minden mozzanatában jelen van közvetítő elemként. Eredményes megvalósítása hozzájárul a gyermek iskolai képességeinek megalapozásához. A szocializáció folyamatán a beszéd a gyermek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszköze. A beszéd által erősödik a gyermek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei. A helyes és szép beszéd mélyíti érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti őt irodalmi élmények befogadására, segíti tudása gyarapodását. A nap folyamán az étkezések előtt és után, valamint a csendes percek alkalmával megjelennek rövid imádságok. Fontos a gyermekekre figyelő, jó beszédmintát adó, választékosan és helyesen beszélő óvodapedagógus és a gyermeket körülvevő felnőttek.

A család, a környezet megismeréséből kell kiindulni az óvoda fejlesztési feladatainak, természetesen a gyermek egyéni képességeinek megismerésén keresztül kell hatást kifejtenie.

Cél:

Az anyanyelvi kommunikációs nevelés a szocializáció folyamatán segíti a gyermek társas kapcsolatainak alakulását, biztonságérzetének fejlődését, tájékozottságát, ismeretei gyarapodását.

Megvalósítás feladatai:

- A beszélgetésekhez szeretetteljes, nyugodt légkör, türelmes bánásmód biztosítása.
- A napi tevékenységek folyamán, játékban, irodalmi élmények nyújtásában a gyermek szókincsének bővítése.
- A nap folyamán olyan szituációk teremtése, melynek során a gyermekeknek lehetősége nyílik elmondani élményeiket, gondolataikat, meg tudják kérdezni, hallgatni egymást.
- Beszédszervet ügyesítő gyakorlatok legyenek a játékos kezdeményezéseken, énekes, mondókás, dalos játékok, versek felidézésénél.
- Rendszeresen játsszon a gyermekekkel anyanyelvi és szituációs játékokat, adjon lehetőséget a visszahúzó, kisebbségi érzéssel küzdő gyermekeknek a sikerélményhez jutáshoz.
- Az anyanyelvi fejlesztést a gyermekek életkorának, fejlettségi szintjének megfelelően kell alkalmazni anyanyelvi játékokkal.
- Teljes figyelemmel a beszélő gyermek felé fordulva, az elmondottakra reagálva éreztessük a gyermekkel, hogy fontos amit közöl, ezzel is segítve a beszédöröm kialakítását.
- Képesé tenni a gyermeket társai meghallgatására, - megfelelő helyzetek, szituációk teremtésével.
- A gyermekek beszédfejlődésének folyamatos figyelemmel kísérése, szükség esetén logopédushoz, szakorvoshoz irányítása, szülőkkel folyamatos pozitív kapcsolat.
- Nyelvi játékokkal beszédmegértés fejlesztése.
- A gyermek szókincsének - aktív, passzív - beszéd színvonalának emelése.
- A gyermeket beszédre készíteni a helyes kérdésfeltevéssel. -
- Legyen példaértékű a gyermeket körülvevő minden felnőtt beszéde.

Megvalósítás feltételei:

- Példamutató, tiszta, érthető, szép beszédre ösztönző környezet
- Anyanyelvi játékok, eszközök
- Szakirodalom széles skálájának ismerete az óvónő részéről
- Lapozgatók, mesekönyvek, beszélgető könyvek, képek biztosítása

Óvodapedagógus feladatai:

Az óvónő példaadó beszéde, kommunikatív viselkedése, gyakori szeretetteljes beszédkezdeményezése a beszédfejlesztés leghatékonyabb eszköze. Beszéde során törekednie kell a szemléletességre, a képszerű kifejezések alkalmazására, éreztesse a beszéd erejét, szépségét. Kérdéseivel fejlessze a gyermekek gondolkodását, ösztönözze őket beszédre. Minél több lehetőséget nyújtson a csoportnak a közös beszélgetésre, folytonosságát a beszélgetés fonalának továbbfűzésével biztosítsa. Tervező munkájában jelenítse meg az anyanyelvi nevelés feladatait, tudatosan és folyamatosan kísérje figyelemmel és rögzítse a gyermekek anyanyelvi fejlődését, egyéni beszéd-sajátosságait óvodába kerüléstől az iskolába kerülésig. Különös figyelmet fordítson azokra a gyermekekre, akik beszédhibával, beszédgátlással, beszédhibával, beszédgátlással, beszédhibával küzdenek. Minden gyermek beszédét a logopédus felméri, biztosítson megfelelő időt a szükséges beszédjavításhoz.

Fokozatosan bővítse a gyermekek szókincsét, fejlessze a beszédészlelést, a beszédmegértést, a beszédtechnikát.

A beszélgetésekhez mindig nyugodt légkört teremtsen, türelmesen hallgassa a gyermekek beszédét, ügyeljen arra, hogy mindig választ kapjanak kérdéseikre.

Ösztönözze a gyermekeket arra, hogy bátran nyilatkozzanak, mondják el véleményüket, érzéseiket, gondolataikat.

A beszédfigyelem alakítására törekedjen, a beszédkedv ébren tartásával. A beszéd fejlesztéséhez játsszon anyanyelvi játékokat a gyermekekkel.

A fejlettség várható eredményei óvodáskor végére:

- A gyermekek egyéni fejlettségüknek megfelelően szívesen beszélnek élményeikről, vágyaikról, környezetükről.

- Társaik, a felnőttek beszédére odafigyelnek, igénylik, hogy őket is figyelmesen hallgassák meg. Elbeszélésük folyamatos, de még gyakran nem követik a történések logikai, időbeli sorrendjét.
- Helyesen használják a névutókat, névmásokat, a jövő idejű igeidőt, igemódokat.
- Beszédük igazodik a beszédhelyzetekhez, az anyanyelvi szabályokhoz.
- Beszédüket személyiségüknek és az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeknek megfelelő
- természetes gesztusokkal, arcjátékkal kísérik.
- Tisztán ejtenek minden hangot.

Módszertani alapelvek:

Az óvónő folyamatos megfigyelésével mérje fel a gyermekek beszédfelettségi szintjét. Példamutató beszédével törekedjen a gyermekek helyes anyanyelvi nevelésére. A gyermekek anyanyelvi megnyilvánulásait erősítse a kommunikatív és metakommunikatív jelzéseivel. A színes, témához fűződő érzelmeket is kifejező beszéddel: a közléssel, az elbeszéléssel, a beszélgetőtársat hallgatóvá, élménybefogadóvá lehet formálni. Különböző szituációkban lehetőséget teremtünk a gyermekek szóbeli beszéd megnyilvánulásaira, anyanyelvi játékokkal segítjük a beszédfelettséget.

Az anyanyelvi nevelés kapcsolata más területekkel.

Az anyanyelvi kommunikációs nevelés átfogja az óvodai élet minden mozzanatát, a nevelőmunka minden területét, a nevelési folyamat megvalósulásának minden mozzanatát.

A beszéd komplex tevékenység, kapcsolódik a gondolkodáshoz, az önkifejezés fontos eszköze, így szorosan kapcsolódik a kommunikációhoz.

Az anyanyelvi nevelés megvalósításához szükséges eszközök.

Képeskönyvek, lapozgatók, leporellók, beszélgetős könyvek, anyanyelvi játékokhoz eszközök. (mozgással, rajzolással történő játékok)

2 Az óvoda nevelési feladatai

2.1 Az óvodai élet szervezeti keretei

A gyermekek életének céltudatos megszervezését igényli a közösségi élet.

A kisgyermek életében alapvető fontosságú az életének ritmusa, rendje, időbeosztása.

A napirend megfelelő kialakítása elősegíti a gyermek egészséges, tevékeny életét. a közösségi élet fejlődését.

2.2 Az óvoda csoportszerkezete

Óvodánk csoportjai azonos és vegyes életkorú gyermekekből áll.

Ezzel egyrészt nem törik meg a család természetes közegét (testvérek), másrészt a felnőtt és kisgyerek között a nagyobb gyermekekben kitűnő közvetítőket találnak, akik a csoport szokásait, ritmusait, napirendjét is teljesen természetes módon hagyományozzák át - az utánzás által- az utánuk következőkre. Az óvónő által gyakorolt nevelési stílus, módszer is a gyerek utánzási képességére épül. Követendő mintát nyújt a mindennapokban a maga tevékenységével, cselekvéssoraival, érzelmeivel, gondolataival. Mindez csírája egy későbbi, kreatív, az életben természetesen eligazodó személyiség alakulásának. Az óvónő saját személyiségét állandóan fejleszti, ezáltal eleven példával szolgál a fejlődésben lévő gyermekek számára.

2.3 Napirend kialakítása

A vegyes életkorú csoportoknak megfelelően a napirendek kialakítása során a folyamatosság, illetve a részben folyamatos napirend dominál, az időkeretek a gyermekek szükségleteitől függenek. A vegyes életkorú csoportokban minden gyermek máshol tart a fejlődésben, ezért tudásuk és képességeik nem lehetnek egyformák. Az óvónőből sugárzó felfogásból biztatást érezhet mindenki a maga számára arra, hogy mindenhez van elég idő, és mindennek eljön az ideje.

A témakörök, tevékenységek, kezdeményezések, foglalkozások, mesék, verses, ritmikus játékok visszatérnek évi, havi, heti és napi ritmusokban.

A napirendben a leghangsúlyosabb szerepet a játék kapja, hiszen ez a személyiségfejlődésük legfőbb eszköze, és egyben a közösségi élet legfőbb serkentője.

A napirend rugalmas, kialakításakor figyelembe vesszük az óvoda összes belső és külső körülményeit.(foglalkoztatók közös helyiségek beosztása, étkeztetés, udvari levegőzés, kirándulás, stb.)

A napirend főbb kereteit be kell tartani a csoport nyugalma, fegyelme, a gyermekek biztonságérzete és tájékozódása, a szokások rögzítése érdekében.

Javaslattevő a napirend kialakításához:

7.00 - 10.30-ig Játék, játékban integrált egyéni és mikro csoportos tevékenységek, vizuális tevékenységek, barkácsolás

- ének-zenei képességek fejlesztése, dalos játékok
- környezet megismerését szolgáló tevékenységek, játékok, tapasztalatszerzés,
- képességek, részképességek fejlesztése egyéni szükségletek figyelembe vételével
- játéktevékenységbe ágyazottan
- testápolás, mosdóhasználat
- tízórai
- mese, vers, dramatikus játékok, bábozás

10.30 - 11.30-ig Levegőzés, szabad játék

- önként választott és szervezett énekes- és szabályjátékok az udvaron
- tapasztalatszerző, ismeretszerző séták, kirándulások

12.00- 13.00-ig Ebéd, testápolási tevékenységek

13.00 - 15.00-ig Pihenés, mese, altató, alvás

15.00 -15.45-ig Testápolási tevékenységek, uzsonna

15.45- 17.00-ig Játék a csoportszobában, a szabadban, hazamenetel

2.4 Az óvodai élet tevékenységformái

- Játék
- Mese, vers,
- Ének- zene, énekes játék
- Vizuális nevelés
- Mozgás
- Külső világ tevékeny megismerése
- munka jellegű tevékenységek
- Tanulás

Játék

A gyermekjáték a létforma fejlődésének alapja.

A természetes gyermeki megnyilvánulások sorában a két legfontosabb a mozgás és a játék, mely óriási dominanciával uralja a gyermek kisgyermekkorai fejlődését.

A játék fejlődése a fejlődés egészének tükröje. A játék segíti a gyermeket abban, hogy -főként nem verbálisan- kifejezze legbensőbb érzelmeit, indulatait, élményeit, feszültségeit, vágyait, fantáziáját. A játék tükrözi a szocializációs és értelmi fejlődést. A játék elválaszthatatlan a fejlődés egészétől, elválaszthatatlan a kognitív, az érzelmi, akarati, szociális, társas fejlődéstől, elválaszthatatlan a mozgástól, a világtól és a tudat kialakulásától. A játék a gyermek fejlődésében alapvető jelentőségű.

Bizonyított szervező (organizáló) és összerendező (integráló) funkciója A játék az óvodai élet mindennapjainak meghatározója. Az óvodai nevelés tartalmának a játékra építettség az egyik legfontosabb sajátossága. Az óvodai nevelésben a játék semmi mással nem helyettesíthető, fundamentális, mindent átható jelentőséggel bír.

Cél:

A gyermek aktivitásának, érdeklődésének, kíváncsiságának felkeltése és fenntartása élmények, tapasztalatok biztosításával.

A világ elemeinek megismerése, a személyiség sokoldalú fejlesztése.

Mozgásos, intellektuális, szociális tapasztalatok, élmények többszöri átélésével a gyermekek egyéni vágyainak, ötleteinek kibontakoztatása.

A szabad, elmélyült, önkéntes, spontán játék kialakítása, dominanciája.

A gyermek számára a játék legyen minél sokrétűbb, tájékozódó tevékenység.

Az interperszonális és szociális kapcsolatok kialakulása mellett a játék legyen az ismeretszerzési, valamint a kognitív folyamatok szerveződésének színtere.

A különböző játékfajtákat, azok megjelenését a gyermekek és óvodapedagógusok a csoporton belül közösen alakítják.

Megvalósítás feladatai:

A játék feltételeinek megteremtése, hely, idő, eszköz, megfelelő légkör kialakítása.

Érzelem-gazdag, a gyermekkel együtt játszó, önállóságukat nem korlátozó, támogató magatartás.

A gyermek önálló döntéseinek, a gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása.

A játékfajták formáinak, tartalmának és minőségének gazdagítása.

Különböző magatartásmódok megismertetése és kialakítása: nyitottság a másik iránt, társas kapcsolatok orientálása, kontrolált viselkedési szabadság, megfelelő konfliktus megoldások, együttműködés.

Játékon belül a normák és szabályok megerősítése, megszilárdítása.

A játékeszközök épségének megóvására nevelés.

Óvodapedagógus feladatai játék lehetőségének megteremtésében:

Az egész óvodai élet elengedhetetlen feltétele a nyugodt légkör biztosítása. Ennek érdekében nagyon fontos az együttélés alapvető szabályainak, szokásainak kialakítása. A természetes, hiteles, „anyapótló” óvodapedagógusi magatartás. A megfelelő, nem túl sok szabály fokozza a gyermekek biztonságérzetét, segíti őket az eligazodásban, be tudja mérni saját és társai tevékenységének határait.

A gyermek alapvető tevékenysége a játék, ezért természetes, hogy a napirendben erre kell a legtöbb időt biztosítani. Időt kell adni arra, hogy kapkodás nélkül tevékenykedhessenek, elmélyülten játszhassanak, legyen idejük elképzeléseik megvalósítására, fantáziájuk, hangulataik, érzelmeik szabadon megnyilvánulhassanak. Minél többet játszik a gyermek, annál nagyobb lehetőség van fejlődése elősegítésére.

A játékhoz teret kell biztosítani szabadban, csoportban egyaránt.

A csoportok berendezésénél figyelembe kell venni a gyermekek életkorát, összetételét, az egyéni igényeket. Legyenek állandó játszóhelyek, de legyen lehetőség változtatásra is. A gyermekek játékától függően alakítsák, változtassák a téri elrendezést.

A gyermek játékának megfigyelésekor az érzelmi, hangulati állapotokról, esetleges sérüléseikről, értelmi képességükről, beszédfejlődésükről, otthoni játékfeltételeikről szerzett ismereteket használják fel a játéklehetőségek alakításánál, megteremtésénél.

Szülőkkel ismertesse meg, hogy az otthoni játék a szülővel közös játék nagyban befolyásolja a gyermek fejlődését.

Az óvodapedagógus felelőssége a játékeszközök kiválasztása, hiszen, hogy a gyermek mikor mivel játszik, milyen eszközökkel találkozik, az lényegesen befolyásolja fejlődését. Az eszközök kiválasztásánál figyelembe kell vennie a gyermek általános és egyéni fejlettségén túl a különböző játékeszközök fejlesztő hatását is.

A fejlődés jellemzői

3-4 éves korban a játékot nehezen kezdik el, majd többféle játékba is belefognak, míg végül a játék tartósan leköti figyelmüket. A játékszerekhez erősen kötődnek, nehezen válnak meg tőlük, ezért előfordul, hogy otthonról hoznak játékot. A konstruáló játék elemei, a gyakorló játék jellemzi tevékenységüket. A saját személyükkel és a közvetlen környezetükkel kapcsolatos tapasztalatokat tükrözi cselekvésük.

A halandza játékos szabálya szerint ismételtetik a hangokat, szótagokat, szavakat, esetleg rövid mondatokat, dallamokat. Nem a szöveg, hanem annak ritmusa és a hozzákapcsolódó mozgás a lényeges számukra, ami örömet szerez nekik és ezért ismételtetésre készíti őket. A játékos mozgást mindig ugyanolyan formában, szabályok szerint ismételtetik és ezekhez a szabályokhoz ragaszkodnak. Gyakran rakosgatnak játékszereket, eszközöket valamilyen maguk alkotta szabály szerint. Örömmel végzik a kavarást gyúrést, víz öntögetést, mázolás, homok, kavics szórását, rakosgatást. A gyermekek betartják és elsajátítják a játékszerekkel és az együttjátszással kapcsolatos elemi szabályokat ebben a korban. Jól érzik magukat társaik között, szívesen játszanak egyedül is és egymás mellett is és akár két-három gyermekből álló kis csoportokban. A játékhoz szükséges eszközöket önállóan is megkeresik, azokra vigyáznak. A társakkal általában megegyeznek a játékszerek használatában. Egyszerű cselekvéseket és kapcsolatokat tartalmazó szerepjátékok kezdeményezésére képesek, a résztvevők különböző

jellegzetes műveleteket végeznek, különböző szerepeket töltenek be. Elvégeznek egyszerű barkácsolási műveleteket, amivel segítik a társaik és az óvónők barkácsolását. A bábozás során elsősorban a bábú mozgatása köti le a figyelmüket, mert számukra a cselekvés kifejezőbb, mint a szó.

Építő, konstruáló játékok során gyakran bonyolult építményeket készítenek, alkotnak, amelyeket még nem tudnak megismételni. Olyan szabályjátékokat szeretnek játszani, amelyek kielégítik mozgásigényüket, egyszerű szabályai vannak, tartalmuknál fogva közel áll hozzájuk, nincs bennük különösebb kötöttség, nem szükséges hozzájuk az egész csoporttal együttműködni.

4-5 éves korban gyakran kialakulnak együtt játszó csoportok, ebben az életkorban már összeszoknak. A gyakorló játék csak a konstruáló és szerepjáték elemeként jelenik meg.

A gyakori szerepcserék és az eszközökhöz való ragaszkodást felváltja a szerephez való kötődés.

A cselekvések összehangolására képesek. A szereplők magatartása az eszközökkel és játékszerekkel végzett cselekvés megfelel a szerep által megkívánt tevékenységeknek és emberi kapcsolatoknak.

Képesek a szerepjáték témájának megfelelően az egyszerűbb közös játékok megtervezésére.

A játékok megjavításában segítenek az óvónőknek. A játékhoz szükséges eszközöket maguk is barkácsolnak, de ehhez szükséges az óvónők segítése. Már egyedül báboznak a paraván mögött és már rövid párbeszédet is kezdeményeznek, folytatnak társaikkal. A bábozás témájához saját élményeikből, meséikből is merítenek.

Játékszereket tudnak készíteni, konstruáló és építőjátékok elemeiből. Ez a tevékenységük gyakran szerepjátékhoz kapcsolódik, vagy a létrehozott alkotás hatására képzelik bele magukat a különböző élethelyzetekbe.

A győzelem elérése érdekében a szabályjátékok során a gyermekek egyéni kívánságaikat egyeztetik társaikkal, közösen örködnék a szabályok betartása érdekében.

6-7 éves korban csak más játékfajta részeként jelenik meg a gyakorlójáték. Ebben a korban elfogadják és megértik játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját. A szerepjáték szabályaihoz alkalmazkodnak. Le tudnak mondani egy-egy kedves játékszerről ha szükséges. Vállalják a számukra kedvezőtlenebb kevésbé érdekes szerepeket is. Alkalmazkodnak játszótársaikhoz, ha kell, vezetni is képesek a játékot. Olyan játék helyzeteket hoznak létre,

amelyekben tapasztalataik érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységeit és különféle kapcsolatait.

Önállóak a játék közös tervezésében a szerepek kiválasztásában a játékszerek és eszközök megválasztásában, a szabályok betartásában és ehhez megfelelő élményekkel tapasztalatokkal rendelkeznek. A játszó csoportok tagjai között szoros kapcsolat alakul ki. A szerepjáték természetes eszköze alkotó része a barkácsolás, a bábozás. Maguk kezdeményezik és választják ki milyen módon és eszközzel hozzák létre.

Mese, vers

A mese, vers az anyanyelv közvetítésével emberi kapcsolatokat, élményeket mutat be, mélyíti az önismeretet, segíti a megismerést, az óvodáskorú gyermek szemléletmódjának, világképének formálódását.

Az irodalmi nevelés az óvodai nevelés, illetve az anyanyelvi nevelés folyamatának szerves része. A mese-képi és konkrét formában- esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel a magyar népmese és mondavilág által feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, és megfelelő viselkedésformákat.

Cél:

Szívesen hallgassák, mondják a meséket, verseket.

Irodalmi alkotások iránti fogékonyság kialakítása.

Legyenek képesek a magyar kultúra értékeit Saját szintjükön befogadni, tudjanak elfogadni erkölcsi, esztétikai normákat.

Meséljenek, verseljenek szívesen.

Szókincs fejlesztés.

Verbális, akusztikus emlékezet fejlesztés.

A megvalósítás feladatai:

A magyar népmesék kiválasztásában az igényesség, életkorhoz és csoporthoz igazodás érvényesüljön. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi-népmesék, a népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi a klasszikus és kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van. A népmese nemcsak szórakoztat, hanem nevel is. A mesék gyakorlati

tapasztalatokat, erkölcsi értékeket hordoznak, mellyel a gyermek azonosul, így alakulnak erkölcsi értékei, fejlődnek érzelmei.

A dramatikus játékok szerepeket tanítanak. Fontos, hogy a játékhoz csak olyan és annyi eszközt használjunk, ami a képzeleti képek előhívását elősegíti.

A mese, vers, fejleszti a gyermekek beszédképességét, örömet nyújt, befolyásolja a gyermek érzelmi világát. Ábrázol, és nem magyaráz. Közvetíti a gyermek számára, hogy a valóság sikereiből és kudarcaiból egyaránt áll, de a megoldások megtalálását a pozitív emberi értékek segítik.

A csoportban napi rendszerességgel legyenek jelen a mondókák, népi kiolvasók, halandzsák. A gyermekek örömmel mondogatják ritmusuknál, egyszerűségükénél fogva. A hangképzés, beszédfejlesztés szempontjából komoly jelentősége van a halandzsák szövegeknek, a gyermek nem keresi az értelmét, jó játéknak találja, maga is alkot ilyeneket.

Óvodapedagógus feladatai

Mese, vers hallgatásához teremtsen meg a nyugodt, derűs légkört. Az irodalmi élmények feldolgozását különböző eszközök, anyagok, barkácsolási lehetőségek biztosításával segítse elő.

A bábozáshoz, meséléshez, dramatikus játékhoz a szükséges feltételeket teremtsen meg a gyermekek számára.

A spontán adódó helyzetekre, a kedvező körülmények tudatos kiválasztására, előidőzésére építse a mese, versmondást.

A gyermekek önálló szöveg és versmondására teremtsen lehetőséget.

A mindennapi mesélésre, verselésre, mondókázásra, élmények feldolgozására találjon alkalmat.

Érvényesítse előadásmódjában a beszéd zenei elemeit.

Megvalósításhoz szükséges feltételek:

Hely, idő, eszköz, élmény biztosítása.

Igényes beszédű, irodalmat szerető, művészetekre érzékeny óvónő.

Anyagok biztosítása a szükséges eszközök elkészítéséhez.

Igényes, esztétikus, tartás mese könyvek, lapozgatók, verses könyvek.

Ismeretterjesztő könyvek, képes lexikonok legyenek megtalálhatók a csoportokban a polcokon.

Bábozáshoz, dramatikus játékokhoz eszközök, melyeket többféleképpen, több módon is lehet felhasználni a játékok során.

Színvonalas irodalmi élmények nyújtása. (bábelőadások, könyvtári látogatások, irodalmi műsorok)

Az óvónők önképzéséhez álljanak rendelkezésre szakkönyvek.

A fejlettség várható eredményei óvodáskor végére:

- A gyermekek játék közben odaillo szövegeket, rigmusokat, versikéket mondanak. Igénylik az elhangzott mesék, versek, mondókák ismétlését, többet meg is jegyeznek.
- Igénylik és maguk is tevékenyen részt vesznek a mesemondáshoz, mesehallgatáshoz szükséges körülmények megteremtésében.
- Össze tudják kötni a folytatásos mesék, verses-mesék, meseregények, történetek szálait. Kedvelik az ismert mesei motívumok bábozását, dramatizálását, eljátszását.
- A mesében hallott szavakat, mesefordulatokat, szereplőik nevét beépítik mesemondásukba, játékukba.
- Felismerik, hogy a könyv értékes és hasznos információhordozó, élményt adó fontos érték. Az elkezdett, kitalált történetet saját fantáziájukra hagyatkozva be tudják fejezni, képről tudnak mesélni, beszélgetni.
- Képek alapján felismerik a meséket, a mese könyvek között el tudnak igazodni, a könyvekre vigyáznak.

A program megvalósításához szükséges eszközök:

Képeskönyvek, mesekönyvek, verses kötetek, képes lexikonok, leporellók, CD-k, mese kazetták, diafilmek, bábok, ujjbábok, ruhadarabok, jelmezek, paraván,

Módszertani alapelvek:

Szem előtt kell tartani, hogy a mese a gyermek érzelmi, értelmi, és etikai fejlődésének fejlesztésének legfőbb segítője.

A gyermekek nyelvi képességének fejlesztését versekkel, mesékkal, dramatikus játékokkal, bábozással biztosítani kell.

A művészi értékű irodalmi alkotásokkal nyújtunk esztétikai élményt. Az óvodai ünnepélyeknek legyenek színfoltjai a mesék, versek

Az irodalmi nevelés kapcsolata más területekkel.

Az anyanyelvi nevelés eszköze az irodalmi nevelésnek.

A verseknek, mondókáknak ritmusuk, zenei hatásuk van, szoros kapcsolatban vannak a zenei neveléssel.

Az irodalmi nevelés során feldolgozott meséket, verseket, mondókákat mozgással kísérik, így a testneveléssel is kapcsolatban van.

A vizuális neveléssel a belső kép megjelenítése az ábrázolás eszközeivel.

Ének-zene, énekes játék

A zenei nevelésben pótolhatatlan szerepe van az óvodának. Célja a zenei képességek fejlesztésén túl zenét értő és szerető, egészséges lelkű, kulturált, boldog emberré nevelés. Eszköze a zene, az énekszó.

Kodály így fogalmaz: “Amit itt tanul a gyermek, soha nem tudja elfelejteni: vérévé válik.”

A zenei nevelés alapja az énekes játék, mert általa nemcsak a zenei készségek fejlődnek, hanem a gyermek teljes személyisége.

Cél:

A zenét értő, szerető, egészséges lelkű, kulturált, boldog emberré nevelés.

Megvalósítás feladatai:

A dalos játékok, mondókák, énekes játékok, zenehallgatás anyagának kiválasztásánál az életkorhoz és a csoporthoz való igazodás érvényesüljön.

A zenei anyag feldolgozásában, a játékok sorrendjében, a zenei képességek fejlesztésében a fokozatosság elve érvényesüljön.

A népdalok, népi mondókák, ritmusokon keresztül a néphagyomány megismertetése.

Az egyszerűbb népi hangszerekkel való ismerkedés.

A családi hétvégéken a tánc ház hagyományának megismerése.

Óvodapedagógus feladatai:

S gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének, játékos zenei alkotókedvének, mozgáskultúrájának fejlesztése a gyermekdalok ritmusán keresztül.

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

A gyermekek megismertetése a néphagyomány és a művészi értékű gyermekdalokkal, melyek felébresztik a zenei érdeklődésüket, fejlesztik fogékonyságukat, alapot adnak zenei műveltségük továbbfejlesztéséhez.

A zenei anyanyelv megalapozásával, a mindennapos közös énekléssel, játékkal növeljük a gyermekek biztonságérzetét, segítjük gátlásaik feloldását, s kedvezően befolyásoljuk közösségi érzésük és magatartásuk alakulását.

Az aktív, játékos zenei tevékenységek során segítjük a társas együttlét örömét.

A zenei anyag feldolgozása során összehangoljuk a dalanyagot a zenei feladattal, a gyermekek fejlettségi szintjének, érdeklődésének, képességeinek figyelembe vételével.

A zenei anyag feldolgozásában, a játékok sorrendjében, a zenei képességek fejlesztésben a fokozatosság elvét követjük.

Feladatunk, hogy céltudatosan fejlesszük a gyermekek mozgáskészségét, a már ismert lépések és mozdulatok variálásával, továbbfejlesztésével egyszerűbb táncokat taníthatunk. Arra ösztönözzük a gyermekeket, hogy találjanak ki változatos mozdulatokat, alkotó fantáziájuk a táncban is kibontakozhasson.

Óvodai rendezvényeinken élő adásban hallgathatnak gyermekeink régi népdalokat, táncmuzsikát.

Megismertetjük a gyermekeket egyszerű népi hangszerekkel, lehetőséget adunk, hogy ezeket kipróbálhassák, ezekkel játszhatnak, zenélhessenek.

Megvalósításhoz szükséges feltételek:

- Óvónő zenei képzettsége, felkészültsége.
- Népi hangszerek, ritmus hangszerek, egyszerű gyermek hangszerek biztosítása.
- A dalos, énekes játékokhoz szükséges eszközök megléte.
- Megfelelő idő, hely biztosítása a játékokhoz.
- Daloskönyvek, lemezek, CD-k, magnókazetták, élő zene a Zenei élmény nyújtásához, zenehallgatáshoz.

A fejlettség várható eredményei óvodáskor végére:

Csoportosan és egyénileg énekelnek 3-6 hang, illetve c-d hangterjedelmű dalokat, tisztán, önállóan is.

Óvónőnek, egymásnak visszaénekelnek dallam és ritmusmotívumokat csoportosan és egyéni leg. A gyermekek felismerik és együtt gyakorolják a zenei relációs fogalompárokat, az ismert dalokat felismerik a kezdő- vagy belső motívumokról. Felismerik a sokféle zenei hangot, megismerik egymás hangját, érzékelik a zaj irányát, távolságát, minőségét. Figyelemmel és örömmel hallgatnak hosszabb énekeket vagy hangszeren előadott dalokat, érzékelik az egyenletes lüktetést és ritmust. Éneklés és mondókázás során önálló tempótartásra képesek. A dalos játékok eljátszása során esztétikusan, egyöntetűen mozognak, változatos térformákat alkalmaznak.

Szívesen táncolnak dalos játékokra, gyermekdalokra, népi zenére.

Program megvalósításhoz szükséges eszközök:

Dalokönyvek, hangszerek, Cd-k, magnókazetták, eszközök a játékokhoz.

Módszertani alapelvek:

Biztonságot jelentő, nyugodt légkört teremtünk, változatos módon keltjük fel a gyermekek érdeklődését, hogy érzelmi indítékból fakadó énekléssel bátran kifejezésre juttathassák gondolataikat. Napközben többször is - lehetőséget kihasználva- énekelünk, mondókázunk, beszélve énekelünk, ezzel is kedvet ébresztünk a gyermekekben az utánzásra, énekelgetésre. Ez is segíti, hogy minél több dallamfordulat rögződjék, amit maguk is felhasználva hangicsálnak, dúdolgatnak. Olyan játékos utánzó mozdulatokat találunk ki, amelyeknél a gyermekek teste nyugalmi állapotban van, csak a karjuk, kezük, esetleg a fejük mozog. A dalanyag kiválasztásakor különbséget teszünk a csak meghallgatásra, előéneklésre szánt dalok és a megtanulásra is megfelelő, kis hangterjedelmű dalok között; figyelembe vesszük a játékok életkornak megfelelő tervezésével együtt az egyes dallamfordulatok, motívumok nehézségi fokát. A zenei fogalompárok megértését sokféle tapasztalati formában - énekkel, mozgással gyakoroljuk a játékosság és fokozatosság érvényesítésével. A zenehallgatáshoz gazdag, változatos anyagokat lálogatunk, hagyjuk, hogy a zene hasson sajátos, művészi módon.

Az ünnepi műsorok összeállításánál alapvető, hogy a gyermekek a már ismert játékaikat énekeljék, játsszák el.

A zenei nevelés kapcsolata más nevelési területekkel:

Az ódai zenei nevelés a gyermeket élményhez juttatja, felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat, fejleszti zenei hallásukat, ritmusérzéküket, zenei emlékezetüket, zenei alkotó kedvüket, elősegíti mozgáskultúrájuk fejlődését.

A zenei nevelés hat az érzelmre, értelemre, a társas együttlét örömeit adja. Kapcsolódik a természet és a társadalmi környezet minden formájához. A zenei élmény serkenti a gyermekek képi és irodalmi alkotások iránti esztétikai kíváncsiságát, alkotókedvét, miközben fejlődik zenei emlékezetük, képzeletük, s esztétikusan formálódik mozgásuk.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Az ember ismeretei döntő részét vizuális úton nyeri, ezért a vizualitás a társadalmi érintkezésben, kommunikációban rendkívül fontos szerepet tölt be. Az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására. Az óvodában a vizuális fejlesztésnek objektív és szubjektív feltételei vannak. Szubjektív a pedagógus vizuális tevékenysége, melyet a gyakorlat tesz biztosabbá és a helyes módszerek megválasztása még eredményesebbé.

Cél:

A vizuális látásmód fejlesztése, a technikák biztos elsajátítása, szépérzék, ízlés formálása, művészeti értékek megláttatása.

A fogalmakban történő gondolkodás, a logika fejlesztése, szemléletesebbé tétele, a globálislátásmód, szemlélet kialakítása.

Az ismeretszerzés, megjegyzés elősegítése, esztétikai és etikai igényesség megalapozása, fej fejlesztése.

Megvalósítás feladatai:

Hely, idő, eszköz, élmény biztosítása a vizuális tevékenységekhez.

Életkornak, fejlettségnek megfelelő technikák megismertetése, elsajátításának segítése.

Képessé tenni a gyermekeket a technikák elsajátítására, hogy örömeiket leljék a vizuális tevékenységekben.

A vizuális tevékenységekhez szükséges eszközök mindig álljanak a gyermekek rendelkezésére, hogy amikor kedvük, indíttatásuk van, nyugodtan alkothassanak, festhessenek, rajzolhassanak, vághassanak, ragaszthassanak.

Lehetőséget kell biztosítani, hogy élményeiket feldolgozhassák, kiadhassák magukból az ábrázolás során.

A közös ábrázoló tevékenységre is lehetőséget kell adni, hogy megtapasztalják a közös siker, a közös öröm érzését.

Óvodapedagógus feladatai:

A vizuális tevékenység során olyan feltételeket teremtünk, melyek a gyermek kíváncsiságának, utánzási hajlamának, feladatmegoldó kíváncsiságának kielégítésére épül, a kreativitás megtartásával

Biztosítjuk azokat a feltételeket, melyek a képi-plasztikai kifejezőképesség, az ábrázoló, konstruáló, elemi képolvadási, térbeli tájékozódó, rendező képességek fejlesztését segítik.

A vizuális tevékenységek során mindig meghatározó a gyermek életkora, egyéni fejlettségi szintje. A mindennapok során olyan benyomásokhoz, élményekhez juttatjuk a gyermekeket, melyek elősegítik és ösztönzik az alkotótevékenységet, valamint segítik minden gyermek belülről serkentő motiválását fejlődését, képi gondolkodását.

Lehetőséget teremtünk, hogy gyermekeink rácsodálkozhassanak a természet szépségeire, színeire, formáira.

Megismertetjük a gyermekeket az anyagok különbözőségével, tulajdonságaival, az ábrázolás és konstruálás munkafogásaival, technikáival.

Kihasználjuk a lehetőségeket, (kiállítás, galéria, épület, rajz, festmény, szobor, albumok, stb.) hogy gyermekeink megismerhessék a műalkotásokat, népi motívumokat, népi alkotásokat.

Ábrázoló tevékenységre, barkácsolásra, konstruálásra egész nap folyamán biztosítjuk a lehetőségeket, eszközöket, feltételeket.

Minden gyermek munkája érték, és ekként kezeljük. (házi kiállítás, pályázatok). Fontosnak tartjuk a dicséretet, buzdítást, ösztönzést, sikerélményhez juttatást.

Megvalósításhoz szükséges feltételek:

Megfelelő hely biztosítása a tevékenységekhez.

Különböző anyagok álljanak rendelkezésre a vizuális tevékenységekhez.

Szükséges eszközök széles körének biztosítása a csoportszobában, fejlesztőszobában, udvaron.

Vizuális technikák alapos ismerete az óvónő részéről.

A munkákhoz, játékokhoz megfelelő idő biztosítása.

Teremrendezés szükség szerint.

A fejlettség várható eredményei óvodáskor végére:

A gyermek élményei, gondolatai, ismeretei, elképzelései kifejezésére biztonsággal használja az ábrázolás eszközeit.

Változatos formaábrázolással képes hangsúlyozni a lényeges megkülönböztető jegyeket. Alkotásai színesek, érvényesíti a kedvelt színeket, képes különböző hangulatokat, változásokat színekkel jelölni, észrevetetni.

Részformák jelennek meg emberábrázolásában, jelzi a legegyszerűbb mozdulatokat, mozgásokat.

A gyermek meglehetősen biztonsággal mozog, tájékozódik az őt körülvevő térben, tapasztalatokat szerez zárt és nyitott terek létrehozásában, rendezésében.

Alkotásaiban jelezni tudja a térviszonyokat, képes felismerni a tárgyak térbeli kiterjedését. Elképzelései, megfigyelései, ismeretei alapján tud formákat mintázni, ritmikus minták használásával díszíteni tárgyakat. A már ismert technikákat önállóan tudja alkalmazni - festés, ragasztás, tépés, nyírás, hajtogatás, konstruálás, összeszerelés, varrás, stb.-.

Egészséges kritikával bírálják és dicsérik saját és társaik munkáját. Önállóan és csoportosan készítenek játékokat, modelleket, kellékeket, maketteket. Figyelmüket tudják összpontosítani, használják technikai tudásukat, saját munkájukat is tudatosan javítják.

A program megvalósításához szükséges eszközök.

Különböző minőségű papírok, anyagok, textíliák, ragasztó: szalagos, tapéta, folyós, stilt Ecsetek más-más vastagságú. Ollók, kaparókések, karcoló pálcikák, hurkapálcikák, papír, üveglapok, falapok. Szita, teaszűrő, szúnyogháló termények, levelek, kövek, kavicsok, tojások, gyöngyök, drótok, fonalak, bőrök. Különböző méretű táblák, lapok, falfelület, aszfalt felület. Homok, só, kókusz, liszt, olaj.

A különböző technikák által megkövetelt eszközök.

Módszertani alapelvek:

Gyermekeink számára lehetővé tesszük, hogy a különböző ábrázolási technikákkal a nap folyamán bármikor gyakorolhassák, alkalmazhassák.

Figyelembe vesszük minden gyermek egyéni képességét, fejlettségét, fejlődési ütemét és ennek megfelelően tesszük választhatóvá a technikát és témát.

Számtalan lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek élményeik, fantáziájuk és megfigyeléseik képi és térbeli megjelenítésére. Úgy motiváljuk a gyermekeket, hogy szívesen tevékenykedjenek az ábrázolás anyagaival, eszközeivel.

Megismertetjük gyermekeinkkel az alkotás örömét.

A vizuális nevelés kapcsolata más nevelési területekkel.

Az ábrázoló tevékenységhez és annak tartalmához kapcsolódó beszéddel a gyermek gondolkodása, nyelvi kifejezőképessége sokoldalúan fejleszhető. Az anyanyelvi neveléshez elsősorban a szavak mögötti képzettartalom formálásával járul hozzá. A vizuális nevelés tartalmában és feladataiban összefüggést mutat a játékkal. Kapcsolódik az irodalmi neveléshez a bábok, játékeszközök, díszletek készítésével a mesék, versek képi megjelenítésével. A szerzett élmények feldolgozásával kapcsolódik a környezeti neveléshez.

Mozgás

A mozgás az óvodáskor egész időszakában jelentős szerepet tölt be a gyermekek fejlődésében, megismerő tevékenységében. Ebben az életkorban a gyermekek a mozgás, a tevékenység által szereznek információt a környezetükről.

A nagymozgások, a finommotoros manipuláció az egész személyiség fejlődését elősegíti, kedvezően befolyásolja az értelmi, a szociális képességek alakulását is.

A mozgás sokoldalú tevékenység és feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. A testnevelés fokozásokon túl jelen van a szabad játékban, a környezeti és esztétikai nevelés, valamint a gondozási és önkiszolgáló tevékenységekben is.

A mozgáson keresztül pedagógiai és pszichológiai feladatokat egyaránt megvalósítunk. A mozgásfejlesztés fő feladatait a nagymozgások, szem-kéz, szem-láb koordináció, egyensúlyérzék, finom motorika fejlesztését természetes módon építjük be a gyermek tevékenységébe. A kiemelt mozgásfejlesztés két területen valósul meg: a szabad játékban a gyermekek spontán, természetes mozgása közben, a kötelező testnevelés foglalkozásokon.

Cél:

A gyermekek mozgáson keresztül minél több információt szerezzenek környezetükről.

A mozgás segíti a személyiségfejlődését, befolyásolja az értelmi és szociális képességek alakulását. Mozgáson keresztül a fizikai erőnlét, a testi képességek, a mozgáskészség, a mozgástapasztalatok általi személyiségfejlesztés.

A mozgás hozzájárul a légző és keringési rendszer teljesítőképességének, a csont és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez.

Megvalósítás feladatai:

A mozgástapasztalatok rendszeres fejlesztése, bővítése. -

A rendszeres mozgással kedvezően befolyásolni az egész szervezet növekedését, a légző-, és keringési rendszer teljesítőképességének, a csont- és izomrendszer teherbíró képességének fejlődését.

A rendszeres mozgás során fejleszteni a pszichikai, testi, értelmi, és szociális képességeket, ezek eredményeként egészséges, megfelelő állóképességgel rendelkező, egészséges életvitelű gyermekeket nevelni.

A mozgásos játékok, a testnevelés foglalkozások anyagának megválasztásában a fokozatosság elve érvényesüljön a gyermekek életkori és a fejlettség szintjének figyelembe vételével.

Óvodapedagógus feladatai:

Jó levegőjű, tiszta környezet, megfelelő hely megteremtése a mozgásfejlesztéshez. A mozgás megszerettetése, a gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése. Rendszeres mozgással egészséges életvitel kialakítása. Mozgástapasztalatok bővítése, sok gyakorlással a mozgáskészségek alakítása. Differenciált feladatadással az egyéni fejlettség figyelembe vétele. A testi képességek, a fizikai erőnlét fejlesztése.

A gyermekek megfelelő terhelésének biztosítása az aktivitási szintek változtatásával. Mozgáson keresztül az értelmi strukturális és a szociális képesség fejlesztése. A testnevelési játékok során sokféle fejlesztési feladat megvalósításának segítése. Kiemelten testséma, nagymozgások, szem-kéz koordináció, szem-láb koordináció, egyensúlyérzék, térészlelés fejlesztését célzó játékok.

Szabad játék során népi játékok alkalmazása: ugrókötel, ugróiskola, hulla-hopp karika, labdajátékok, szerepes játékok, stb.

Megvalósításhoz szükséges feltételek:

A mozgásfejlesztéshez szükséges hely, idő, sokféle eszköz.

Tiszta, friss levegőjű terem, vagy a szabadban megfelelő biztonságos hely.

A mozgásszükséglet kielégítéséhez a megfelelő szervezeti keret megválasztása.

Biztonságos eszközök.

A gyermekek terhelhetőségének megfelelő ismerete.

A fejlettség várható eredménye óvodáskor végére:

A gyermekek szeretnek mozogni, jó közérzettel, jó hangulatban végzik a mozgásos feladatokat.

Kitartóak a mozgásos játékokban.

Növekszik teljesítőképességük. Mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik.

Mozgástapasztalatuk növekszik az egyensúlyozásban és az ugrásban. Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak.

Fejlődik tér- és időbeli tájékozódó képességük. A gyermekek mozgása, finommozgása, egyensúlyészlelése fejlődik, összerendezett mozgásuk kialakul.

Ismerik és megértik a vezényszavakat. Tudnak ütemtartással járni, amit a természetes járással tudnak váltogatni.

20, 30 métert futnak állórajtból kiindulva. Combfogással talicskáznak.

Padmerekítő gerendán egyensúlyoznak. Lábmozgást végeznek hátra függő állásban. Tetszés szerinti akadályt átugranak 6-8 lépés nekifutásból. Kislabdát hajítanak távolba. Tudnak helyben járás közben labdát pattogtatni, tudnak labdát vezetni. Labdát fognak, feldobnak, elkapnak, elfognak, gurítanak.

Gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végzik. Guruló átfordulást végeznek előre, hátra. Kézenállás játékos előkészítő gyakorlatát végzik. Betartják és betarttatják a szabályokat a különböző egyéni-, csoportos-, sor- és váltóversenyek során., Gimnasztikai gyakorlatokat végeznek, páros, társas- és kézi szer gyakorlatokat különböző formákban. Szerep és utánozó játékokat játszanak (fogójáték, váltóverseny)

Irányváltoztatással különböző térformákban járó gyakorlatokat végeznek.(természetes járás, speciális járás, ütemérzékfejlesztőjárást).

Ugrásokat végeznek: távol és magasugrás helyből és nekifutásból, mélyugrás különböző magasságú szerekről, felugrás, leugrás.

Futógyakorlatokat végeznek: természetes módon, kötetlenül, versenyszerűen, különböző szervezeti formákban (váltó-, sorverseny).

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

Támaszgyakorlatokat végeznek talajon és szeren: csúszás, kúszás, mászás, gurulóátfordulás, gurulás, kézenállás előkészítő gyakorlata.

Egyensúlyozó gyakorlatokat végeznek talajon és különböző szereken.

Különböző dobásokat végeznek kézzel, két kézzel, alsó-, felsődobással, célba dobással, távolba társnak.

Labdagyakorlatokat végeznek: labdavezetés járással, lassú és gyorsfutással, gurítás.

A program megvalósításához szükséges eszközök:

Mozgásfejlesztő eszközök: füles labda, kislabda, nagylabda, beton labda, foci labda, ping-pong labda, teniszlabda. Tini-kondi Body-Roll hengerek, szőnyegek, zsámolyok, kis ugró szekrények, bordásfalak, WESCO eszközök, ugrókötelek, karikák, padok, asztalok, különféle méretű székek, kötelek, magasugró lécek, tornabotok, szalagos botok,

Mindennapi testnevelés:

A mindennapi testnevelés megalapozza azt az igényt, hogy rendszeresen mozogni jó és szükséges. Anyagát a mozgásos játékok adják, kiegészülve egy-egy gimnasztikai gyakorlattal. A játékokat spontán érzelmi motivációra építve, az egyéni fejlettségi szintet figyelembe véve választjuk ki. A mozgásos játékok természetesen és egyértelműen ötvözik a játék és mozgás hatásrendszerét és komplex módon fejlesztik a gyermek személyiségét.

A testnevelési játékok sokféle fejlesztési feladat megvalósítását segítik. Vannak kiemelten testséma, nagymozgások, szem-kéz, szem-láb koordináció, egyensúlyérzék, térészlelés, keresztcsatorna fejlesztését célzó játékok.

A népi játékok leginkább a szabad játék során alkalmazható. Ilyenek az ugrókötelezés, ugróiskola, karikás játékok, labdajátékok, hunyójátékok, szerepes játékok (gyertek haza ludaim)

Módszertani alapelvek:

Az óvónő keltse fel a gyermekek mozgás iránti érdeklődését, fejlessze testi képességüket, bátorságukat, ügyességüket, testi erejüket, gyorsaságukat, állóképességüket.

Törekedjék a szabad mozgás és gyakorlat végzése során minél változatosabb, érdekesebb, játékosabb formák alkalmazására.

Tartsa szem előtt a gyermekek teherbíró képességének fejlesztésekor a fokozatosság elvét a könnyebb gyakorlatoktól a nehezebb felé úgy, hogy a mozgásanyag egymásra épüljön.

Törekedjen arra, hogy a különböző szervezeti formákkal kielégítse a gyermekek mozgásszükségletét. (udvari játék, irányított mozgásos játék, mindennapi testnevelés foglalkozás). Biztosítsa a mindennapi frissítő testnevelést és a heti 2-3 (nagy) testnevelés foglalkozást

A testnevelés kapcsolata más területekkel:

Az egészséges életmódra neveléssel, mert a testnevelés fontos szerepet játszik a szervezet biológiai egyensúlyának megóvásában, fenntartásában, így hatását kiegészíti, felerősíti.

A testnevelés során kialakult harmonikus mozgás elősegíti a dalos játékok, ritmikus esztétikus megjelenítését, így kapcsolatban áll a zenei neveléssel is.

A közösségi neveléssel, mert a közös mozgás öröme elősegíti a társas kapcsolatok kialakítását, fejleszti a gyermekek önuralmát, együttműködését, kialakítja az egészséges versenyszellemet.

A külső világ tevékeny megismerése

Az ember maga is a természet része, ezért nem mindegy, hogy milyen szerepet vállal, illetve tölt be önmaga és a természet relációjában. Lehet alkotó, megőrző, megújító, de betölthet közömbös vagy természetet kizsákmányoló szerepet is. Azt, hogy ezek közül az alternatívák közül melyiket választja, illetve milyenné válik a társadalmi szocializáció folyamatában, nagyrészt az Őt körülvevő mikro- és makró környezet határozza meg, ezért fontosnak tartjuk megismertetni a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

A nevelők, a pedagógusok munkája alapvető jelentőséggel bír a gyermek pozitív természetképének kialakításában. Feladatunk, hogy természetszerető, értő és érző emberekké formáljuk növendékeinket. Ennek érdekében kutatunk és alkalmazunk kell azokat a lehetőségeket, amelyek a gyermek megismerő tevékenységét hatékonyabbá, színesebbé és differenciáltabbá tehetik. Be kell avatnunk őket a természet titkaiba, lehetővé kell tenni, hogy a természetet a természetben ismerjék meg.

Minden, amit a gyermek lát, hall, tapasztal, amivel tevékenykedik, amivel ismerkedik, Új, magasabb szintű képességek kibontakoztatását eredményezi. Olyan tevékenységeket kell kezdeményeznünk, amelyek megfelelő mennyiségű és minőségű tapasztalatokat

eredményeznek. A gyermeki gondolkodás is tapasztalatokra épít, amelyet a megismerő tevékenység során szerez.

A megismerő tevékenység alapja az észlelés. A gondolkodást a problémahelyzet kelti életre.

Cél:

A gyermekek pozitív természetképének kialakítása. A természetet óvó, védő szerető, tisztelő emberekké váljanak gyermekeink.

A gyermekek gondolkodásának fejlesztése, kereső, felfedező, alkotó tevékenységre ösztönzése.

Megvalósítás feladatai:

Természet sokoldalú megismerése az életkori sajátosságok, fejlettség figyelembe vétele. Az évszakok változásának ugyanazon helyen történő megismerése.

Természetet ismerő szakemberek általi megismerés biztosítása.

Természetjárással, kirándulások, séták szervezésével lehetőség adása, hogy a gyermekek lássák és élvezzék egy-egy tájegység formáit, nap- és évszakonként változó színeit, formáit, alakzatait, növény- és állatvilágát, esztétikai élménybe részesüljenek.

Gondolkodás fejlesztő probléma helyzetek teremtése, hogy gondolkodásuk, képzeletük, észlelésük, megismerőtevékenységük életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően gyarapodjon.

Óvodapedagógus feladatai:

Minél több lehetőséget kell adnia a megismerésre, tapasztalatszerzésre. A megismertetés során figyelni kell, hogy minél több érzékszervvel való megtapasztalásra adjon lehetőséget. Segítenie kell, hogy a gyermekek maguk fedezzék fel a környezet tárgyait, jelenségeit, összefüggéseit, maguk vonják le a következtetéseket. A gyermekek meglévő élményeinek felidézésével ismeretek elmélyítése, rendszerezése, feldolgozása. Élményszerűen ismertesse meg a gyermekekkel a vidék természeti alakzatait, növény- és állatvilágát, forma- és színvilágát. A gyermekek kíváncsiságát, érdeklődését felkeltve, ébren tartva törekedjen arra, hogy a tapasztalatok, ismeretek állandóan gyarapodjanak, megismerési vágyuk kielégítse. A cél, hogy amit érezni lehet, érezhessék, amit megtehetnek, meg tudják tenni. Lehetőséget kell adni a vizsgálódásra, próbálkozásra, keresgélésre, felismerésre, az események szervezésére egy elfogadó, érzelmek gazdag, megérett légkörben. Igényünk és célunk, hogy amit csak lehet, élet közelbe hozzuk a gyermekek számára.

Lehetővé tesszük a gondolkodási képességek fejlesztését, ehhez optimális feltételeket teremtünk. Tapasztalás: érzékelés, észlelés, megfigyelés

Emlékezés: mozgásos, cselekvéses, képi emlékezés, szóhasználatra, eljárásra, módszerekre emlékezés, élmények felidézése

Megértés: azonosítás, megkülönböztetés, összefüggések felismerése, állítások, kérdések, utasítások megértése

Konstruálás: szabad és egy-egy feltételnek megfelelő alkotások-formák, mennyiségek, összességek előállítás, megkeresése

Ítéloképesség: annak megítélése, hogy egy összefüggés fennjl-e adott tárgyak között, hogy egy állítás igaz-e konkrét helyzetben

Nyújtson matematikai tapasztalatokat a környezet megismerése során.

Fejlessze a csoport egészének fejlesztésével összehangolva egyéni megismerő képességüket, problémalátásukat, problémamegoldó képességüket.

Ismertesse meg a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és térviszonyokat.

Megvalósítás feladatai:

A napi tevékenységek során a környezet megismerése, megfigyelése, élményekhez jutás lehetőségének megteremtése.

A természet kincseinek gyűjtése, felhasználása a különböző kezdeményezéseken, foglalkozásokon.

A környezet megismerése során matematikai tapasztalatokhoz juttatás.

A fejlődés várható jellemzői óvodás kor végére:

Tudják teljes nevüket, meg tudják mondani, kik tartoznak családjukba, ismerik lakásuk címét, szüleik nevét, foglalkozását.

Eligazodnak az óvoda (épületében, udvarában) közvetlen környékén, ismerik az óvodában dolgozók munkáját és ismerik környezetükben lévő intézmény rendeltetését. (bölcsőde, iskola, posta, stb.)

Ismerik, megnevezik a testrészeket, igényesek testük tisztaságára. Ismerik az orvos gyógyító munkáját.

Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában, ismerik a közlekedési eszközöket (vízi, légi, szárazföldi,)

Felismerik és megnevezik, felidéznek környezetük tárgyain az alapvető színeket, sötét és világos változatait.

Ismert tárgyakat, jelenségeket, növényt, állatot külső jegyei alapján, különböző szempontok szerint (mennyiség, minőség, nagyság, szín, forma) összehasonlítanak.

Felismerik a napszakokat.

Különbséget tudnak tenni az évszakok között, ismerik azok jellegzetességeit.

Ismerik az állatokat (házi, vad, madár, bogár) csoportosítják élőhelyük, külső jegyeik, hasznosságuk alapján.

Képesek jól ismert tulajdonságok szerinti válogatásra, folytatásra, sorba rendezésre. Legalább tízig tudnak számolni.

Mennyiségek megállapításánál alkalmazzák az összemérést, párosítást, elrendezést. Képesek térbeli és síkbeli alakzatokat létrehozni, szétválogatni, egyszerű tulajdonságait megnevezni.

Tudnak térben tájékozódni, követni tudják az irányokat, használják a névutókat.

Módszertani alapelvek:

Alakítson ki a gyermekekben pozitív érzelmi viszonyt a természethez, emberekhez és azok alkotásaihoz.

Erősítse a gyermekekben a környezet iránti szeretetet és védelmet, neveljen a természeti értékek megőrzésére.

A gyermekek kíváncsiságára alapozva biztosítson lehetőséget a természeti jelenségek folyamatos megfigyelésére, élményszerzésre, tapasztalatszerzésre.

Tegye lehetővé a gondolkodási képességek alakulását, fejlesztését, biztosítsa hozzá az optimális feltételeket.

A környezet megismerésére nevelés kapcsolata más területekkel:

A környezet felfedezésének az élményszerzésnek szerves velejárója a tapasztalatok szóbeli feldolgozása. Ily módon az anyanyelvi neveléssel összefonódva lehetőséget ad a nyelvi kifejezőkészség fejlesztésére, ok-okozati viszonyok megláttatására, következtetések levonására.

Az élmények feldolgozása a vizuális neveléssel, az irodalmi neveléssel is kapcsolódik.

Munka jellegű tevékenységek

A gyermek mindennapi tevékenységének része a munka jellegű tevékenység, amely az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat. Ahogy ez a tevékenység az idők során egyre önállóbbá

válik (önkiszolgálás, napi tevékenység, megbízások önálló teljesítése) ez a gyermekek egyre magasabb fokú együttműködését igényli. Eközben természetes módon alakul a gyermekek szociális magatartása, társas kapcsolata. Mindennapi munkálkodásuk közben egyre több információ és pontosabb tapasztalat birtokába jutnak az őket körülvevő világról. Munka jellegű tevékenységük során társadalmi környezetükről is speciális ismereteket szereznek. A negatív és pozitív élethelyzetekben szerzett tapasztalatok (az óvodapedagógus tapintatos segítségével) közösen vezetnek el a kívánt változásokhoz. A gyermekeket munkájuk során ne csak a megfelelni akarás vezesse, hanem természetes, észrevétlen módon reagáljanak a külső szükségleteikre, segítsenek önmagukon, vegyék észre, ha valamit meg kell csinálniuk. Feladatuk elvégzése során nem csak megtanulják az eszközök célszerű használatát, hanem közben természetes módon fejlődnek.

Lehetőség nyílik a keresztcsoportnak fejlesztésére a különböző észlelési formák összekapcsolásával, a munkavégzés pontosabbá, szervezettebbé, egyszerűbbé válik.

Természetes módon alakul a gyermekek szociális magatartása, társas kapcsolatai. Miközben Önmagát ellátja, rengeteg tapasztalatot szerez. Helyben, időben, mozgásában állandóan alkalmazkodnia kell társaihoz, ez fontos érintkezést igényel gyermek-gyermek, gyermek-felnőtt között. (pl. terítés, öltözködés, stb.)

Munkafajták az óvodában:

- testápolás
- étkezés
- önkiszolgálás
- környezet rendjének megőrzése
- alkalomszerű munkák
- egyéni megbízások
- közösségi munkák
- naposi munkák
- felelősi munkák, kisebb segítések
- növény- és állatgondozás

Óvodapedagógus feladatai:

Tapintatos, tudatos, segítőkész, percre kész legyen. Teremtse meg a megfelelő munkalehetőséget, biztosítsa a megfelelő eszközöket. Adjon elegendő időt a munka

elvégzésére, válassza ki és rendezze át a megfelelő helyet a munka elvégzéséhez, a munkaeszközöket tegye hozzáférhetővé.

Békés légkör megteremtése, hogy a gyermekek bizalommal forduljanak hozzá. Az egyes munkafajtákat fokozatosan vezesse be, gyakoroltassa, s növelje a munka mennyiségét fokról-fokra.

A gyermekekkel el kell juttatnia odáig, hogy a kezdeti öncélú, egyéni indítékok „társadalmi” indítékot kapjanak.

Mindig értékelje a gyermekek munkáját. Lassan, differenciáltan, a gyermekek egyéni fejlettségét figyelembe véve állítson fel követelményeket. Munka feladatot soha ne adjon büntetésként, mindig jutalom, kitüntetés legyen.

Óvodáskor végére elért várható fejlődés jellemzői:

- a naposok önállóan terítenek, esztétikusan elrendezik az evőeszközöket nagyobb önállósággal, felelősséggel tudják ellátni feladataikat
- a munka értékelése során alakul reális önértékelésük
- észreveszik, mire van szükség a környezetükben -
- a csoport díszítésében, rendezésében rész vesznek, önállóan képesek a terem díszítésével kapcsolatos feladatok elvégzésére
- vigyáznak a terem rendjére, a játékokra és munkaeszközökre
- aktívan részt vesznek a növények- és állatok gondozásában, elvégzik az ezzel kapcsolatos feladatokat
- a testápolással kapcsolatos munkafolyamatokat szükség szerint bármikor elvégzik, vigyáznak a mosdó- és környezetük rendjére
- evőeszközöket biztonságosan használják, (kanál, villa, kés)
- bonyolultabb feladatokat is szívesen teljesítenek,
- olyan megbízásokat is elvégeznek, amelyek otthoni előkészületeket igényelnek
- önállóan előveszik az állandóan használt eszközöket
- a kicsik segítése természetessé válik számukra
- az udvari munkában aktívan részt vesznek
- tevékenységek közben megismerik testrészeiket, tudatosodik bennük a testrészek funkciója
- fejlődik nagymozgásuk, finommotorikájuk

- megismerkednek a térbeli viszonyokkal, ezáltal fejlődik szókincsük, térészlelésük
- megnevezik a formákat, színeket, méreteket

2.5 Az óvodások személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

Óvodánk elsődleges szempontja a szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelmekben gazdag óvodai élet megteremtése.

Testileg, lelkileg és szociálisan megfelelően fejlődő személyiséggé szeretnénk nevelni a ránk bízott gyermekeket, a genetikai adottságokat, a családi háttérrel, az óvodai környezetet és általában a környezeti hatásokat figyelembe véve.

Fontos, hogy az egészsz napi óvodai életet árnyaltan, sokszínűen, az egyéni és életkori szükségleteket, különbözőségeket figyelembe véve szervezzük meg. Ezzel biztosítjuk, hogy a gyermekek egyéni ritmusuknak megfelelően fejlődjenek.

Fontosnak tartjuk, hogy óvodásaink vidám, mindenre nyitott, kiegyensúlyozott játékban elmélyülő, kreatív, megfelelő önbizalommal rendelkező személyiségek legyenek.

Szeretnénk, ha érzelmileg stabil, családszerető és tisztelő, társaikat elfogadó és velük együttműködő, szociálisan érett gyermekekké váljanak.

Tudjanak kommunikálni és egymásra figyelni. Legyenek egymás iránt toleránsak, tiszteljék a másik véleményét, elképzelését, segítsék egymást, a másság elfogadása legyen számukra természetes.

Óvodánk kapuját átlépve érezzék a gyermekek, hogy itt szerető óvónők várják, gondoskodó felnőttek veszik körül, társaival nyugodt, biztonságot adó légkörben tudnak tevékenykedni, személyiségüket tiszteletben tartják.

Ismerjék fel a szépet és a jót környezetükben, válják igényükké a környezet védelme.

Ismerjék a természeti és társadalmi környezethez való alkalmazkodás szabályait.

2.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység Integrált fejlesztés, felkészítés az óvodában

Feladatunk a család, az óvoda egymásra épülő, nevelői hatásának segítése a kisgyermek személyiségének fejlődése érdekében. Lényeges az általános személyiségfejlődés szempontjából, hogy, a családi körben zavartalanul erősödhet a korai életszakaszban oly fontos anya-gyermek kapcsolat. Óvodánk felvállalja a speciális problémákkal küzdő gyermekek

nevelését (beszédhibák, grafo motoros éretlenség, tanulási nehézség, mozgás-, hallássérülés, megállapodott értelmi fejlődés, lisztérzékenység, ételérzékenység-lehetőség szerint).

A sikeres fejlesztés érdekében fontosnak tartjuk a szakmai kapcsolatok kiépítését, fejlesztő TEAM működését. A szakemberek megerősíthetik munkánkat, kiegészíthetik azt, s ez az összehangolt tevékenység teszi sikeressé, hatékonyá az együttnevelést. A nevelés során nagy figyelmet szentelünk annak, hogy lehetőleg minél több sikerélménnyel, pozitív elfogadással találkozzon a „sérült” gyermek. A gyermek önbizalmát erősíti az a tény, hogy normál óvodai csoport teljes értékű tagja. Jobban fejlődik önállósága. Az életben elkerülhetetlenül előforduló frusztrációk tolerálási gyakorlata is korán kiépül. Számos alkalma lesz annak megtapasztalására, hogy sok vonatkozásban ugyanarra, sőt egyes dolgokban jobb teljesítményre is képes. A normál gyermekek számára is előnyökkel jár az együttnevelés. Kiskoruktól kezdve megtanulják, elfogadják az egyéni különbségeket. Joggal érzékenyebbé válhatnak más emberek nehézségei iránt, ha rendszeresen együtt játszhatnak a másság jegyeit magukon viselő társaikkal. A csoportokban gyakorolhatják a megkívánt mértékű és jellegű segítségadást. Megalapozódik a mások iránti felelősségérzet, de az empátia is.

A fejlesztőpedagógiai munka sajátos feltételek és keretek között végbemenő, speciális tevékenység, melyet más pedagógiai oktató-nevelő vagy terápiás jellegű munkától egyedi jellegzetességek különböztetnek meg.

A fejlesztő TEAM által kidolgozott feladat sorok, ajánlott tevékenységek segítik az óvónők munkáját. Az óvónők a fejlesztőpedagógiát végzett kolléganőkkel egyeztetve választanak az ajánlásokból, készítenek egyénre szóló fejlesztő feladat sorokat.

A fejlesztő munkát külső szakemberek is segítik (logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus).

Feladatorientált fejlesztés

A fejlesztő folyamat feladatmegoldások sorozatán keresztül valósul meg. A feladatok általában a vezető tünetre vagy gyakori tünet együttesre speciálisan kialakított fejlesztő program gyakorlat ajánlásai alapján szerveződnek, egyetlen program menetét követő vagy több ajánlásból szabadon válogató formában.

A feladatok tartalmukban a gyermek életkori sajátosságaihoz., az adott életkorú csoport általános érdeklődési köréhez igazodnak.

A fejlesztésben a kompetenciaérzés növekedésén keresztül az egész személyiségre fejlesztő hatással bír. (Komplex Prevenziós óvodai program)

A gyermek spontaneitásából kiinduló fejlesztés

A fejlesztés a gyermek által választott tevékenység belülről történő alakítása nyomán valósul meg. A pedagógus bekapcsolódik a gyermek tevékenységébe, fejlődés telőmozdító változtatásokat kezdeményez, ennek során a gyermek egyéni fejlődés menetéhez igazodik.

A feladatot és személyes élményt egy szituációba integráló fejlesztés

A fejlesztés során az óvónő úgy alakítja a gyermek feladatait, hogy azok nem csupán a korrekciót szolgálják, hanem lehetőséget teremtenek a gyermek számára, hogy pszichés, illetve kapcsolati konfliktusait, feszültségeit megjelenítse. (drámajátékok, önkifejező játékok, vizuális tevékenységek stb.)

❖ **Kapcsolattartás a szülőkkel, az óvoda partnereivel**

Óvoda és család kapcsolata

Az óvoda a családi nevelést egészíti ki, a családdal szorosan együttműködve szolgálja a gyermekfejlődését. Tiszteletben tartjuk a családi nevelést, eredményeit. Segítjük a családi nevelést, fontosnak tartjuk a kölcsönös bizalmat, egymás elveinek tiszteletben tartását. Az együttműködéssorán a gyermek érdekeit kell döntőnek tekintenünk.

A kapcsolattartás formái:

- szülői értekezlet
- fogadó óra (rugalmas)
- nyílt nap
- családi hétvége-
- szülő kirándulás
- alkalmoszerű megbeszélések

*Tamási Béni Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

- családlátogatás

A katolikus óvodákban az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

- Kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás
- A családlátogatás, a gyermek otthoni környezetének megismerése
- A fogadóóra a gyermek fejlődésének nyomon követését szolgálja
- Szülői értekezletek szervezése
- Szülői közösség, óvodaszék működésének segítése
- Játsonapok, foglalkoztató tevékenységek, nyíltnapok lehetőségének megteremtése.
- Közös kulturális programok szervezése
- Zarándoklatok, kirándulások felkínálása
- Közös szentmisén való részvétel
- Az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása

Óvoda és bölcsőde kapcsolata

Egy épületében van a két intézmény. Szinte naponta találkozunk a gondozónőkkel, gyermekekkel. Az óvodába lépés előtt az óvónók belátogatnak a bölcsődébe, majd a gyermekek gondozónőikkel együtt átjönnek az óvodába ismerkedni.

Óvoda és iskola kapcsolata

Az iskolával kapcsolatunk kétirányú. A leendő elsős tanítókat meghívjuk az óvodai rendezvényekre. Az iskolába játékos délelőttre ellátogatunk az óvodásokkal.

Szakmai napokra, előadásokra témától függően meghívjuk egymást és érdeklődés szerint részt veszünk azon.

Óvoda és közművelődési intézmények kapcsolata

A kapcsolattartás folyamatos. A Művelődési Központba rendszeresen ellátogatunk a rendezvényekre. (báb előadás, zenés műsorok, városi rendezvények). A nagycsoportosok balett

tanfolyamra-, tánc foglalkozásokra járnak, részt veszünk a játszóházas foglalkozásokon. A gyermeknapok, karácsonyi játszóházak lebonyolítását segítjük.

A Könyvtár szervez az óvodások részére vers-, és mesemondó versenyeket, könyvtári foglalkozásokat, mese délelőttöket.

Nevelési Tanácsadó, Gyermekjóléti Szolgálat

A kapcsolattartás folyamatos.

Tolna Megyei Önkormányzat Pedagógiai Szakszolgálat Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsága

Kapcsolattartás folyamatos.

Kapcsolat a gyermekorvossal, védőnőkkel

A gyermekorvosok elvégzik az évente szükséges vizsgálatokat. A védőnők figyelemmel kísérik, rögzítik a gyermekek fejlődését, növekedését. A védőnők látás-, hallásvizsgálatot végeznek, ha szükséges a gyermeket a háziorvoshoz irányítják, fertőzés esetén megteszik a szükséges intézkedéseket (hajtetű, egyéb)

A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőség szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

❖ Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Az ünnepek az év és az élet forduló- és csomópontjai, amelyek a világmindenség szellemiségével kapcsolhatják össze az embert. A természet szüntelen körforgásban, az évszakok váltakozásában éli ritmusát. Ezekkel a ritmusokkal összhangban él óvónő és gyermek ünneptől-ünnepig. Mivel a gyermek koránál fogva még nem értheti meg közvetlenül az ünnepek belső tartalmát, ezért az óvónő felelőssége ezeket a tartalmakat érzékekkel felfogható, átélhető formákba önteni számára.

Hagyományos ünnepeink, rendezvényeink:

*Tamási Béri Balogh Ádám Katolikus Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda*

Hónap	Időpont	Esemény
Január	06.	Vízkereszt Pál napja
Február		Farsangi időszak
	03.	Szent Balázs püspök – Balázs áldás
Március		Hamvazószerda – hamvazkodás Vége van a farsangi időszaknak
		Tavaszi kirándulások, barkagyűjtés
		Hajtatások, veteményezések
		Jézus csodatettei – a csendes percek témái
	15.	1848-49-es Szabadságharcra emlékezünk
	25.	Gyümölcsoltó Boldogasszony
		Virágvasárnap - barkaszentelés
		Nagyheti szertartások – Elszálltak a harangok Rómába
Április		Húsvét –Jézus feltámadása
Május		Anyák napja - Mária Jézus édesanyja,a mi égi édesanyánk
		Gyermeknap
Június		Nyár eleji csoportkirándulások
		Évzáró Szent Iván napja Barnabás napja (gyógyfűszedés kezdőnapja)

Szeptember		Óvodaszentelés, évnyitó
		Isten háza – a templom
		Őszi betakarítások kezdete
		Őszi kirándulások szervezése
		Mihály-nap
Október	06.	Assisi Szent Ferencre emlékezünk
		Egészség hét - Őszi termények betakarítása, termények megáldása
	23.	Nemzeti ünnep
November	01.	Mindenszentek – gyertyagyújtás, emlékezés
	11.	Szent Márton napi közös ünneplés
	19.	Árpád-házi Szent Erzsébet – kenyérsütés, kenyéráldás
December		Advent – az egyházi év kezdete
		Ünnepi várakozás
	06.	Szent Miklós püspök
	13.	Luca napi búzavetés
		Pásztorjátékok
		Karácsony - Jézus születésének ünnepe

A nevelő testület tanévnyitó, tanév záró értekezletén kívül még minden évben szervezünk szakmai napot. A szakmai napokon előadókat hívunk vagy más óvodákba látogatunk el.

A szakmai napok előadásait, előadóit a kollektíva érdeklődése határozza meg.

Óvodai kirándulások

A csoportok közös kirándulásai mindig nagy élmény nyújtanak a gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt. A kirándulások ideje, helye az aktuális eseménytervekben szerepel.

Az óvoda esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A szociális nehézségekkel küzdő vagy ideiglenesen nehéz anyagi helyzetben került gyermekek felderítése alapvető feladatunk.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbiak szolgálják:

- Felvilágosítás nyújtása a szociális juttatások lehetőségéről.
- Természetbeni juttatások: kedvezményes étkeztetés, ingyenes tankönyv biztosítása a jogosultaknak
- Karitatív szervezetektől természetbeni adomány kérése (ruházat, cipő)
- A szociokulturális hátrányok enyhítése: jól felszerelt könyvtár, életviteli, életvezetési tanácsadás, a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása, pályaorientáció, felvilágosító, drogmegelőző programok, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások szervezése, napközi, tanulószoba, diákétkeztetés biztosításával.
- Az intézményi integrációs program keretében fokozottan figyelünk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből adódó hátrányok mérséklésére.

A feladatok ellátása érdekében rendszeres kapcsolattartás a szociális alapellátó központtal (családsegítés, gyermekjóléti szolgálat), a gyámhivatallal, a nevelési tanácsadóval, a kisebbségi önkormányzatokkal, az iskolai és városi alapítványokkal